

Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities

Πακέτο Εργασίας 2: Έκθεση Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθμός Έργου: 2022-1-IT03-KA220-YOU-000085578

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι θέσεις που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανakλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο ΕΑΕΑ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Πληροφορίες Παραδοτέου

Εταίροι

This deliverable contains original, unpublished work except where indicated otherwise. Acknowledgement of previously published material and the work of others has been made through appropriate citation, quotation or both.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	3
Περίληψη	6
Εισαγωγή στα Εργαστήρια Πολιτικής	6
Θέμα 1: Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες.....	7
Θέμα 2: Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα.....	8
Θέμα 3: Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών.....	11
Θέμα 4: Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές.....	13
Εμπειρικά Στοιχεία: Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία	15
Μεθοδολογία.....	15
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες».....	20
Γενικές Πληροφορίες.....	20
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	22
Εργαστήρια Πολιτικής στην Σερβία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες».....	27
Γενικές Πληροφορίες.....	27
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	28
Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες».....	31
Γενικές Πληροφορίες.....	31
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	32
Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες».....	37
Γενικές Πληροφορίες.....	37
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	38
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα».....	43
Γενικές Πληροφορίες.....	43

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	44
Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα».....	51
Γενικές Πληροφορίες.....	51
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	52
Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα».....	54
Γενικές Πληροφορίες.....	54
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	55
Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα».....	60
Γενικές Πληροφορίες.....	60
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	61
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα».....	63
Γενικές Πληροφορίες.....	63
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	64
Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών».....	71
Γενικές Πληροφορίες.....	71
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	72
Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών».....	74
Γενικές Πληροφορίες.....	74
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	74
Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών».....	79
Γενικές Πληροφορίες.....	79
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	80
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές».....	84
Γενικές Πληροφορίες.....	84

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	84
Εργαστήρια Πολιτικής στην Σερβία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές».....	88
Γενικές Πληροφορίες.....	88
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	89
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ρουμανία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές».....	90
Γενικές Πληροφορίες.....	90
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	91
Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές».....	95
Γενικές Πληροφορίες.....	95
Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής.....	96
Συμπέρασμα	103
Αναφορές	105

Περίληψη

Οι αστικές υποδομές και ο αστικός σχεδιασμός στις σύγχρονες πόλεις συχνά δεν λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των γυναικών και των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+. Το Έργο 'Mobilising Youth for Gender Inclusive Cities' έχει ως στόχο να συμβάλει στην κινητοποίηση των νέων ώστε να αναλάβουν δράση για να καταστήσουν τις πόλεις τους Διατομεακές Πόλεις Συμπεριληπτικές ως προς το Φύλο μέσω της υλοποίησης Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία (Youth Policy Labs) που θα εμπλέξουν τους νεαρούς συμμετέχοντες στον εντοπισμό βασικών ζητημάτων και λύσεων για το υφιστάμενο χάσμα μεταξύ των φύλων στις πόλεις τους. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα κύρια αποτελέσματα των Εργαστηρίων Πολιτικής Νέων σε κάθε χώρα υλοποίησης του Έργου (Ιταλία, Σερβία, Ρουμανία, Κύπρος).

Εισαγωγή στα Εργαστήρια Πολιτικής

Τα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία (Youth Policy Labs) είναι μια μεθοδολογία που αποσκοπεί στην προώθηση και ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των νέων στη διαδικασία χάραξης πολιτικής (Gojkonovic et al., 2020). Τα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία παρέχουν στους νέους έναν ασφαλή χώρο για να μοιραστούν τις σκέψεις τους για διάφορα θέματα, να συζητήσουν και να προτείνουν λύσεις για τρέχοντα προβλήματα της κοινότητάς τους. Παράλληλα, προσφέρουν την ευκαιρία στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να συναντηθούν με τους νέους, να ακούσουν τις ανησυχίες και τις προτάσεις τους σχετικά με τα υφιστάμενα κενά πολιτικής και να αναπτύξουν συνεργασίες μεταξύ της κοινότητας χάραξης πολιτικής και του νεανικού πληθυσμού (ό.π.). Τα Εργαστήρια Πολιτικής λειτουργούν ως χώροι μάθησης, συνάντησης και δημιουργίας που συνενώνουν διαφορετικές ομάδες ανθρώπων προκειμένου να εργαστούν για τον εντοπισμό λύσεων σε διάφορα κοινωνικά προβλήματα και να συμβάλουν στο κοινό καλό (Science Po, n.d.). Ως αποτέλεσμα, οι κοινότητες και οι τοπικές κυβερνήσεις είναι σε θέση να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις εντοπίζοντας τις ανάγκες της νεολαίας στις κοινότητές τους και αξιολογώντας ποιες λύσεις λειτουργούν καλύτερα για την επίλυση αυτών των αναγκών (University of Michigan, 2016).

Το Ευρωπαϊκό Έργο "MAAT: Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities", διοργάνωσε συνολικά 16 Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία σε τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες (Ιταλία, Σερβία, Ρουμανία και Κύπρος). Τα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία χωρίστηκαν σε τέσσερα διαφορετικά θέματα με στόχο να

βοηθήσουν τα νεαρά άτομα να εμπλακούν ενεργά στις τοπικές τους κοινότητες και να εργαστούν για τη δημιουργία συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων. Παρακάτω, μπορείτε να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα θέματα των Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία.

Θέμα 1: Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες

Η ενδυνάμωση των γυναικών και η ισότητα των φύλων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τις αστικές υποδομές και τον σχεδιασμό της αστικής κινητικότητας (Chopra, 2018). Ένα ιδιαίτερο θέμα που παρουσιάζει ενδιαφέρον είναι η σημερινή έλλειψη αναγνώρισης της μη αμειβόμενης παροχής φροντίδας που παρέχουν οι γυναίκες και ο αντίκτυπος που έχει αυτή η κατάσταση στους διάφορους ρόλους, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των γυναικών (ό.π.). Έχει υποστηριχθεί ότι οι βελτιώσεις στην κοινωνική προστασία, στην πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και στις βιώσιμες υποδομές θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ισότητα των φύλων και στην ενδυνάμωση των γυναικών (Asselberg and Strecher-Rasmussen, 2018).

Πιο συγκεκριμένα, το Έργο 'Growth and Economic Opportunities for Women' διεξήγαγε μελέτη για τη διερεύνηση του αντίκτυπου των δημόσιων υποδομών στην οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών σε περιβάλλοντα χαμηλού εισοδήματος (Khan, 2018). Σύμφωνα με τα κυριότερα ευρήματα της μελέτης, οι βασικές υποδομές μπορούν να μειώσουν τον χρόνο που περνούν οι γυναίκες στο σπίτι, να βοηθήσουν στην εξισορρόπηση της παροχής φροντίδας με την κοινωνική τους ζωή και να αυξήσουν την παραγωγικότητα της επαγγελματικής τους απασχόλησης (Onaran et al., 2022). Ωστόσο, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ο σχεδιασμός των υποδομών των πόλεων σπάνια εξετάζει αυτές τις ανάγκες, υποβαθμίζοντας έτσι τον οικονομικό και κοινωνικό ρόλο των γυναικών, ιδίως σε περιβάλλοντα χαμηλού εισοδήματος (Lubitow et al., 2017). Έρευνα που διεξήχθη στο Portland το 2017, έριξε φως στην έννοια της μετακίνησης, διερευνώντας τις εμπειρίες και τις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν στους αστικούς χώρους οι τρανσέξουαλ και τα άτομα που δεν συμμορφώνονται με το δυισμό του φύλου αλλά και με τον τρόπο με τον οποίο τα περιστατικά αυτά διαμορφώνουν ένα ευρύτερο πολιτισμικό σύστημα που εξομαλύνει τη βία και την παρενόχληση προς τις μειονότητες φύλου (ό.π.).

Ένα άλλο θέμα που θα μπορούσε να διερευνηθεί περαιτέρω είναι η μετάβαση των γυναικών προς τη γεωργική βιομηχανία λόγω της πρόσφατης προόδου των προγραμμάτων κατάρτισης για τις γυναίκες τα οποία τις βοηθούν να αναπτύξουν τις γεωργικές τους γνώσεις και να αμφισβητήσουν τους ρόλους που παραδοσιακά αποδίδονταν στους άνδρες (Bullock and Tegbaru, 2019).

Θέμα 2: Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα

Σύμφωνα με την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία με ανάλυση κατά φύλο σε ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε να παρακολουθείται επαρκώς η κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος (Sansonetti and Davern, 2021/ Kawgan-Kagan, 2020). Οι γυναίκες και οι άνδρες έχουν διαφορετικές ανάγκες όσον αφορά τις μετακινήσεις, αλλά ο σχεδιασμός των συγκοινωνιών στις περισσότερες πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται σε έναν υποθετικό ουδέτερο χρήστη, ο οποίος στην πραγματικότητα αντικατοπτρίζει τις ανάγκες των ανδρών (ό.π.). Ως αποτέλεσμα, οι γυναίκες μένουν εκτεθειμένες στο ανησυχητικό φαινόμενο της σεξουαλικής παρενόχλησης κατά τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς (ό.π.). Οι μελέτες που διερευνούν την συμπεριφορά μετακίνησης των ατόμων σε σχέση με το φύλο, το επάγγελμα και την περιοχή κατοικίας είναι καθοριστικής σημασίας για τον προσδιορισμό τρόπων αντιμετώπισης των αναγκών και των συμφερόντων των γυναικών, των σεξουαλικών μειονοτήτων και των μειονοτήτων φύλου στον σχεδιασμό της αστικής κινητικότητας (Saigal et al., 2020).

Μια πρόσφατη μελέτη που διεξήχθη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2023, αποκάλυψε ότι ο αντίκτυπος των σημερινών πολιτικών αστικής κινητικότητας δεν περιορίζεται απλώς στο ενδεχόμενο αντιμετώπισης μιας μορφής παρενόχλησης κατά τη μετακίνηση από το ένα μέρος στο άλλο (Paoletti and Sansonetti, 2023). Αντιθέτως, έχει επίδραση στις ευκαιρίες που λαμβάνουν οι γυναίκες για εύρεση ποιοτικής επαγγελματικής απασχόλησης, για παραμονή τους στην αγορά εργασίας, για εξισορρόπηση της επαγγελματικής και της κοινωνικής τους ζωής, καθώς και για πρόσβαση σε πολιτιστικές ευκαιρίες και για οικονομικά προσιτές υπηρεσίες υγείας και πρόσβαση σε καλή εκπαιδευτική σταδιοδρομία (ό.π.). Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι οι δημόσιες συγκοινωνίες δεν λαμβάνουν υπόψη το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων και τις διαφορετικές ανάγκες όλων των μεμονωμένων χρηστών έχει άλλη μια αρνητική επίπτωση στην ενδυνάμωση των

γυναικών, καθώς και στην ανεξαρτησία τους και στην πρόσβασή τους σε ίσες ευκαιρίες με τις αντίστοιχες των ανδρών (Borgato et al. 2021). Η φτώχεια της κινητικότητας (mobility poverty) είναι ένα σύνθετο φαινόμενο που οδηγεί σε κοινωνικό αποκλεισμό λόγω της ελλιπούς προσβασιμότητας, καθώς το κόστος του μέσου μεταφοράς και η απόσταση της κατοικίας από τον τερματικό σταθμό παίζουν ουσιαστικό ρόλο στις επιλογές των επιβατών (Lucas, 2021). Ένας άλλος νέος όρος στον αστικό σχεδιασμό, είναι ο όρος "mobility of care" (μτφ. μετακινήσεις για λόγους φροντίδας). Πρόκειται για μια νέα έννοια που αναγνωρίζει την ανάγκη διερεύνησης δεδομένων και αξιολόγησης των καθημερινών μετακινήσεων που σχετίζονται με την παροχή φροντίδας, η οποία παρέχεται από τους ενήλικες κατά την ανατροφή των παιδιών τους ή για τυχόν άλλα εξαρτώμενα μέλη που μπορεί να έχουν και περιλαμβάνει επίσης την εργασία που σχετίζεται με τη συντήρηση ενός νοικοκυριού (Sanchez de Madariaga, 2013).

Μια μελέτη που διεξήχθη από το Ινστιτούτο Île-de-France Mobilités και το Εθνικό Παρατηρητήριο Οδικής Παραβατικότητας της Γαλλίας έδειξε ότι τέσσερις στους δέκα κατοίκους της περιφέρειας του Παρισιού αντιμετωπίζουν τον φόβο της επίθεσης ή της ληστείας κατά τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς, ενώ πάνω από το 63% των ερωτηθέντων της έρευνας ήταν γυναίκες (Institut Paris Region, 2019). Μια άλλη μελέτη που έλαβε χώρα στη Σουηδία, διερεύνησε μια άλλη διάσταση της αστικής κινητικότητας που είχε ως στόχο να διερευνήσει πώς οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων οι οποίοι είναι βαθιά ριζωμένοι στην κοινωνική μας δομή αποτελούν ένα πρόσθετο εμπόδιο για τις γυναίκες, περιορίζοντας την πρόσβασή τους σε ίσες ευκαιρίες σε σχέση με τους άνδρες (Gil Sola, 2016).

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης, οι άνδρες πραγματοποιούν γραμμικές και μεγαλύτερες μετακινήσεις από εκείνες των γυναικών, οι οποίες είναι συντομότερες και διακεκομμένες, και συχνά στη γειτονιά όπου ζουν (Transgen, 2007). Επιπλέον, οι άνδρες είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιούν και να διαθέτουν αυτοκίνητο, ενώ οι γυναίκες είναι πιθανότερο να μην έχουν αυτοκίνητο και να ταξιδεύουν με τα μέσα μαζικής μεταφοράς (ό.π.). Οι εξηγήσεις για αυτές τις διαφορές σχετίζονται με τις άνισες σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων στη διαχείριση της φροντίδας των εξαρτώμενων μελών της οικογένειας, αλλά και με τη θέση τους στην αγορά εργασίας και τις διαφορετικές συνήθειες κοινωνικοποίησης (ό.π.). Δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν τα υφιστάμενα προβλήματα στην αστική κινητικότητα με μια γενική προσέγγιση που να καλύπτει όλες τις ανάγκες. Οι βελτιώσεις μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω στοχευμένων

δράσεων που να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες, προκλήσεις και συμφέροντα των γυναικών, των σεξουαλικών μειονοτήτων και των μειονοτήτων φύλου σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο (Ari et al., 2022). Σύμφωνα με ορισμένες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στην Αυστρία, η συμπεριφορά των γυναικών όσον αφορά τις μεταφορές και τις μετακινήσεις αλλάζει με βάση τις προσωπικές τους εμπειρίες (Stark and Meschik, 2018). Για παράδειγμα, οι γυναίκες που βίωσαν τρομακτικές καταστάσεις τείνουν να αποφεύγουν ορισμένους προορισμούς/διαδρομές και τρόπους μετακίνησης, περισσότερο από ότι άλλες γυναίκες. Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν επίσης ότι γενικώς οι γυναίκες περιορίζουν τις μετακινήσεις τους εξαιτίας του φόβου τους περί προσωπικής ασφάλειας (ό.π.). Όταν είναι αδύνατο να αλλάξει η διαδρομή ή η ώρα της μετακίνησης, π.χ. λόγω προσωπικών περιορισμών, ή όταν απλώς δεν υπάρχει άλλος τρόπος μεταφοράς, οι γυναίκες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν ανεπιθύμητες επιλογές μετακίνησης, ακόμη και όταν πρέπει να αντιμετωπίσουν τρομακτικές καταστάσεις (ό.π.). Τα συμπεράσματα συνοψίζουν ότι η προσωπική ασφάλεια των γυναικών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όσον αφορά τις συνήθειες τους στις μετακινήσεις και θα πρέπει να δοθεί αυξημένη προσοχή από τις αρχές καθώς και από τους υπεύθυνους αστικού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού οι οποίοι επιδιώκουν βιώσιμα περιβάλλοντα μεταφορών (ό.π.).

Ένα άλλο ζήτημα που εξακολουθεί να παραβλέπεται σε μεγάλο βαθμό είναι η έλλειψη ενεργού συμμετοχής των γυναικών στον αστικό σχεδιασμό. Αυτό αναδεικνύεται στο έργο της αείμνηστης Jane Jacobs, η οποία υποστήριξε την εισαγωγή των διαφοροποιημένων από άποψη φύλου εννοιών στην πρακτική πτυχή του αστικού σχεδιασμού (Bittencourt, 2019). Ένας από τους κύριους λόγους για την αποτυχία ανταπόκρισης των αναγκών των γυναικών στα συστήματα αστικών μεταφορών, είναι το γεγονός ότι, παρόλο που υπάρχουν διάφορες μελέτες που αποδεικνύουν ότι οι ανάγκες των γυναικών δεν αντιμετωπίζονται στα υφιστάμενα συστήματα αστικών μεταφορών, υπάρχει γενική έλλειψη σε βάθος κατανόησης των αιτιών που οδηγούν σε αυτό το αποτέλεσμα (Uteng, 2019). Τα δεδομένα κινητικότητας έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς για τη μελέτη της αστικής κινητικότητας και παρέχουν μια εικόνα των αιτιών για τις οποίες συχνά παραβλέπονται οι ανάγκες και οι προκλήσεις των γυναικών (Gauvin et al., 2020). Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη μελετών που να βασίζονται σε δεδομένα μεγάλης κλίμακας με ανάλυση κατά φύλο, γεγονός που περιορίζει την κατανόηση των έμφυλων πτυχών της αστικής κινητικότητας και την ικανότητά μας να αναπτύσσουμε πολιτικές υπέρ της ισότητας των φύλων (ό.π.).

Θέμα 3: Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών

Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο “Gender-Inclusive Urban Planning and Design” της Παγκόσμιας Τράπεζας (2020), παρατηρείται διαχρονικά αποκλεισμός των γυναικών, των κοριτσιών και των σεξουαλικών μειονοτήτων και των μειονοτήτων φύλου από τη διαδικασία της αστικής μελέτης και σχεδιασμού, γεγονός που δημιουργεί αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στις ομάδες αυτές. Οι προτεραιότητες των γυναικών έχουν συχνά αγνοηθεί κατά το σχεδιασμό των ανθρώπινων οικισμών, τη χωροθέτηση των κατοικιών και την παροχή αστικών υπηρεσιών (Beall, 1996). Χρειάζονται νέες μορφές συνεργασίας στον αστικό τομέα για την ανάπτυξη συμμετοχικών διαδικασιών που περιλαμβάνουν τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες σε όλα τα στάδια της αστικής ανάπτυξης (ό.π.). Εάν η διαδικασία σχεδιασμού και διαμόρφωσης μιας σύγχρονης πόλης γίνει πιο συμπεριληπτική ως προς το φύλο και πιο προσβάσιμη, συνδεδεμένη και ασφαλής για όλες τις σεξουαλικές μειονότητες και τις μειονότητες φύλου, τότε θα επέλθει σημαντική αλλαγή στην καθημερινή ζωή των γυναικών, των κοριτσιών και των σεξουαλικών μειονοτήτων και μειονοτήτων φύλου και αυτό θα συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών (World Bank, 2020). Η εμβληματική πρωτοβουλία του ΟΗΕ για Ασφαλείς Πόλεις και Ασφαλείς Δημόσιους Χώρους για τις Γυναίκες και τα Κορίτσια προσφέρει πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές και υποστήριξη για την εφαρμογή μιας σειράς πρακτικών, στρατηγικών και εργαλείων για τη δημιουργία προσβάσιμων και ασφαλών πόλεων και δημόσιων χώρων (UN Women, 2019). Πολλές από αυτές τις πρωτοβουλίες προτείνουν τη δημιουργία οργανώσεων και ομάδων επικεφαλής γυναικών για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων των πόλεων και προσφέρουν μια νέα αντίληψη για τις ανάγκες και τις προσδοκίες των γυναικών στις σύγχρονες κοινωνίες (ό.π.). Παρόλο που τα τελευταία χρόνια ο τομέας του σχεδιασμού έχει υιοθετήσει πιο συμπεριληπτικές ηγετικές και διοικητικές προσεγγίσεις και έχει γίνει πιο φεμινιστικός, οι πατριαρχικές σχέσεις εξακολουθούν να παραμένουν ισχυρές (Sahama et al., 2021).

Επιπλέον, το 2006 το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης είχε υπογράψει την «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες», σε μια προσπάθεια να προωθήσει την ισότητα των φύλων στις τοπικές κυβερνήσεις (CCRE, 2006). Παρ' όλα αυτά, η ισότητα στους αστικούς χώρους παραμένει πρόκληση για πολλές σύγχρονες κοινωνίες. Υπάρχουν διάφορες οργανώσεις και πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην εξεύρεση τρόπων που θα

μπορούσαν να συμβάλουν στο να γίνουν οι πόλεις και οι αστικοί χώροι ασφαλέστεροι για τις γυναίκες, τα κορίτσια, τις σεξουαλικές μειονότητες και τις μειονότητες φύλου (Action Aid, 2013). Με την πάροδο των χρόνων, πολλές ευρωπαϊκές πόλεις έχουν προσαρμόσει διάφορες πολιτικές για να προωθήσουν και να επιτύχουν μια ισότιμη πόλη χωρίς αποκλεισμούς ως προς το φύλο. Το 2011, ο δήμος του Βερολίνου συνέταξε ένα Εγχειρίδιο το οποίο διερευνούσε την κοινωνική ποικιλομορφία και το σχεδιασμό για τα δύο φύλα (Πόλη του Βερολίνου, 2011). Ένα άλλο παράδειγμα είναι η πόλη της Βιέννης, η οποία το 2021, αναγνωρίστηκε ως μία από τις κορυφαίες ευρωπαϊκές πόλεις στον τομέα του σχεδιασμού για την ισότητα των φύλων (Πόλη της Βιέννης, 2021). Παρομοίως, το Δημοτικό Συμβούλιο της Βαρκελώνης προσπαθεί επίσης να προωθήσει έναν αστικό σχεδιασμό με γνώμονα το φύλο, ο οποίος στοχεύει να θέσει τις προκλήσεις, τις ανάγκες και τις εμπνεύσεις όλων των φύλων και των κοινοτήτων στο επίκεντρο των πολιτικών του (Δημοτικό Συμβούλιο Βαρκελώνης, 2017).

Οι φεμινιστές ακαδημαϊκοί στον τομέα του αστικού σχεδιασμού είναι ένας άλλος τρόπος για την πρακτική προώθηση των αναγκών και των συμφερόντων των διαφόρων έμφυλων και φυλετικών ταυτοτήτων σε αυτόν τον τομέα (Beebejaun, 2022). Η Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ και η Νέα Αστική Ατζέντα (New Urban Agenda) προσφέρουν μια νέα γενιά πολιτικών και εργαλείων για την ισότητα των φύλων, οι οποίες θα πρέπει να προωθηθούν σε όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης τους (Sanchez de Madariange and Abril, 2019). Μια βασική πρόκληση αυτής της προσέγγισης είναι η επαρκής αντιμετώπιση της «παροχής φροντίδας», η οποία έχει επανειλημμένα παραμεληθεί από τον αστικό σχεδιασμό, καθ' όλα τα χρόνια, αναπτύσσοντας συνεχώς πόλεις προσαρμοσμένες στη βελτιστοποίηση της δραστηριότητας της «αμειβόμενης εργασίας» και παραβλέποντας τις ανάγκες των γυναικών που εκτελούν καθήκοντα «μη αμειβόμενης εργασίας» στις πόλεις τους. (Plana, 2022). Ένα άλλο ζήτημα που δεν έχει μελετηθεί εκτενώς είναι οι αστικοί χώροι πρασίνου και η εγγύτητά τους με τα οικιστικά κτίρια (Ode Sang et al., 2020). Προηγούμενες μελέτες έχουν δείξει ότι επικρατεί η έμφυλη και ηλικιακή διάσταση ως προς την οπτική αντίληψη, την ακουστική εμπειρία και τις δραστηριότητες αναψυχής που συνδέονται με τη χρήση των αστικών χώρων πρασίνου, αλλά οι μελέτες αυτές παραμένουν πολύ περιορισμένες και δεν οδηγούν σε επαρκή συμπεράσματα (ό.π.).

Θέμα 4: Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές

Η έμφυλη βία είναι εμφανής σε όλο τον κόσμο, με τις διεθνείς στατιστικές να δείχνουν ότι πάνω από το 84% των γυναικών (κάτω των 17 ετών) σε όλο τον κόσμο έχουν βιώσει κάποια μορφή σωματικής ή σεξουαλικής παρενόχλησης στους δρόμους (ILR Worker Institute, 2015). Αξίζει να σημειωθεί ότι πάνω από το 82% των τρανσέξουαλ γυναικών έχουν αναφέρει παρενόχληση λόγω της ταυτότητας φύλου τους (ό.π.). Τα περιστατικά αυτά αποτελούν μέρος της καθημερινής ζωής των γυναικών, των μειονοτήτων φύλου και των σεξουαλικών μειονοτήτων και συχνά τις αναγκάζουν να ακολουθούν διαφορετικές διαδρομές για να φτάσουν στον προορισμό τους ενώ αναφέρουν αισθήματα άγχους που επηρεάζουν την κοινωνική τους ζωή. Για να αντιμετωπιστούν αυτοί οι αριθμοί και να συμβάλουν στη δημιουργία ασφαλών αστικών και δημόσιων χώρων για τις γυναίκες, τα κορίτσια και τις μειονότητες φύλου και των σεξουαλικών μειονοτήτων, διάφοροι ΜΚΟ και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα. Μερικά παραδείγματα είναι το [Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Stand Up](#) που έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη της παρενόχλησης σε δημόσιους χώρους και το [Stop Street Harassment](#), οργανισμός αφιερωμένος στην καταγραφή και την εξάλειψη της έμφυλης παρενόχλησης στους δρόμους παγκοσμίως.

Υπάρχει σαφής ανάγκη οι φεμινιστές ακαδημαϊκοί να συνεργαστούν με τους κοινωνιολόγους για να αξιολογήσουν κριτικά τις συνήθειες του αστικού πλήθους και τις κρίσιμες γεωγραφίες των μεταφορών και τις μετακίνησης σε μια προσπάθεια να διερευνηθούν περαιτέρω οι σεξουαλικές επιθέσεις στα μέσα μαζικής μεταφοράς (Chowdhury, 2022). Μια ενδιαφέρουσα μελέτη που πραγματοποιήθηκε πριν από μερικά χρόνια στην Κίνα, είχε ως στόχο να δημιουργήσει συνδέσεις μεταξύ των σεξουαλικών επιθέσεων και των παραγόντων που αυξάνουν τον κίνδυνο που διατρέχουν οι γυναίκες στις πόλεις να πέσουν θύματα τέτοιων επιθέσεων (Shuang-Ge et al., 2011). Τα ευρήματα αυτής της μελέτης υποδηλώνουν ότι πιο πολλά χρόνια εκπαίδευσης, περισσότερα τραυματικά γεγονότα και χαμηλότερη υποκειμενική υποστήριξη μπορεί να είναι παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο σεξουαλικής επίθεσης μεταξύ των γυναικών στις πόλεις (ό.π.). Μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Zagreb το 2019, αποσκοπούσε στη διαπίστωση του κατά πόσο

οι φοιτητές του πανεπιστημίου είχαν πρόσφατα εκτεθεί σε σεξουαλική επίθεση και ποιες ήταν οι απόψεις τους σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση (Antunovic, 2019). Η μελέτη έδειξε ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων είχε βιώσει σεξουαλική παρενόχληση σε δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένων των νυχτερινών κέντρων, των δημόσιων μέσων μεταφοράς και των πάρκων (ό.π.). Επιπλέον, τα ευρήματα έδειξαν ότι δεν υπάρχει διαφορά στα συναισθήματα των θυμάτων κατά τη διάρκεια περιπτώσεων σεξουαλικής παρενόχλησης από έναν γνωστό θύτη σε σύγκριση με έναν άγνωστο θύτη (ό.π.).

Το 2006 δημοσιεύθηκε μια πρωτοποριακή μελέτη, η οποία διαπίστωσε τη σχέση μεταξύ των γυναικών αστυνομικών και των αναφορών και συλλήψεων σεξουαλικών επιθέσεων (Meier and Nicholson-Crotty, 2006). Η μελέτη αυτή διερεύνησε υποθέσεις σε περισσότερες από 60 αστικές περιοχές και σε χρονικό διάστημα 80 ετών για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ του αριθμού των καταγγελιών σεξουαλικών επιθέσεων και του αριθμού των συλλήψεων για σεξουαλική επίθεση (ό.π.).

Εμπειρικά Στοιχεία: Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία

Μεθοδολογία

Στο πλαίσιο του έργου "MAAT: Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities", πέντε οργανισμοί από τέσσερις χώρες της ΕΕ (Ιταλία, Σερβία, Ρουμανία και Κύπρος) διοργάνωσαν Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία με νέους από όλη την ΕΕ, συζητώντας για την συμπερίληψη των φύλων και τον αστικό πολεοδομικό σχεδιασμό.

Τα Εργαστήρια Πολιτικής ήταν δομημένα με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν ένα βήμα για τους νεαρούς συμμετέχοντες να μοιραστούν τις σκέψεις τους σχετικά με την ισότητα των φύλων και να λειτουργήσουν ως πηγή έμπνευσης για τις νεαρές γυναίκες ώστε να συμμετάσχουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στις τοπικές τους κοινότητες ([Gojkovic et al., 2020](#)).

Ορισμένα από τα Εργαστήρια Πολιτικής διοργανώθηκαν δια ζώσης και διεξήχθησαν σε πανεπιστημιακές αίθουσες, κέντρα νεολαίας και ανοιχτούς χώρους, ενώ άλλα οργανώθηκαν διαδικτυακά προκειμένου να προσεγγίσουν συμμετέχοντες από ευρύτερες περιοχές και χώρες. Αποφεύχθηκε η υβριδική υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής λόγω της περιορισμένης αλληλεπίδρασης που επιτρέπεται μεταξύ των δια ζώσης και των διαδικτυακών συμμετεχόντων αλλά και εξαιτίας των προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τον συντονισμό τέτοιων εκδηλώσεων. Παρ' όλα αυτά, εφαρμόστηκε συνδυασμός δια ζώσης και διαδικτυακών Εργαστηρίων Πολιτικής ώστε να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες όλων των συμμετεχόντων και να εξασφαλιστεί η συμμετοχή μιας ποικιλόμορφης ομάδας νέων στα Εργαστήρια.

Η προετοιμασία, η οργάνωση και η διοργάνωση των Εργαστηρίων Πολιτικής περιλαμβάνει διάφορα βήματα για να διασφαλιστεί η ομαλή υλοποίηση και να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή των συμμετεχόντων:

Βήμα 1: Προσδιορισμός του θέματος και πρόσκληση συμμετεχόντων

Στην περίπτωση του Έργου 'MAAT: Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities', τα θέματα ήταν προκαθορισμένα. Ωστόσο, όλοι οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί διεξήγαγαν διεξοδική έρευνα για να εξασφαλίσουν μια σφαιρική γνώση και κατανόηση των θεμάτων των Εργαστηρίων Πολιτικής.

Αφού επιλεγεί το θέμα, είναι σημαντικό να προσδιοριστεί το κοινό-στόχος και να βρεθούν τα κατάλληλα μέσα για την προσέγγισή του καθώς και να προσκληθεί στη συμμετοχή του στα Εργαστήρια Πολιτικής. Το "MAAT: Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities" οργάνωσε τοπικές εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε κάθε χώρα υλοποίησης και χρησιμοποίησε τα τοπικά δίκτυα και τις διασυνδέσεις τους ως πιθανή βάση προσέλκυσης συμμετεχόντων.

Βήμα 2: Προγραμματισμός της ημέρας της Εκδήλωσης

Στη φάση του προγραμματισμού, είναι σημαντικό να προσδιορίσετε τον τόπο διεξαγωγής των Εργαστηρίων Πολιτικής και να αποφασίσετε αν θα πραγματοποιηθούν δια ζώσης, διαδικτυακά ή σε υβριδική μορφή. Ορισμένες πιθανές τοποθεσίες περιλαμβάνουν τα κεντρικά γραφεία τοπικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, κέντρα νεολαίας, πανεπιστήμια ή άλλοι δημόσιοι χώροι. Κατά τη διάρκεια του προγραμματισμού, είναι σημαντικό να γνωρίζετε πόσους συμμετέχοντες αναζητάτε και να βεβαιωθείτε ότι η επιλεγμένη τοποθεσία μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες όλων των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών μεταφοράς και προσβασιμότητας.

Είναι επίσης ζωτικής σημασίας ο καθορισμός της διάρκειας των Εργαστηρίων Πολιτικής. Προτείνεται ότι τέτοιου είδους εκδηλώσεις θα πρέπει να διαρκούν περίπου τρεις ώρες, ώστε να υπάρχει χρόνος για δραστηριότητες τύπου icebreaking και εξοικείωσης με το θέμα. Θα πρέπει να αποφεύγετε τα υπερβολικά πολύωρα Εργαστήρια Πολιτικής, καθώς η παραγωγικότητα των συμμετεχόντων θα μειώνεται με την πάροδο του χρόνου.

Ορισμένες επιπρόσθετες εισηγήσεις για την οργάνωση των Εργαστηρίων Πολιτικής περιλαμβάνουν:

1. Πρόσκληση ενός ομιλητή που σχετίζεται με το θέμα του Εργαστηρίου Πολιτικής (π.χ. φορείς χάραξης πολιτικής, ακτιβιστές, ερευνητές).
2. Στην περίπτωση διεξαγωγής ενός Εργαστηρίου Πολιτικής που θα έχει διάρκεια μισής ημέρας, μπορείτε να συνδυάσετε περισσότερα από ένα Εργαστήρια Πολιτικής. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να επιδιώξετε να έχετε περισσότερους συμμετέχοντες, ώστε να διασφαλίσετε ότι 10 συμμετέχοντες θα συμμετέχουν ενεργά σε κάθε θέμα. Αντίστοιχα, συνιστάται να έχετε περισσότερους από 1 συντονιστές για να διασφαλίσετε ότι μπορείτε να παρακολουθείτε τη διαδικασία και να κρατάτε σημειώσεις για τις εκθέσεις των Εργαστηρίων Πολιτικής.

3. Με την ολοκλήρωση του Εργαστηρίου, μπορείτε να διοργανώσετε μια εκδήλωση δικτύωσης συνοδευόμενης από ελαφρύ γεύμα δίνοντας έτσι χώρο και χρόνο για ανεπίσημη συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων, των συντονιστών και των προσκεκλημένων ομιλητών.

Σε αυτό το στάδιο, ο διοργανωτής θα πρέπει να δημιουργήσει το πρόγραμμα της εκδήλωσης (agenda), τα έντυπα εγγραφής των συμμετεχόντων και τις επίσημες προσκλήσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό υλικό διάδοσης (συμπεριλαμβανομένων των ενημερωτικών φυλλαδίων και των αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης).

Βήμα 3: Διεξαγωγή των Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συντονισμού, συνιστάται η τήρηση μιας πολιτικής DEI (διαφορετικότητα, ισότητα και συμπερίληψη - ΔΙΣ), με στόχο τη συμμετοχή μιας ποικιλόμορφης ομάδας συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των τρανσέξουαλ, των ατόμων με ρευστή ταυτότητα φύλου κ.λπ. (Forbes, 2022). Επιπλέον, επιδιώξτε να συμπεριλάβετε μετανάστες, άτομα με αναπηρία, καθώς και άλλες ευάλωτες ομάδες, ώστε να συμβάλλετε στην δημιουργία ενός ποικιλόμορφου δικτύου συμμετεχόντων που θα συμβάλουν στη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών και προσβάσιμων πολιτικών στις τοπικές τους κοινότητες.

Η διαδικασία συντονισμού των Εργαστηρίων Πολιτικής είναι μια από τις πιο κρίσιμες πτυχές της φάσης οργάνωσης και υλοποίησης, καθώς είναι η στιγμή που μπορείτε να εμπλέξετε τους συμμετέχοντες, να τους εμπνεύσετε και να τους βοηθήσετε να συμβάλουν στη δημιουργία κοινωνικής αλλαγής στις κοινότητές τους. Τα κύρια βήματα συντονισμού περιλαμβάνουν:

1. Διαρρύθμιση του χώρου: Είναι σημαντικό ο συντονιστής να προσέλθει στον χώρο διεξαγωγής τουλάχιστον 30 λεπτά πριν από την προγραμματισμένη ώρα, για να στήσει την αίθουσα και να βεβαιωθεί ότι υπάρχουν αρκετές θέσεις για όλους τους συμμετέχοντες.
2. Υποδοχή των συμμετεχόντων: Συστήνεται να οργανώσετε μερικές δραστηριότητες που θα «σπάσουν τον πάγο» (icebreakers) για να δώσετε λίγο χρόνο στους συμμετέχοντες να γνωριστούν μεταξύ τους και να εξοικειωθούν με το χώρο.

Προτείνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- 'The Human Bingo': Αυτή είναι μια δραστηριότητα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να γνωριστούν μεταξύ τους. Για να εκτελέσετε αυτή τη δραστηριότητα, θα πρέπει να προκαθορίσετε ερωτήσεις που είναι σχετικές με το θέμα του εργαστηρίου και αστείες από τη φύση τους. Οι ερωτήσεις θα πρέπει να γραφτούν σε έναν πίνακα και να εκτυπωθούν ώστε να τις χρησιμοποιήσει ο κάθε συμμετέχοντας. Οδηγίες προς τους συμμετέχοντες: Εξηγήστε τους τον στόχο αυτής της δραστηριότητας και ζητήστε τους να περπατήσουν στην αίθουσα και να εντοπίσουν άτομα που θα μπορούσαν να ταυτιστούν με μια ερώτηση που βρίσκεται στον πίνακα του 'Human Bingo'. Για περισσότερες οδηγίες για τη δραστηριότητα 'Human Bingo' πατήστε [εδώ](#).
 - The Arts Effect: Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους και να συνεργαστούν για να δημιουργήσουν ένα σχέδιο που να ανταποκρίνεται καλύτερα στο θέμα του εργαστηρίου. Οι συμμετέχοντες μπορούν να χωριστούν σε μικρότερες ομάδες ή να προσπαθήσουν να ολοκληρώσουν αυτή τη δραστηριότητα όλοι μαζί. Περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#).
3. Παρουσίαση του θέματος του Εργαστηρίου Πολιτικής: Στην αρχή της συνάντησης προτείνεται να γίνει μια σύντομη εισαγωγή στο θέμα του Εργαστηρίου Πολιτικής, με τη χρήση ενός PPT ή μιας απλής ομιλίας.
 4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες: Προτείνεται να ενημερώσετε τους συμμετέχοντες ότι τα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία θα περιλαμβάνουν ομαδικές δραστηριότητες, καθώς κάποιοι ίσως θελήσουν να συμμετάσχουν με τη δική τους ομάδα. Εάν οι συμμετέχοντες δεν έχουν σχηματίσει τις δικές τους ομάδες πριν από το Εργαστήριο Πολιτικής, θα πρέπει να τους χωρίσετε σε ομάδες.
 5. Ομαδική εργασία: Οι συμμετέχοντες θα έχουν στη διάθεσή τους περίπου 1 ώρα για να εργαστούν στις ομάδες τους, να απαντήσουν στις σχετικές ερωτήσεις και να προετοιμάσουν μια σύντομη παρουσίαση για το θέμα που επέλεξαν.
 6. Ομαδικές παρουσιάσεις και ομαδική συζήτηση: Κάθε ομάδα θα έχει στη διάθεσή της περίπου 15 λεπτά για να παρουσιάσει τη λύση ή/και τις προτάσεις της, ενώ θα ακολουθήσουν επιπλέον 15 λεπτά για ερωτήσεις. Στο τέλος όλων των παρουσιάσεων, θα πρέπει να αφιερώσετε περίπου 30 λεπτά για

απολογισμό, ζητώντας από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις σκέψεις τους σχετικά με τη συνολική διαδικασία και τυχόν φάσεις τις οποίες ευχαριστήθηκαν ιδιαίτερα. Είναι επίσης σημαντικό να εισακούσετε τις προκλήσεις ή τυχόν σημεία που δεν άρεσαν στους συμμετέχοντες, ώστε να βεβαιωθείτε ότι δεν θα επαναληφθούν στα υπόλοιπα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία.

7. Αξιολόγηση των Εργαστηρίων Πολιτικής και δικτύωση: Στο τέλος των Εργαστηρίων Πολιτικής, θα πρέπει να διαθέσετε περίπου 15 λεπτά ώστε οι συμμετέχοντες να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης. Μετά την ολοκλήρωση, θα πρέπει να δοθούν ευκαιρίες ανεπίσημης δικτύωσης. Δεν υπάρχει συγκεκριμένος χρόνος για αυτή τη δραστηριότητα, αλλά θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτόν τον χρόνο για να συζητήσετε με τους συμμετέχοντες και να τους ενημερώσετε για τα υπόλοιπα Εργαστήρια Πολιτικής καθώς και για το έργο γενικότερα (ή για οποιεσδήποτε άλλες επερχόμενες δραστηριότητες που θα θέλατε να διαδώσετε).

Βήμα 4: Διατήρηση επαφής με τους συμμετέχοντες μετά τα Εργαστήρια Πολιτικής

Προτείνεται μετά την ολοκλήρωση κάθε Εργαστηρίου Πολιτικής για τη Νεολαία, οι διοργανωτές να στέλνουν ένα συμπληρωματικό email στους συμμετέχοντες με το οποίο θα τους ευχαριστούν για τη συμμετοχή τους, θα τους ενημερώνουν για τα επερχόμενα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία και θα δημιουργούν ένα δίκτυο που θα μπορούσε ενδεχομένως να συμμετάσχει σε περαιτέρω δραστηριότητες.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες»

Γενικές Πληροφορίες

Ο πληθυσμός της Ρώμης δεν έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, καθώς ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της επιλέγει να μετακομίσει στο εξωτερικό για σπουδές και για δουλειά, ενώ τα νεαρά άτομα φαίνονται επιφυλακτικά στο να δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια (Bettio et al., 2023). Είναι σημαντικό για την ιταλική κυβέρνηση να διαθέσει περισσότερα κονδύλια για την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης, προκειμένου να προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής στους πολίτες της (Rosselli et al., 2016). Η πανδημία του Covid-19 επηρέασε τις γυναίκες της Ιταλίας πολύ περισσότερο από ότι τους άνδρες. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις υπηρεσίες εκείνες που θα καλύψουν τα συλλογικά συμφέροντα και τις ανάγκες των γυναικών και που θα απελευθερώσουν το χρόνο των γυναικών (Corsi, 2020). Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν τη βελτίωση της εκπαίδευσης πλήρους φοίτησης, των παιδικών σταθμών, των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών για ηλικιωμένους καθώς και των υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας.

Μια μελέτη που διεξήχθη από την Cassa Depositi e Prestiti (CDP), ένα ιταλικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι κοινωνικές υποδομές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιδίωξη των στόχων που ορίζονται από την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη (CDP, 2022). Οι κοινωνικές υποδομές, υπό αυτή την έννοια, νοούνται ως το σύνολο των αγαθών που είναι λειτουργικά για την ικανοποίηση των βασικών και συλλογικών αναγκών όλων των μελών της κοινότητας, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και της στέγασης (ό.π.). Η Ιταλία πλήττεται από σοβαρές ελλείψεις στις εκπαιδευτικές υποδομές, όπως αποδεικνύεται από το χαμηλό ποσοστό κάλυψης των υπηρεσιών προσχολικής αγωγής και το υψηλό ποσοστό σχολικής εγκατάλειψης (ό.π.). Ομοίως, η στέρηση στέγασης δείχνει ότι υπάρχει έλλειψη στεγαστικών υποδομών (ό.π.).

Οι υπηρεσίες φροντίδας της πρώιμης παιδικής ηλικίας αποτελούν βασικό ζήτημα στο παρόν πλαίσιο (Bettio et al., 2015). Παρά τις προσπάθειες της ΕΕ για προώθηση της βελτίωσης των υπηρεσιών φροντίδας στην πρώιμη παιδική ηλικία, η έγκαιρη αξιοποίηση αυτών των υπηρεσιών παραμένει χαμηλή στις περισσότερες

ευρωπαϊκές χώρες και η Ιταλία δεν αποτελεί εξαίρεση (Brilli et al., 2018). Στην Ιταλία, οι υπηρεσίες προσχολικής αγωγής χρησιμοποιούνται σχεδόν από όλα τα παιδιά ηλικίας 3-5 ετών. Αντίθετα, τα παιδιά που φοιτούν σε νηπιαγωγείο πριν από την ηλικία των 3 ετών αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρότερο ποσοστό (ό.π.). Στη Ρώμη, ωστόσο, το ποσοστό των παιδιών που φοιτούν σε νηπιαγωγείο και είναι κάτω των 3 ετών έχει ξεπεράσει τον μέσο όρο της ΕΕ (Bettio et al., 2023). Τα πιο επικαιροποιημένα στατιστικά στοιχεία από το Ιταλικό Ινστιτούτο Στατιστικής, έδειξαν μια βελτίωση στις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών μικρής ηλικίας (βρεφονηπιακοί σταθμοί), αλλά κατέδειξαν επίσης την ύπαρξη δύο διαφορετικών «ταχυτήτων» στην Ιταλία (Kenny, 2021). Υπάρχουν περιοχές στην Ιταλία με επίπεδα κάλυψης άνω του 40% όσον αφορά τον αριθμό των υπηρεσιών παιδικής φροντίδας σε σχέση με τον αριθμό των παιδιών, ενώ υπάρχουν περιοχές με κάλυψη μόλις 11%, γεγονός που καθιστά πολύ δύσκολη την παροχή επαρκούς υποστήριξης στους νέους γονείς (ό.π.).

Τα ζητήματα αυτά υπήρχαν στην Ιταλία εδώ και πολλά χρόνια, αλλά το ξέσπασμα της πανδημίας Covid-19 τα έφερε στο φως ενώ έχουν ήδη δρομολογηθεί δράσεις για την αντιμετώπισή τους. Το κύριο πρόβλημα είναι ότι για δεκαετίες οι πόλεις και οι κυβερνήσεις αδυνατούσαν να συνειδητοποιήσουν ότι οι γυναίκες και οι άνδρες βιώνουν την πόλη με διαφορετικούς τρόπους (Brun, 2021). Η βασική ιδέα είναι ότι οι ψυχολογικοί φραγμοί, που απορρέουν από την κοινωνική οργάνωση ενός τόπου, και οι φυσικοί φραγμοί, που προκύπτουν από τη διαμόρφωση μιας πόλης, εμποδίζουν την πρόοδο προς την κατεύθυνση της ισότητας των φύλων και περιορίζουν την προσβασιμότητα μιας πόλης (ό.π.). Η απουσία δεδομένων με ανάλυση κατά φύλο έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη πόλεων που βασίζονται στην ιδέα ότι η καθημερινή ζωή είναι ίδια για όλους, κάτι που περιορίζει την προσβασιμότητα και την συμπερίληψη πολλών ατόμων μέσα στις σύγχρονες πόλεις ενώ ενισχύει την ανισότητα των φύλων (ό.π.). Η Βαρκελώνη πρωτοπορεί σε αυτόν τον τομέα χρησιμοποιώντας μια νέα προσέγγιση που σέβεται τις απόψεις όλων των φύλων όσον αφορά την αναδιαμόρφωση των κυριότερων δημόσιων χώρων της πόλης (ό.π.).

Μετά την πανδημία, παρατηρήθηκε αύξηση των νέων ακτιβιστικών ομάδων και κινημάτων που στοχεύουν στην ανάπτυξη δικτύων αλληλοβοήθειας και συμβάλλουν στη δημιουργία κοινοτήτων με βάση τα συλλογικά συμφέροντα και τις ανάγκες όλων των μελών τους (Rispoli, 2020). Ένα παράδειγμα, είναι οι νέες τρανσφεμινιστικές ομάδες που δραστηριοποιούνται σήμερα στην Ιταλία, οι οποίες

στοχεύουν να βοηθήσουν στη διαδικασία μετασχηματισμού και να θέσουν νέους στόχους για τους αστικούς χώρους, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των φύλων (Bonu et al., 2023).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Ο ιταλικός οργανισμός που ήταν υπεύθυνος για την υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής σχετικά με τις δημόσιες αστικές υποδομές ήταν ο Fondazione Giacomo Brodolini ο οποίος διοργάνωσε δύο Εργαστήρια Πολιτικής που επικεντρώθηκαν στον τρόπο με τον οποίο τα υφιστάμενα κενά μεταξύ των φύλων στις δημόσιες αστικές υποδομές επηρεάζουν την ασφάλεια, τη μετακίνηση και το εισόδημα των γυναικών.

Τα Εργαστήρια Πολιτικής πραγματοποιήθηκαν με τη μορφή δύο διαδικτυακών σεμιναρίων με τίτλο «ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΠΟΛΗ». Το πρώτο διοργανώθηκε στις 21 Ιουνίου 2023 και παρουσιάστηκε από την Alice Buzzone - εμπειρογνώμονα σε θέματα αστικής ανάπτυξης. Από το 2011, η Alice ασχολείται ενεργά με τον οικολογικό σχεδιασμό, τους δημόσιους χώρους, τις αστικές και κοινωνικές μελέτες και είναι συντονίστρια του Φεστιβάλ Αρχιτεκτονικής της Ρώμης, καθώς και ιδρύτρια του μεταπτυχιακού προγράμματος στον Οικολογικό Σχεδιασμό, τον Κύκλο της Ζωής και την Αστική Ανάπτυξη του Πανεπιστημίου της Ρώμης. Το δεύτερο διαδικτυακό σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2023 και συντονίστηκε από τη Δρ Azzura Muzzonigro, κάτοχο διδακτορικού στις Αστικές Σπουδές από το Πανεπιστήμιο

Roma Tre. Η Azzura είναι αρχιτέκτονας, επιμελητής, ανεξάρτητη ερευνήτρια στον τομέα των πόλεων και συνιδρύτρια του συλλόγου κοινωνικής προώθησης Sex & the City. Στα διαδικτυακά σεμινάρια συμμετείχαν συνολικά 26 άτομα.

Ο Fondazione Giacomo Brodolini κάλεσε τις δύο εμπειρογνώμονες, Alice και Azzura, να συντονίσουν τα διαδικτυακά σεμινάρια ως έναν τρόπο έμπνευσης των συμμετεχόντων να διερευνήσουν το χάσμα μεταξύ των φύλων στις πόλεις τους και να διερευνήσουν περαιτέρω τη σχέση μεταξύ των αστικών δημόσιων υποδομών και της ισότητας των φύλων. Οι προσκεκλημένες ομιλήτριες ξεκίνησαν τα διαδικτυακά σεμινάρια με μια σύντομη παρουσίαση του υπόβαθρού τους και, στη συνέχεια, συζητώντας το υπάρχον χάσμα μεταξύ των φύλων στις δημόσιες αστικές υποδομές στην Ιταλία. Οι συζητήσεις περιελάμβαναν αναφορά στα διαθέσιμα δεδομένα και στατιστικά στοιχεία, στις προκλήσεις καθώς και τις πιθανές στρατηγικές και πολιτικές αντιμετώπισής τους. Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε από τους προσκεκλημένους ομιλητές ήταν επίσης διαθέσιμο στους συμμετέχοντες για να το χρησιμοποιήσουν κατά τη φάση του εργαστηρίου, ώστε να τους βοηθήσει να αναπτύξουν τα δικά τους σχέδια δράσης και λύσεις για τα υφιστάμενα κενά μεταξύ των φύλων στις δημόσιες αστικές υποδομές.

Και τα δύο διαδικτυακά σεμινάρια διήρκεσαν περίπου 3 ώρες και χωρίστηκαν σε δύο μέρη: την παρουσίαση από τους εμπειρογνώμονες, η οποία περιελάμβανε συζήτηση με τους εμπειρογνώμονες, και ένα διαδραστικό εργαστήριο στο οποίο οι συμμετέχοντες εργάστηκαν σε ομάδες και προσπάθησαν να εντοπίσουν τρόπους βελτίωσης της συλλογικής εμπειρίας στην πόλη τους.

Κατά τη διάρκεια του διαδικτυακού σεμιναρίου παρουσιάστηκαν επίσης το έργο και τα αποτελέσματά του ενώ οι διοργανωτές μοιράστηκαν με τους συμμετέχοντες πρότυπα και σχετικά έγγραφα για να τους βοηθήσουν να δομήσουν τα σχέδια δράσης και τις πολιτικές τους.

Το κύριο επίκεντρο των διαδικτυακών σεμιναρίων ήταν η ανάπτυξη τοπικών σχεδίων δράσης με στόχο την επεξεργασία των υφιστάμενων πολιτικών και την πρόταση νέων πολιτικών για συμπεριληπτικές ως προς το φύλο πόλεις. Οι συμμετέχοντες εργάστηκαν άρτια στις ομάδες τους για να επιτύχουν αυτό το αποτέλεσμα. Οι συμμετέχοντες ήταν κυρίως νεαρές γυναίκες, με ενδιαφέρον για την πολιτική και την συμμετοχή στα κοινά. Αnéφεραν ότι σπάνια συμμετείχαν σε παρόμοια συμμετοχικά μοντέλα για τη χάραξη πολιτικής και τη σύνταξη σχεδίων δράσης, καθώς οι δραστηριότητες αυτές δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες. Στα διαδικτυακά σεμινάρια συμμετείχαν επίσης οκτώ συμμετέχοντες που

αυτοπροσδιορίστηκαν ως άνδρες. Όλοι οι συμμετέχοντες έδειξαν έντονο ενδιαφέρον για τη διαφορετικότητα και την προθυμία να αλλάξουν και να βελτιώσουν τις τρέχουσες συνθήκες μέσω της κριτικής σκέψης και της περιέργειας. Ένας από τους άνδρες συμμετέχοντες, φοιτητής αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο Messina, επεσήμανε ότι ορισμένα πανεπιστήμια δεν προσφέρουν στους φοιτητές Αρχιτεκτονικής μαθήματα σχετικά με τον αστικό σχεδιασμό και την συμπεριληπτική αρχιτεκτονική και ότι αυτό ήταν που τον ώθησε να συμμετάσχει στα Εργαστήρια Πολιτικής.

Για να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να εργαστούν σε ομάδες και να μάθουν περισσότερα ο ένας για τον άλλον, οι συντονιστές του διαδικτυακού σεμιναρίου από το Fondazione Giacomo Brodolini έπαιξαν το ρόλο του icebreaker, συμμετέχοντας σε όλες τις ομάδες Zoom, προσπαθώντας να βρουν κοινά ενδιαφέροντα μεταξύ των συμμετεχόντων και να τους βοηθήσουν να ξεκινήσουν τη σύνταξη των σχεδίων δράσης τους. Για παράδειγμα, μια ομάδα νεαρών φοιτητριών της Ρώμης συζήτησε για το πώς οι ανεπαρκείς υπηρεσίες νυχτερινών λεωφορείων στη Ρώμη και η έλλειψη ασφάλειας στα μέσα μαζικής μεταφοράς περιόριζαν τις ευκαιρίες των γυναικών που δεν οδηγούν να απολαύσουν τη νυχτερινή ζωή της πόλης.

Οι συμμετέχοντες συζήτησαν διάφορα θέματα σχετικά με τις δημόσιες αστικές υποδομές και πώς αυτές ενισχύουν τις ανισότητες μεταξύ των φύλων και επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των γυναικών. Στο πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο τονίστηκε πώς, σε αντίθεση με τη κοινή γνώμη, έως και το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού πάσχει από κινητικές και αισθητηριακές αναπηρίες και πώς τα άτομα αυτά αποκλείονται από πολλούς δημόσιους χώρους. Για τις γυναίκες, ο φόβος είναι το πρώτο εμπόδιο για την ελεύθερη μετακίνηση, ενώ για τα άτομα με αναπηρία, η δομή και η διαμόρφωση των δημόσιων χώρων είναι συχνά πηγή αποκλεισμού. Οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες και συζήτησαν σχετικά με:

- **το Fermento Urbano, ένα ερευνητικό κέντρο μιας συμπεριληπτικής πόλης στην Κατάνια (περιοχή της Σικελίας).** Η ομάδα χρησιμοποίησε αυτή τη μελέτη περίπτωσης ως παράδειγμα και πηγή έμπνευσης για να σκεφτεί νέες πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανάπτυξη συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων.

- **την χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα στο ιστορικό κέντρο της πόλης της Πίζας.** Η ομάδα εξέτασε την πραγματική κατάσταση μιας ιταλικής πόλης, της Πίζας, όπου το πρόβλημα της κινητικότητας για τα άτομα με κινητικές δυσκολίες είναι ιδιαίτερα έντονο, ιδίως σε πεζοδρομημένες περιοχές όπως οι πλατείες και τα πεζοδρόμια. Υπογράμμισαν το γεγονός ότι η τοπική διοίκηση πρέπει να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στη σημασία της κινητικότητας των πεζών. Παρόλο που έχουν αποκατασταθεί τα πεζοδρόμια σε περιοχές χαμηλής κυκλοφορίας, οι πολυσύχναστες πεζοδρομημένες ζώνες στο κέντρο της πόλης έχουν παραβλεφθεί.
- **Τους πολίτες με μειωμένη κινητικότητα, τις προκλήσεις και ευκαιρίες.** Η ομάδα επικεντρώθηκε στο πώς η ελευθερία μετακίνησης μέσα στην πόλη είναι κατά περιπτώσεις αυτόνομη και πώς αυτό εμποδίζει την ανάπτυξη της ζωής των ανθρώπων που συναντούν καθημερινά εμπόδια στις διαδρομές τους προς το σπίτι, την εργασία τους ή σε χώρους αναψυχής.

Το δεύτερο διαδικτυακό σεμινάριο εστίασε στη στενή σχέση μεταξύ του φύλου και των δημόσιων χώρων, εξηγώντας ότι όταν οι υπεύθυνοι πολεοδομίας, οι αρχιτέκτονες και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς δεν λαμβάνουν υπόψη τους το φύλο, οι δημόσιοι χώροι μετατρέπονται σε ανδρικούς χώρους, με αποτέλεσμα να υπάρχουν διακρίσεις και ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων. Οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν και πάλι σε τρεις ομάδες και συζήτησαν:

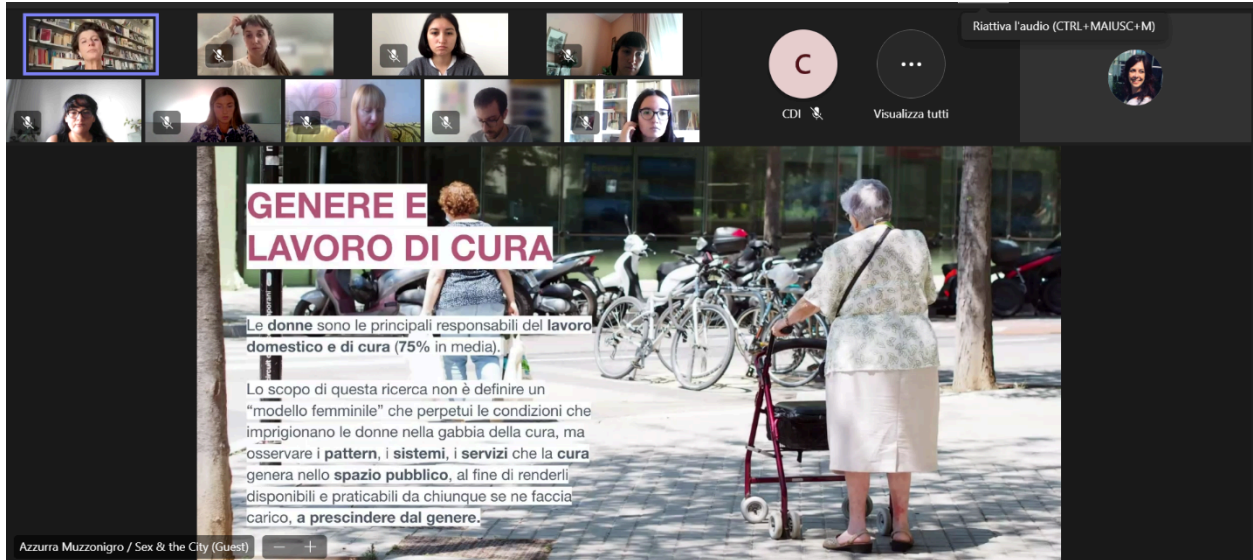
- **Σχετικά με το πώς να σχεδιαστεί ένα σύστημα δημόσιων τουαλετών:** Η ομάδα διερεύνησε διάφορες ιδέες σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού προσβάσιμων, συμπεριληπτικών δημόσιων τουαλετών αλλά και ασφαλών με βάση τις ανάγκες των διαφόρων πόλεων της Ιταλίας.
- **Την ασφάλεια των δημόσιων τουαλετών ουδέτερου φύλου:** Η δεύτερη ομάδα ανέλυσε πόσο αναγκαία είναι η δημιουργία ουδέτερων ως προς το φύλο τουαλετών και αποσκοπούσε στον εντοπισμό τρόπων για να καταστούν οι χώροι αυτοί ασφαλείς για κάθε φύλο. Συζήτησαν επίσης το ηθικό δίλημμα του τρόπου με τον οποίο η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βοηθητικό μέσο ασφαλείας και τους κινδύνους που μπορεί να συνεπάγεται αυτό.
- **Την ελευθερία μετακίνησης των γυναικών εντός των πόλεων.** Η ομάδα εξέτασε τους περιορισμούς στην αυτονομία και την ελευθερία μετακίνησης που αντιμετωπίζουν ορισμένες ομάδες της κοινωνίας στην καθημερινή τους ζωή. Για παράδειγμα, οι γυναίκες βρίσκουν συχνά πιο δύσκολο να

περπατήσουν μόνες τους και να χρησιμοποιήσουν τα μέσα μαζικής μεταφοράς τη νύχτα λόγω της έλλειψης κατάλληλου φωτισμού σε σημαντικά σημεία των πόλεων και των προαστίων.

Συμπερασματικά, οι συμμετέχοντες των διαδικτυακών σεμιναρίων υποστήριξαν ότι η αλλαγή στις δημόσιες αστικές υποδομές μπορεί να επιτευχθεί με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ διαφορετικών περιοχών και περιφερειών και την προώθηση του από κοινού σχεδιασμού με την ενεργό συμμετοχή των κατοίκων κάθε πόλης/ γειτονιάς.

Επιπλέον, τα διαδικτυακά σεμινάρια έριξαν φως στην ανάγκη για περισσότερη έρευνα και νέες μελέτες σχετικά με τη συλλογή δεδομένων που εστιάζουν στις διατομεακές προοπτικές ανάπτυξης των πόλεων, και ειδικότερα στο ρόλο των δημόσιων διοικήσεων και τη συμμετοχή των κατοίκων. Υπήρξε κοινή παραδοχή ότι η αλλαγή και οι μεταρρυθμίσεις απαιτούν μια προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα πάνω».

Εργαστήρια Πολιτικής στην Σερβία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες»

Γενικές Πληροφορίες

Η εκβιομηχάνιση και η ανάπτυξη των υποδομών στήριξαν την οικονομική ανάπτυξη επί δεκαετίες και επέτρεψαν σημαντικές βελτιώσεις σε πολλές πτυχές της ευημερίας σε όλα τα στρώματα του πληθυσμού. Οι υποδομές είναι απαραίτητες για την ισότητα των φύλων, καθώς παρέχουν στις γυναίκες καλύτερη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και προωθούν τις οικονομικές ευκαιρίες (OECD, 2021). Ωστόσο, η εκβιομηχάνιση και οι υποδομές υπήρξαν επίσης η πηγή μεγάλων υγειονομικών και περιβαλλοντικών καταστροφών, οι οποίες συχνά πλήττουν τις γυναίκες περισσότερο από ότι τους άνδρες (ό.π.). Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση ενός «έμφυλου φακού» στην ανάπτυξη των υποδομών είναι απαραίτητη για την εξάλειψη των επίμονων κενών μεταξύ των δύο φύλων στις καθημερινές συνθήκες διαβίωσης καθώς και στην απασχολησιμότητα (ό.π.).

Η πρόσφατη δημοσίευση, "Mainstreaming Local Sustainable Development Policies in Užice", είναι μια τοπική πρωτοβουλία στην πόλη Užice με σκοπό την ανάλυση των υφιστάμενων πολιτικών τοπικής ανάπτυξης και την εξέταση των δεδομένων όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη με ιδιαίτερη έμφαση στην

ισότητα των φύλων (Bradaš, 2021). Το συγκεκριμένο δημοσίευμα είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας δύο τοπικών οργανώσεων, του Κέντρου Γυναικών Užice και του Κέντρου Δημοκρατίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Užice. Με βάση τα ευρήματα της ανάλυσης, διατυπώθηκαν συστάσεις που θα συμβάλουν στην ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού και της σύνταξης του μελλοντικού σχεδίου ανάπτυξης της πόλης Užice (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Τα Εργαστήρια Πολιτικής στην Σερβία διοργανώθηκαν από το Placemaking Western Balkans στις 19 Μαΐου 2023. Το Placemaking Western Balkans διοργάνωσε μια εκδήλωση με φυσική παρουσία η οποία διήρκησε μισή μέρα και διεξήχθη στη Σχολή Αρχιτεκτονικής Τοπίου στο Βελιγράδι, όπου οργάνωσε και συντόνισε τέσσερα διαφορετικά Εργαστήρια Πολιτικής, ένα για κάθε μια από τις θεματικές ενότητες του "Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities"

Συμμετείχαν 40 άτομα, κυρίως φοιτητές ηλικίας 20 έως 22 ετών, που παρακολουθούσαν μεταπτυχιακές σπουδές στον Σχεδιασμό Τοπίου και Δημόσιου Χώρου. Γύρω στα 2/3 των συμμετεχόντων ήταν νεαρές γυναίκες. Η διάδοση του Εργαστηρίου Πολιτικής πραγματοποιήθηκε κυρίως εντός του πανεπιστημίου, καθώς οι φοιτητές προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στα Εργαστήρια Πολιτικής μέσω του Πίνακα Ανακοινώσεων της Σχολής.

Κατά τη διάρκεια των Εργαστηρίων Πολιτικής, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να αποκτήσουν νέες γνώσεις σχετικά με το φύλο και το σχεδιασμό του δημόσιου χώρου, να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τη σημασία και τη συνάφεια του θέματος και να μάθουν για τα οφέλη του αστικού σχεδιασμού και της διαδικασίας χάραξης συμπεριληπτικών πολιτικών. Οι συμμετέχοντες, και ιδιαίτερα οι νεαρές γυναίκες, είχαν επίσης τη δυνατότητα να εκφράσουν ανοιχτά τις προσωπικές τους διαπιστώσεις και εμπειρίες σχετικά με την ισότητα των φύλων και τη σχέση μεταξύ του φύλου και του αστικού σχεδιασμού.

Η εκδήλωση χωρίστηκε σε δύο κύρια μέρη. Αρχικά, οι συντονιστές παρουσίασαν το έργο σε όλους τους συμμετέχοντες, προσφέροντας μια εισαγωγή στον σχεδιασμό με γνώμονα το φύλο και στον σχεδιασμό που στοχεύει στη συμπερίληψη, καθώς και στις τέσσερις διαφορετικές θεματικές ενότητες του έργου "Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities". Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα επικεντρώθηκε σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Κατά τη διάρκεια των Εργαστηρίων Πολιτικής, οι

συμμετέχοντες χρησιμοποίησαν την οδό Mekenzijena ως από παράδειγμα για τις συζητήσεις μεταξύ των ομάδων. Προκειμένου να διερευνήσουν κάθε θέμα με μεγαλύτερη λεπτομέρεια, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να σημειώσουν περιοχές στο αρχιτεκτονικό σχέδιο της οδού Mekenzijena με βάση τις προκλήσεις και τις προοπτικές που εντόπισαν για κάθε θέμα.

Πιο συγκεκριμένα, στο Εργαστήριο Πολιτικής για τις δημόσιες αστικές υποδομές οι συμμετέχοντες επικεντρώθηκαν στην ανάλυση και συζήτηση της ποιότητας των χώρων πρασίνου στις δημόσιες υποδομές της οδού Mekenzijena και των γύρω γειτονιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των γυναικών. Με την καθοδήγηση των συντονιστών, οι συμμετέχοντες συζήτησαν σχετικά με τους υπάρχοντες χώρους πρασίνου στην πόλη, τη ρουτίνα των ανθρώπων που ζουν στη γειτονιά και ιδιαίτερα των φροντιστών που ήταν κυρίως γυναίκες. Ένα άλλο θέμα συζήτησης ήταν η σημερινή κατάσταση των πεζοδρομημένων υποδομών της οδού

Mekenzijeva, και πιο συγκεκριμένα: το πλάτος των πεζόδρομων, η ποιότητα του επιπέδου της ρυμοτομικής γραμμής, η παρουσία έργων τέχνης και γκράφιτι, ο δημόσιος φωτισμός, η διαχείριση των απορριμμάτων κ.λπ.

Κατά τη φάση της ομαδικής εργασίας, οι συμμετέχοντες των Εργαστηρίων Πολιτικής εντόπισαν τους ακόλουθους κινδύνους και περιορισμούς όσον αφορά την ισότητα των φύλων και τις δημόσιες αστικές υποδομές. Οι συμμετέχοντες εντόπισαν μια ποικιλία κινδύνων, αλλά πρότειναν και ορισμένες πιθανές λύσεις:

- **Έλλειψη ευθύνης και δράσης από τις τοπικές αρχές για την παροχή επαρκών και λειτουργικών χώρων πρασίνου στην πόλη:** οι συμμετέχοντες υποστήριξαν την ανάγκη περαιτέρω δράσης από την τοπική υπηρεσία του δήμου για την παροχή καλύτερων και πιο λειτουργικών χώρων πρασίνου. Υποστήριξαν ότι η διεξαγωγή συνεντεύξεων με γυναίκες, και ιδίως με νεότερες γυναίκες που ζουν στην περιοχή, θα βοηθούσε σημαντικά στην ανακάλυψη των καθημερινών αναγκών τους και των τρόπων χρήσης των δρόμων και των δημόσιων χώρων της γειτονιάς.
- **Ελάχιστοι φυσικοί χώροι:** οι φοιτητές/τριες αισθάνθηκαν απογοητευμένοι από το γεγονός ότι υπάρχει τόσο λίγος πραγματικός φυσικός χώρος για βελτίωση και εξέφρασαν αμφιβολίες για το ποια δημόσια υπηρεσία θα πρέπει να αναλάβει δράση όταν πρόκειται για τον ισορροπημένο ως προς το φύλο σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων πολιτικών, καθώς φαίνεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες σχεδιασμού αναζητούν γρήγορες λύσεις στο πλαίσιο περιορισμένων προϋπολογισμών, γεγονός που καθιστά δύσκολη την ιεράρχηση προτεραιοτήτων και τη λήψη αποφάσεων με βάση την ισότητα των φύλων.
- **Οι υφιστάμενοι χώροι πρασίνου δεν συντηρούνται ή καταλαμβάνονται από αυτοκίνητα:** οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι η έλλειψη χώρων στάθμευσης έχει οδηγήσει στην κατάληψη των χώρων πρασίνου, των μικρών πλατειών και των πάρκων της πόλης από αυτοκίνητα. Οι χώροι πρασίνου, ωστόσο, είναι απαραίτητοι για την ευρύτερη ευημερία των κατοίκων της γειτονιάς. Θα πρέπει να διεξαχθούν περισσότερες συνεντεύξεις με τις οικογένειες της περιοχής, για να κατανοηθούν οι ανάγκες τους και οι καθημερινές τους ρουτίνες, ιδιαίτερα αυτές των γυναικών που πηγαίνουν στη δουλειά τους, που φροντίζουν τα παιδιά ή τους ηλικιωμένους ή κάνουν τα καθημερινά τους ψώνια.

- **Πολύ στενοί πεζόδρομοι:** οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι, όταν υπάρχει η δυνατότητα, τα στενά πεζοδρόμια πρέπει να ανακατασκευάζονται. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα άτομα με αναπηρία, τις οικογένειες με μικρά παιδιά και για όλους τους κατοίκους που θέλουν να απολαμβάνουν εύκολη πρόσβαση στους δημόσιους χώρους χωρίς να χρησιμοποιούν αυτοκίνητο για να μετακινηθούν.

Συνολικά, όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η γειτονιά στερείται άτυπους δημόσιους χώρους για τους νέους και τις ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες όπου μπορούν να συναντηθούν, να κοινωνικοποιηθούν και να ανταλλάξουν γνώσεις και ιδέες. Οι φοιτητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι απαιτείται μια πιο ισορροπημένη προσέγγιση στον αστικό σχεδιασμό και τη μελέτη και ότι η πόλη πρέπει να σχεδιαστεί με μια νέα προσέγγιση για να καλύψει τις ανάγκες όλων των φύλων.

Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες»

Γενικές Πληροφορίες

Έρευνα που διεξήχθη μεταξύ 2014 και 2019 στη Ρουμανία, είχε ως στόχο την ανάλυση της έλλειψης κατάλληλων υποδομών για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών (Măriuca et al., 2019/ Regio, 2014). Η έρευνα εντόπισε μια σειρά από εμπόδια και ελλείψεις που επηρεάζουν αρνητικά την πρόσβαση των γυναικών σε βασικές ευκαιρίες και υπηρεσίες. Ένα από τα βασικά ζητήματα που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας είναι η έλλειψη υποδομών παιδικής φροντίδας-οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί είναι ανεπαρκείς και δυσπρόσιτοι σε πολλές περιοχές, προκαλώντας σημαντικές δυσκολίες στις γυναίκες που θέλουν να εργαστούν ή να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους (ό.π.). Αυτό περιορίζει τις επιλογές των γυναικών και μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ανισότητας των φύλων όσον αφορά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Οι δημόσιες συγκοινωνίες και η προσβασιμότητα αποτελούν επίσης μείζον ζήτημα. Οι υποδομές συγκοινωνίας δεν είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες των γυναικών, ιδίως στις αγροτικές ή στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές. Αυτό προκαλεί δυσκολίες στην εξασφάλιση ασφαλών και αποτελεσματικών μετακινήσεων προς

τους χώρους εργασίας, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή τις υπηρεσίες υγείας, γεγονός που έχει αρνητικό αντίκτυπο στην κινητικότητα και την αυτονομία των γυναικών.

Τα ευρήματα ανέδειξαν επίσης την έλλειψη επαρκών νοσοκομειακών υποδομών για τις γυναίκες (ό.π.). Η πρόσβαση σε υπηρεσίες παροχής αναπαραγωγικής υγείας, ιδίως σε υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού ή μητρικής φροντίδας, είναι περιορισμένη σε πολλές περιοχές. Η έλλειψη εξειδικευμένων κέντρων και εκπαιδευμένου προσωπικού στον τομέα της υγείας των γυναικών επηρεάζει αρνητικά την υγεία και την ευημερία τους. Μια άλλη σημαντική πτυχή που εξετάζεται στην έρευνα είναι η έλλειψη υποδομών για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Οι εξειδικευμένοι πόροι και οι υπηρεσίες για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, όπως τα κέντρα έκτακτης ανάγκης, τα καταφύγια και η εξειδικευμένη συμβουλευτική, είναι ανεπαρκείς. Η κατάσταση αυτή επιφέρει σημαντικές δυσκολίες στις γυναίκες που υφίστανται βία και περιορίζει την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες υποστήριξης και προστασίας. Η έρευνα ανέδειξε επίσης διαφορές στις ψηφιακές και τεχνολογικές υποδομές. Η πρόσβαση και η χρήση της τεχνολογίας είναι άνιση μεταξύ των γυναικών στη Ρουμανία, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και στην περιθωριοποίησή τους από την ψηφιακή κοινωνία.

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στη Ρουμανία, το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες» διοργανώθηκε από την Helixconnect και συμμετείχαν 12 νέοι από την πόλη Timișoara. Η ομάδα των συμμετεχόντων αποτελούνταν κυρίως από γυναίκες (10 από τις 12) οι οποίες συμμετείχαν ενεργά στις τοπικές τους κοινότητες είτε ως εθελοντές, είτε ως εργαζόμενοι σε οργανισμούς νεολαίας ή/και ως μέλη οργανισμών νεολαίας.

Η Helixconnect σχεδίασε μια στρατηγική διάδοσης πριν από την υλοποίηση του Εργαστηρίου Πολιτικής για να προσεγγίσει την τοπική κοινότητα και να απευθυνθεί σε νέους με εμπειρία στις δημόσιες αστικές υποδομές και στις σπουδές φύλου ώστε να τους προσκαλέσει στο εργαστήριο. Στη συνέχεια, το Εργαστήριο Πολιτικής υλοποιήθηκε στις 21 Ιουνίου 2023 και χωρίστηκε σε δύο μέρη: α) την εισαγωγική φάση κατά την οποία ο συντονιστής συστήθηκε και παρείχε μια σύντομη επισκόπηση του έργου "MAAT: Mobilising Youth for Gender Inclusive Cities", καθώς και μια σύντομη εισαγωγή για την παρούσα κατάσταση στην Timișoara όσον αφορά τις δημόσιες αστικές υποδομές και την συμπερίληψη των φύλων· β) τη φάση της ομαδικής εργασίας κατά την οποία οι συμμετέχοντες διεξήγαγαν τη δική τους έρευνα και παρουσίασαν τα βασικά προβλήματα που εντόπισαν, τις πιθανές λύσεις για τη δημιουργία μιας συμπεριληπτικής ως προς το φύλο κοινωνίας και τους τρόπους με τους οποίους η τοπική κοινότητα θα μπορούσε να συμμετάσχει πιο ενεργά στη χάραξη πολιτικής.

Κατά τη διάρκεια της ομαδικής συζήτησης, ορισμένα από τα κύρια θέματα που τέθηκαν ήταν οι ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη δημόσιων τουαλετών και την κακή κατάσταση και συντήρηση των υφιστάμενων, η ανεπάρκεια του συστήματος δημόσιου φωτισμού σε όλη την πόλη, η έλλειψη συστήματος παρακολούθησης στους δημόσιους χώρους και η κακή συντήρηση των υφιστάμενων δημόσιων εγκαταστάσεων.

Ορισμένες από τις λύσεις που προτάθηκαν είναι:

- **Ισότιμη εκπροσώπηση όλων των φύλων σε κυβερνητικές θέσεις των τοπικών συμβουλίων και των δημαρχείων:** η ιδέα αυτή προτείνει τη διασφάλιση της ίσης εκπροσώπησης ανδρών και γυναικών στους φορείς λήψης αποφάσεων. Με την εφαρμογή της ίσης κατανομής των φύλων, η πολιτική αυτή αποσκοπεί στην προώθηση της ισορροπίας των φύλων και της συμμετοχικότητας στην τοπική διακυβέρνηση.

- **Διαβουλεύσεις μεταξύ των τοπικών αρχών και των γυναικών:** Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία ευκαιριών για τις γυναίκες να εκφράσουν άμεσα τις ανησυχίες και τις απόψεις τους στις τοπικές αρχές. Μέσω των τακτικών διαβουλεύσεων, οι γυναίκες μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση πολιτικών και πρωτοβουλιών που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις τους.
- **Ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης:** Η ιδέα αυτή υπογραμμίζει τη σημασία της συνεκτίμησης των θέσεων μεταξύ των φύλων όσον αφορά τον αστικό σχεδιασμό και την αστική ανάπτυξη. Με την ενσωμάτωση προσεγγίσεων που λαμβάνουν υπόψη το φύλο στις αστικές πολιτικές, στα έργα υποδομής και στις δημόσιες υπηρεσίες, οι πόλεις μπορούν να γίνουν πιο συμπεριληπτικές και να ανταποκριθούν στις ανάγκες των γυναικών.
- **Αυξημένη παρουσία της αστυνομίας στους δρόμους κατά τη διάρκεια της νύχτας:** Η ιδέα αυτή τονίζει την ανάγκη για ενισχυμένα μέτρα ασφαλείας στους δημόσιους χώρους κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η αύξηση των περιπολιών και της αστυνομικής παρουσίας μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός ασφαλέστερου περιβάλλοντος, ιδίως για τις γυναίκες που μπορεί να αισθάνονται ευάλωτες όταν περπατούν μόνες τους τη νύχτα.
- **Φαρμακευτικό ATM - Μηχανή αυτόματης πώλησης προϊόντων για την έμμηνο ρύση:** Η ιδέα αυτή προτείνει την εγκατάσταση αυτόματων πωλητών που διανέμουν μεμονωμένα προϊόντα υγιεινής. Τα μηχανήματα αυτά μπορούν να τοποθετηθούν στρατηγικά σε δημόσιους χώρους, επιτρέποντας στα άτομα να αγοράζουν με ευκολία προϊόντα υγιεινής εμμήνου ρύσεως όταν χρειάζεται.
- **Κουμπιά πανικού σε επικίνδυνα σημεία:** Αυτή η ιδέα προτείνει την εγκατάσταση ενσύρματων κουμπιών πανικού σε σημεία που είναι επιρρεπή σε κινδύνους για την ασφάλεια, όπως στάσεις λεωφορείων, φανάρια και πάρκα. Τα κουμπιά αυτά μπορούν να είναι εύκολα προσβάσιμα και να συνδέονται με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, επιτρέποντας στα άτομα να ζητούν άμεση βοήθεια όταν αισθάνονται ότι απειλούνται ή κινδυνεύουν.
- **Παροχή προϊόντων υγιεινής της εμμήνου ρύσεως στις δημόσιες τουαλέτες:** Η ιδέα αυτή τονίζει τη σημασία της παροχής δωρεάν ή φθηνών προϊόντων υγιεινής της εμμήνου ρύσεως στις δημόσιες τουαλέτες. Εξασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα αυτών των βασικών ειδών,

αντιμετωπίζονται οι ανάγκες των γυναικών και προωθείται η υγεία και η αξιοπρέπεια όσον αφορά την έμμηνο ρύση.

- **Αθλητικές αίθουσες αποκλειστικά για γυναίκες ή ξεχωριστοί χώροι για γυναίκες σε αθλητικές αίθουσες γενικής χρήσης:** Η ιδέα αυτή αναγνωρίζει τη σημασία της παροχής ασφαλών και χωρίς αποκλεισμούς χώρων για τις γυναίκες που ασχολούνται με τον αθλητισμό και τις σωματικές δραστηριότητες. Προτείνει είτε τη δημιουργία αθλητικών αιθουσών αποκλειστικά για γυναίκες είτε τη δημιουργία ξεχωριστών χώρων εντός των υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων, διασφαλίζοντας την ιδιωτικότητα και την άνεση.
- **Τουαλέτες γονέων-παιδιών, με ευκρινείς πινακίδες στις εισόδους των κτιρίων:** Η ιδέα αυτή επικεντρώνεται στην ανάγκη για ειδικά διαμορφωμένες τουαλέτες εξοπλισμένες για γονείς με παιδιά. Με τη σαφή επισήμανση αυτών των εγκαταστάσεων στις εισόδους των κτιρίων και την παροχή των απαραίτητων ανέσεων, διασφαλίζεται η ευκολία και η προσβασιμότητα των γονέων να εξυπηρετούν τις ανάγκες των παιδιών τους.

Οι συμμετέχοντες του Εργαστηρίου Πολιτικής αναγνώρισαν ότι οι προτάσεις αυτές θα απαιτούσαν το ενδιαφέρον και την επένδυση των τοπικών αρχών, αλλά τόνισαν επίσης ότι η επιτυχής εφαρμογή αυτών των πολιτικών και προτάσεων θα μπορούσε να συμβάλει στη δημιουργία μιας ισότιμης και δίκαιης κοινωνίας όπου τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες θα αισθάνονται ασφαλείς.

Κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας τους, οι συμμετέχοντες αντιμετώπισαν διάφορες προκλήσεις μέχρι να καταλήξουν τελικά στις προτεινόμενες λύσεις. Η πρώτη πρόκληση ήταν να βρουν πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες πολιτικές και να προσπαθήσουν να εντοπίσουν τα κενά μεταξύ των φύλων στις υφιστάμενες πολιτικές των αστικών υποδομών. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες έπρεπε να εντοπίσουν λύσεις οι οποίες να είναι εφικτές και πρακτικές και οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία μακροπρόθεσμων στρατηγικών για την ισότητα των φύλων και την συμπερίληψη. Ένα από τα βασικά ζητήματα που διαπίστωσαν κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους ήταν η έλλειψη εκπροσώπησης των γυναικών στους τοπικούς φορείς λήψης αποφάσεων.

Συνολικά, το Εργαστήριο Πολιτικής στέφθηκε με επιτυχία, καθώς συγκέντρωσε μια ομάδα ενεργών και αφοσιωμένων νέων συμμετεχόντων από την Timișoara. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου συζητήθηκαν σημαντικές ιδέες και λύσεις για την

αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην πόλη.

Οι συμμετέχοντες πρότειναν μια σειρά πρακτικών και καινοτόμων λύσεων, όπως η κατανομή των φύλων σε θέσεις λήψης αποφάσεων, η βελτίωση των μέτρων ασφαλείας, η ενίσχυση της προσβασιμότητας και η παροχή προϊόντων υγιεινής της εμμήνου ρύσεως. Πίστεψαν στην πιθανή επιτυχία αυτών των λύσεων, τονίζοντας τη σημασία της υποστήριξης και της επένδυσης των τοπικών αρχών.

Το εργαστήριο αποτέλεσε μια βάση για ανοιχτές συζητήσεις και εποικοδομητικές ανταλλαγές ιδεών. Οι συμμετέχοντες συνέβαλαν ενεργά με τις απόψεις, τις εμπειρίες και τις προσδοκίες τους. Παρά τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν στην εξεύρεση βιώσιμων λύσεων, επέδειξαν αποφασιστικότητα και ενθουσιασμό για τη δημιουργία ενός πιο συμπεριληπτικού και δίκαιου αστικού περιβάλλοντος.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες»

Γενικές Πληροφορίες

Παρόλο που στην Κύπρο υπάρχουν νομικά πλαίσια που προωθούν, επιβάλλουν και παρακολουθούν την ισότητα των φύλων σύμφωνα με τον δείκτη ΣΒΑ του ΟΗΕ (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης), χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των φύλων. Συγκεκριμένα, υπάρχει έλλειψη πολιτικών και εργαλείων εποπτείας που να αφορούν τη μη αμειβόμενη φροντίδα και την οικιακή εργασία, το φύλο και τη φτώχεια, τη σωματική και σεξουαλική παρενόχληση, την πρόσβαση των γυναικών σε υπηρεσίες και θέματα που σχετίζονται με το φύλο και το περιβάλλον (UN Women, n.d.). Όπως αναφέρεται στην έκθεση του ΟΗΕ για την Κύπρο, δεν υπάρχουν σαφείς δείκτες σχετικά με το Φύλο και τη Μηδενική Πείνα, την Υγεία και την Ευημερία, την Ποιοτική Εκπαίδευση, την Ισότητα των Φύλων, την Εργασία και την Οικονομική Ανάπτυξη, τη Βιομηχανία, την Καινοτομία και τις Υποδομές, τη Μείωση των Ανισοτήτων, τις Βιώσιμες Πόλεις, τη Δράση για το Κλίμα, την Ειρήνη, τη Δικαιοσύνη και τους Ισχυρούς Θεσμούς και τη Συνεργασία για τους Στόχους.

Σύμφωνα με τον πιο πρόσφατο Δείκτη Ισότητας Φύλων, η Κύπρος έχει συνολική βαθμολογία 57,3%, η οποία είναι χαμηλότερη από το μέσο όρο της ΕΕ (68,9%) (European Institute for Gender Equality, 2022). Ιδιαίτερα χαμηλό είναι το ποσοστό των γυναικών που συμμετέχουν στην πολιτική, στη χάραξη πολιτικής ή που κατέχουν θέσεις εξουσίας. Σήμερα ο μέσος όρος της βαθμολογίας είναι μόλις 30% όσον αφορά την ισότητα των φύλων στις τοπικές μετρήσεις εξουσίας (ό.π.). Δύο τομείς στους οποίους η Κύπρος σημειώνει ιδιαίτερα καλές επιδόσεις είναι ο τομέας του Χρήματος, ο οποίος σχετίζεται με τις μηνιαίες αποδοχές, το καθαρό εισόδημα και τον κίνδυνο φτώχειας, και ο τομέας της Υγείας, ο οποίος μετρά την ισότητα των φύλων σε τρεις πτυχές που σχετίζονται με την υγεία: την κατάσταση της υγείας, τις συνήθειες σε θέματα υγείας και την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας (ό.π.).

Ένα θέμα που είναι πολύ ιδιαίτερο στο κυπριακό πλαίσιο και σε σχέση με το Κυπριακό, είναι η πτυχή της ισότητας των φύλων σε σχέση με την λύση. Μεταξύ

των τοπικών ομάδων των γυναικών, τόσο στην ελληνοκυπριακή όσο και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, υπάρχει ανησυχία σχετικά με τις διαφοροποιημένες επιπτώσεις που θα μπορούσε να επιφέρει μεταξύ των ανδρών και των γυναικών μια ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού προβλήματος (The World Bank and OSASG Cyprus, 2020). Μια λύση θα μπορούσε να τονώσει τις επενδύσεις, να ενισχύσει το εμπόριο, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να υποστηρίξει έτσι τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Η ισότητα των φύλων θα μπορούσε να προωθηθεί με νέες λύσεις για τις συνεχείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις των υφιστάμενων ανισοτήτων, οι οποίες εν μέρει επιβάλλονται από την παρούσα πολιτική κατάσταση. (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2023 διοργανώθηκε στην Κύπρο από το Citizens in Power το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα τις δημόσιες αστικές υποδομές και το πώς οι δημόσιες υποδομές δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες των γυναικών. Στο Εργαστήριο συμμετείχαν οκτώ συμμετέχοντες και δύο συντονιστές και έλαβε χώρα στην πλατεία Ζουχούρι στη Λάρνακα κατά τη διάρκεια ενός τοπικού φεστιβάλ, του φεστιβάλ "MAZ(ouhouir)", το οποίο είχε ως στόχο την προώθηση της συμπερίληψης και της διαπολιτισμικότητας μέσω της εμπλοκής των πολιτών, της τέχνης, της μουσικής και των θεατρικών εργαστηρίων. Οι συμμετέχοντες προέκυψαν κατά τη διάρκεια της ημέρας και ήταν νέοι που συμμετείχαν στο φεστιβάλ. Η τοποθεσία των Εργαστηρίων Πολιτικής επιλέχθηκε στρατηγικά ώστε να αποτελέσει παράδειγμα περίπτωσης για το πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές και ο αστικός σχεδιασμός μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων. Η πλατεία Ζουχούρι εγκαινιάστηκε πριν από περίπου δύο χρόνια, ενώ προηγουμένως η περιοχή χρησιμοποιούνταν ως δημόσιος χώρος στάθμευσης.

Στους συμμετέχοντες περιλαμβάνονταν έξι νέες γυναίκες που εργάζονται σε τοπικές οργανώσεις και κάποιες φοιτήτριες, καθώς και δύο νέοι άνδρες που εργάζονται ως μηχανικοί λογισμικού. Το διαφορετικό επαγγελματικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων έφερε μια πολύτιμη και διαφωτιστική συζήτηση η οποία ανέδειξε διάφορα προβλήματα καθώς και πιθανές λύσεις σε θέματα που σχετίζονται με την συμπερίληψη, την προσβασιμότητα και την ενεργό συμμετοχή σε μια κοινότητα.

Το Εργαστήριο Πολιτικής σχετικά με τις Δημόσιες Αστικές Υποδομές διοργανώθηκε από κοινού με το Εργαστήριο Πολιτικής για τον Αστικό Σχεδιασμό και οι συμμετέχοντες συμμετείχαν σε τρεις διαφορετικές φάσεις:

- **Φάση Ένα:** Οι συμμετέχοντες αντλήθηκαν από τα άτομα που συμμετείχαν στο φεστιβάλ "MAZ(ouhour)I". Παρόλο που το Εργαστήριο Πολιτικής διαδόθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μέσω διαδικτυακών εκστρατειών πριν από το φεστιβάλ, οι τελικοί συμμετέχοντες προέκυψαν κατά την ημέρα διεξαγωγής του. Μόλις σχηματίστηκε μια μικρή ομάδα συμμετεχόντων, οι συντονιστές προέβησαν σε μια σύντομη παρουσίαση του έργου και των στόχων του Εργαστηρίου Πολιτικής, και στη συνέχεια έγινε μια σύντομη εισαγωγή σε θέματα που σχετίζονται με τις δημόσιες αστικές υποδομές, την συμπερίληψη και την προσβασιμότητα.
- **Φάση Δύο:** Μετά την εισαγωγή, οι συμμετέχοντες είχαν στη διάθεσή τους μία ώρα για να περπατήσουν σε ομάδες στην πλατεία και τη γύρω περιοχή, να εξερευνήσουν το κέντρο της Λάρνακας, να συζητήσουν μεταξύ τους και να εντοπίσουν προβλήματα καθώς και βασικά παραδείγματα που σχετίζονται με τις αστικές υποδομές, τα οποία συντελούν στην επίτευξη μιας προσβάσιμης πόλης χωρίς αποκλεισμούς.
- **Φάση Τρία:** Στην τελική φάση, όλοι οι συμμετέχοντες επανήλθαν ως ομάδα για να συζητήσουν τα προβλήματα που εντόπισαν και να σκεφτούν πιθανές λύσεις για τα θέματα αυτά.

Οι συμμετέχοντες συνεργάστηκαν άψογα καθ' όλη τη διάρκεια των τριών φάσεων του Εργαστηρίου Πολιτικής αλλά και στις μικρότερες ομάδες τους, καθώς εξερεύνησαν το κέντρο της Λάρνακας και την περιοχή γύρω από την πλατεία Ζουχούρι. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες και χρήσιμες ήταν οι παρεμβάσεις των συμμετεχόντων που ζουν ή εργάζονται στη Λάρνακα και οι οποίοι γνώριζαν πώς ήταν η Ζουχούρι ως χώρος στάθμευσης, πριν γίνει πλατεία. Συζητήσαν τις αλλαγές που βλέπουν και πώς αυτές θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμβάλουν στη μελλοντική ανάπτυξη της πόλης γύρω από την πλατεία Ζουχούρι.

Ορισμένοι από τους βασικούς προβληματισμούς που εντόπισαν οι συμμετέχοντες στην πλατεία Ζουχούρι ως θετικούς παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πιο συμπεριληπτικού και προσβάσιμου κέντρου της πόλης είναι οι εξής:

- **Επαρκής φωτισμός:** ο φωτισμός της πλατείας συμβάλλει στη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου που κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται ασφαλείς να την επισκέπτονται από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ.

- **Χώρος πρασίνου:** έχουν χρησιμοποιηθεί σημεία εντός της πλατείας για τη φύτευση δέντρων και την προσθήκη πρασίνου στην πλατεία, ώστε να δημιουργηθεί ένα πιο χαλαρωτικό και φιλικό περιβάλλον. Τα σημεία αυτά είναι περιορισμένα και θα ήταν ωραίο να υπήρχε περισσότερο πράσινο μέσα στην πλατεία.
- **Ράμπες πρόσβασης:** όλα τα τμήματα της πλατείας είναι πλήρως προσβάσιμα.
- **Δημόσιες τουαλέτες:** υπάρχουν καθαρές, δημόσιες τουαλέτες - δεν υπάρχουν τουαλέτες ουδέτερου φύλου.

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συντονιστές μοιράστηκαν με τους συμμετέχοντες την αρχιτεκτονική μελέτη που εκπονήθηκε πριν από τη δημιουργία της πλατείας. Χρησιμοποιώντας αυτή τη μελέτη, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να διερευνήσουν περαιτέρω τις παραμέτρους συμπερίληψης και προσβασιμότητας που εντόπισαν και να αναλύσουν ποιες αλλαγές πρέπει να γίνουν στις γύρω περιοχές για να συμβάλουν στη δημιουργία μιας ασφαλέστερης, φιλικότερης και προσβάσιμης πόλης. Σε αυτό το στάδιο οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν τις ανησυχίες τους για το γεγονός ότι, αν και η πλατεία Ζουχούρι δημιουργήθηκε με γνώμονα την συμπερίληψη και την προσβασιμότητα, η γύρω περιοχή δεν έχει τα ίδια στοιχεία:

- **Έλλειψη επαρκούς φωτισμού:** Υπάρχουν πολλά σημεία στο κέντρο της Λάρνακας (και ιδιαίτερα στις παλαιότερες γειτονιές) που είναι πολύ σκοτεινά και δεν υπάρχει επαρκής φωτισμός- το περπάτημα τη νύχτα μπορεί να προκαλέσει άγχος και αίσθημα ανασφάλειας/ευαλωτότητας.
- **Χώροι στάθμευσης:** δεν υπάρχουν αρκετοί χώροι στάθμευσης- δεν υπάρχει αρκετός φωτισμός.
- **Προσβασιμότητα:** δυστυχώς, οι παλιές γειτονιές του κέντρου της Λάρνακας δεν είναι προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία- δεν υπάρχουν πεζοδρόμια, σε ορισμένα σημεία οι δρόμοι είναι κατεστραμμένοι, κ.λπ.
- **Μέσα μεταφοράς:** Παρόλο που έχουν γίνει προσπάθειες να αυξηθούν οι δημόσιες συγκοινωνίες, με τη χρήση της τεχνολογίας (εφαρμογές, live δρομολόγια κ.λπ.) και πιο σύγχρονα λεωφορεία κ.λπ. εξακολουθούν να μην υπάρχουν πολλά νυχτερινά λεωφορεία ενώ τα δρομολόγια δεν είναι αρκετά συχνά και ευέλικτα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των πολιτών.

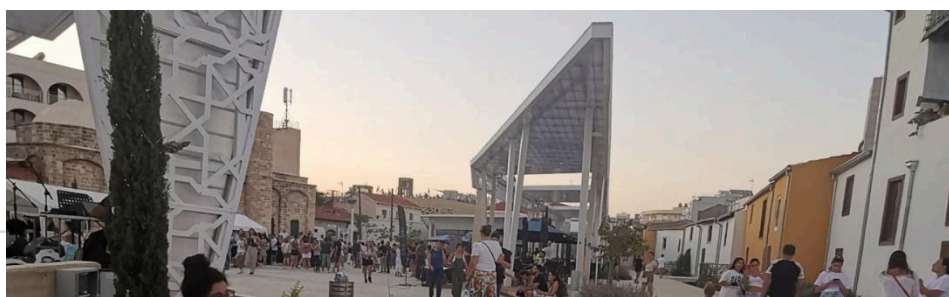
Κατά τη συζήτηση αυτών των ζητημάτων, ορισμένοι από τους συμμετέχοντες συνειδητοποίησαν ότι, αν και τα θέματα αυτά αποτελούν μέρος της

καθημερινότητάς τους, δεν τα είχαν σκεφτεί ποτέ με τόση λεπτομέρεια, ούτε τους είχε ζητηθεί ποτέ να προτείνουν λύσεις ή ακόμη και να σκεφτούν ότι οι πολίτες μπορούν και πρέπει να έχουν ενεργό ρόλο στις συζητήσεις και στις τοπικές εξελίξεις που σχετίζονται με τις δημόσιες υποδομές στις πόλεις τους. Αυτό που δήλωσαν οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες είναι ότι τα προβλήματα που εντόπισαν στη γύρω περιοχή (την παλιά πόλη/κέντρο της Λάρνακας και μια περιοχή γνωστή ως Τουρκομαχαλάς) είναι μόνο μερικά από τα ευρύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη. Επίσης, εντόπισαν σπίτια που χρήζουν ανακαίνισης, πεζοδρόμια που είναι σπασμένα ή ημιτελή, έλλειψη γενικών χώρων πρασίνου γύρω από την πόλη κ.λπ. Αυτά είναι μόνο μερικά από τα παραδείγματα που πρέπει να βελτιωθούν στο κέντρο της Λάρνακας.

Ορισμένες από τις πιθανές λύσεις που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες είναι:

- Δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου όπου οι πολίτες μπορούν να συζητούν θέματα των τοπικών κοινοτήτων τους και να μοιράζονται τις εμπειρίες τους σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι υποδομές αστικού σχεδιασμού επηρεάζουν την καθημερινότητά τους.
- Δημιουργία τοπικών επιτροπών για τη χαρτογράφηση περιοχών με συγκεκριμένα προβλήματα και ζητήματα, όπως η έλλειψη επαρκούς φωτισμού σε ορισμένα σημεία της πόλης, κτίρια που χρειάζονται ανακαίνιση κ.λπ.

Το Εργαστήριο Πολιτικής λειτούργησε ως ένας τρόπος για τους συμμετέχοντες να αλληλεπιδράσουν με το τοπικό τους περιβάλλον και να εξερευνήσουν το κέντρο της πόλης της Λάρνακας, εξερευνώντας στοιχεία που σχετίζονται με τις αστικές υποδομές της πόλης τους. Το Εργαστήριο Πολιτικής έλαβε έναν «πρακτικό» και πιο «βιωματικό» χαρακτήρα, ο οποίος επέτρεψε στους συμμετέχοντες να εμπλακούν με το θέμα της συζήτησης, να συμβάλουν θετικά στον εντοπισμό πιθανών λύσεων και να εξοικειωθούν με ορισμένα από τα υπάρχοντα κενά όσον αφορά την συμπερίληψη και την προσβασιμότητα της πόλης τους.

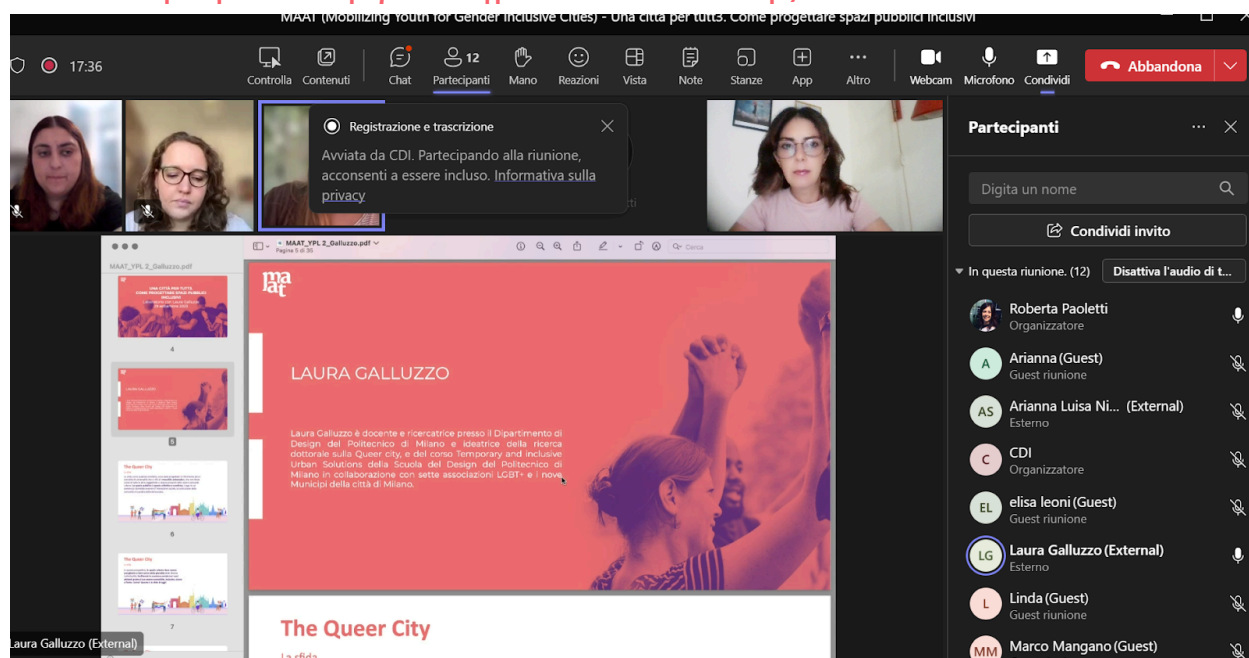
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα»

Γενικές Πληροφορίες

Όσον αφορά την προώθηση και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος συμπεριληπτικού ως προς το φύλο στην αστική κινητικότητα, η Ιταλία αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα με αυτά που παρατηρούνται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η πανδημία του COVID-19 έχει επηρεάσει σοβαρά το εθνικό σύστημα μεταφορών στην Ιταλία. Η τήρηση φυσικής απόστασης, οι περιορισμοί στις μεταφορές και οι οδηγίες για παραμονή στο σπίτι ανέδειξαν ένα προϋπάρχον καθεστώς άδικης μεταχείρισης και διακρίσεων, το οποίο υιοθετούσε μια κουλτούρα υπέρ του αυτοκινήτου, γεγονός που καθόρισε έναν ολόκληρο αιώνα αστικού σχεδιασμού στην Ιταλία (Nikitas et al., 2021). Μερικά από τα πιο θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τον αστικό σχεδιασμό είναι η εισαγωγή πολιτικών υπέρ των ποδηλάτων οι οποίες προέκυψαν ως αποτέλεσμα της αύξησης της χρήσης των ποδηλάτων ως μέσο μεταφοράς κατά τη διάρκεια (και μετά) το ξέσπασμα της παγκόσμιας πανδημίας (ό.π.).

Επιπλέον, η Ιταλία ακολούθησε το παράδειγμα της Σουηδίας στη διερεύνηση του ρόλου των γυναικών ως παραγόντων για την προώθηση βιώσιμων μεταφορών (Kronsell et al., 2015). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πρόσφατες μελέτες έδειξαν ότι οι συνήθειες μετακίνησης των γυναικών επιφέρουν, κατά μέσο όρο, μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από ότι οι συμπεριφορές των ανδρών (ό.π.). Έχει επίσης παρατηρηθεί ότι οι γυναίκες επιδεικνύουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη βελτίωση της βιωσιμότητας και τείνουν να είναι πιο ενεργές σε πρωτοβουλίες και ομάδες που εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Τα Εργαστήρια Πολιτικής για το «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα» στην Ιταλία διεξήχθησαν με συνολικά 24 συμμετέχοντες. Τα Εργαστήρια Πολιτικής οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από το Fondazione Giacomo Brodolini με τη μορφή διαδικτυακών σεμιναρίων (webinars).

Το πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο με τίτλο «ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ: ΠΩΣ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΟΥΜΕ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ» πραγματοποιήθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2023, και συντονίστηκε από την Laura Galluzzo - λέκτορα και ερευνήτρια στο Τμήμα Σχεδιασμού του Politecnico di Milano. Η Laura είναι επίσης η δημιουργός του Queer City Laboratory, ενός εργαστηρίου συμμετοχικού σχεδιασμού που συνεργάζεται με εννέα δημαρχεία του Μιλάνου.

Το δεύτερο διαδικτυακό σεμινάριο με τίτλο «ΚΙΝΟΥΜΕΝΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ» πραγματοποιήθηκε στις 2 Οκτωβρίου 2023, με τη συμμετοχή της Chiara Belingardi - λέκτορας στα «Μετα-Μητροπολιτικά Εδάφη ως Αναδυόμενες Αστικές Μορφές: Οι Προκλήσεις της Βιωσιμότητας, της Κατοικησιμότητας και της Κυβερνησιμότητας» στο Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας. Είναι επίσης λέκτορας στη Σχολή Μηχανικών του Πανεπιστημίου Sapienza της Ρώμης, όπου διδάσκει ένα μάθημα σχετικά με τον Βιώσιμο Σχεδιασμό της Κοινότητας.

Οι εμπειρογνώμονες επιλέχθηκαν με στόχο να εμπνεύσουν τους συμμετέχοντες να εκφραστούν στα Εργαστήρια Πολιτικής και να μάθουν περισσότερα για την αστική

κινητικότητα και την ενσωμάτωση των φύλων. Οι εμπειρογνώμονες συζήτησαν για τα δικά τους έργα και προσέφεραν πληροφορίες σχετικά με τα υπάρχοντα δεδομένα και στατιστικά στοιχεία για τις δημόσιες συγκοινωνίες στις πόλεις τους, καθώς και για τις προκλήσεις στη δημιουργία συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων και τους πιθανούς τρόπους υπέρβασης αυτών των προκλήσεων.

Και τα δύο διαδικτυακά σεμινάρια διήρκεσαν περίπου τρεις ώρες το καθένα και χωρίστηκαν σε δύο κύρια μέρη: α) την αρχική παρουσίαση και ομιλία των προσκεκλημένων ομιλητών/εμπειρογγνωμόνων· β) ακολούθησε ένα διαδραστικό εργαστήριο στο οποίο οι συμμετέχοντες εργάστηκαν σε ομάδες. Ανέλυσαν περαιτέρω θέματα σχετικά με την αστική κινητικότητα, τις μεταφορές και την συμπερίληψη των φύλων.

Για την προσέλκυση συμμετεχόντων η Fondazione Giacomo Brodolini χρησιμοποίησε την πλατφόρμα Eventbrite, τη μεγαλύτερη διαδικτυακή πλατφόρμα για τη διοργάνωση και την προώθηση εκδηλώσεων. Επιπλέον, οργάνωσε διαδικτυακές εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να μοιραστεί πληροφορίες σχετικά με τα διαδικτυακά σεμινάρια και να προσελκύσει νέους συμμετέχοντες. Οι αναρτήσεις στο Instagram σχετικά με τα Εργαστήρια Πολιτικής προβλήθηκαν από 872 λογαριασμούς, ενώ τα Instagram stories σημείωσαν πάνω από 2400 προβολές.

Στο διαδικτυακό σεμινάριο συμμετείχαν συνολικά 24 άτομα, 22 γυναίκες και 2 άνδρες. Οι συμμετέχοντες είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πολιτική και την κοινωνική και τη συμμετοχή στα κοινά. Το υπόβαθρό τους ήταν σε τομείς όπως οι πολιτικές επιστήμες, η διεθνής συνεργασία, οι σπουδές φύλου, η αρχιτεκτονική και το σχέδιο. Πολλοί από τους συμμετέχοντες έχουν σπουδάσει ή εργαστεί στο εξωτερικό, γεγονός που τους έδωσε μια ευρύτερη εικόνα των κρίσιμων ζητημάτων όσον αφορά την αστική κινητικότητα, την συμπερίληψη και την προσβασιμότητα των φύλων σε άλλες πόλεις και συγκριτικά, στην Ιταλία.

Οι συμμετέχοντες επικεντρώθηκαν κυρίως σε ομαδικές συζητήσεις και ομαδικές εργασίες ενώ διερεύνησαν διάφορα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με την αστική κινητικότητα στις πόλεις τους και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός πιο συμπεριληπτικού και προσβάσιμου συστήματος μεταφορών. Όλοι οι συμμετέχοντες έδειξαν αυτόβουλο ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στις ομαδικές συζητήσεις και οι συντονιστές και οι προσκεκλημένοι ομιλητές ανέλαβαν το ρόλο του “icebreaker”.

Στο πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο «ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ: ΠΩΣ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΟΥΜΕ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ», οι συμμετέχοντες εξέτασαν το πώς οι αστικοί χώροι πρέπει να αγκαλιάζουν την ποικιλομορφία ώστε να δίνεται η δυνατότητα απόλαυσης των χώρων σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους. Μια πόλη χωρίς αποκλεισμούς διευκολύνει την κοινωνική συνοχή μεταξύ των κατοίκων της και κατά συνέπεια είναι πιο ασφαλής. Ο σχεδιασμός με γνώμονα την ποικιλομορφία απαιτεί μια προσέγγιση εκ των κάτω προς τα πάνω στην οποία οι τελικοί χρήστες γίνονται συν-σχεδιαστές. Ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι η συμμετοχή των πολιτών της τοπικής κοινότητας στη δημιουργική διαδικασία. Οι πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση «Σχεδιασμός για όλους» είναι θεμελιώδους σημασίας για την επιμόρφωση των επαγγελματιών, των φοιτητών και των ιδρυμάτων σχετικά με τον αστικό σχεδιασμό και την αστική κινητικότητα για την επίτευξη της συμπερίληψης και της προσβασιμότητας. Οι συμμετέχοντες στο πρώτο διαδικτυακό σεμινάριο επικεντρώθηκαν στον εντοπισμό τρόπων βελτίωσης της εμπειρίας των γυναικών στις δημόσιες συγκοινωνίες:

- **Πώς οι πόλεις μπορούν να βελτιώσουν την ασφάλεια των δημόσιων συγκοινωνιών για τις γυναίκες.** Οι συμμετέχοντες συζήτησαν για διάφορες πόλεις της Ιταλίας, όπως η Ρώμη, η Μπολόνια, το Μιλάνο, το Τορίνο και η Μεσίνα. Στη συνέχεια χωρίστηκαν σε ομάδες και διερεύνησαν ιδέες και λύσεις για τη βελτίωση της ασφαλούς χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών για τις γυναίκες από το σημείο αναχώρησης μέχρι το σημείο άφιξης. Επικεντρώθηκαν στο πώς η ευαισθητοποίηση σχετικά με την έμφυλη βία μπορεί να βελτιώσει την αντίληψη του κινδύνου εντός των πόλεων και να διευκολύνει τις νυχτερινές μετακινήσεις (για τις γυναίκες και τα LGBTQIA+ άτομα). Η ομάδα συνέκρινε επίσης τα μέσα που λειτουργούν σε διάφορες ιταλικές περιφέρειες για τη μείωση της έμφυλης βίας και για τις δυνατότητες βελτίωσής τους.

Το δεύτερο διαδικτυακό σεμινάριο με τίτλο «ΚΙΝΟΥΜΕΝΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ» διερεύνησε τον τρόπο με τον οποίο η σωστά σχεδιασμένη κινητικότητα μπορεί να επιτρέψει στους ανθρώπους να βιώσουν τις πόλεις τους με διαφορετικό τρόπο και να συμβάλει στη δημιουργία πιο θετικών ευκαιριών για την αστική ζωή. Δυστυχώς, η σημερινή εμπειρία της ελεύθερης μετακίνησης δεν είναι ίση για όλα τα μέλη της κοινότητας και αυτό είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται σε όλη την Ευρώπη.

Συνεπώς, θα ήταν χρήσιμο να διερευνηθεί περαιτέρω το θέμα αυτό. Η κινητικότητα των γυναικών, για παράδειγμα, διαφέρει από εκείνη των ανδρών όσον αφορά τους λόγους μετακίνησης (μετακινήσεις για λόγους φροντίδας έναντι μετακινήσεων για λόγους παραγωγικότητας), τις διαδρομές που ακολουθούνται και τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ασφαλείας. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου διαδικτυακού σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθε ομάδα επικεντρώθηκε σε ένα συγκεκριμένο θέμα:

- **Προγραμματισμός εκστρατείας ευαισθητοποίησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενθάρρυνση της χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών από τις γυναίκες.** Οι συμμετέχοντες συζήτησαν για τρεις πόλεις της Ιταλίας: τη Ρώμη, την Πάντοβα και το Μπέργκαμο. Η ομάδα εργάστηκε προς την κατεύθυνση του εντοπισμού τρόπων αμφισβήτησης των υφιστάμενων στερεοτύπων των φύλων και διερεύνησης της πραγματικής κατάστασης των γυναικών που ταξιδεύουν μόνες τους τη νύχτα και της αναζήτησης περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες τους στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης που θα αναδεικνύει τις εμπειρίες των γυναικών και θα προσφέρει κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα διάφορα μέλη μιας τοπικής κοινότητας βιώνουν τα μέσα μαζικής μεταφοράς είναι απαραίτητη προκειμένου να δείξει ότι τα ζητήματα αυτά είναι υπαρκτά και ότι πολλοί άνθρωποι τα βιώνουν στην καθημερινή τους ζωή. Επιπλέον, η αύξηση των νυχτερινών λεωφορειών είναι επίσης αναγκαία ώστε να γίνει ευκολότερη η μετακίνηση τη νύχτα. Οι συμμετέχοντες διερεύνησαν επίσης τρόπους για τη δημιουργία ενός πράσινου και βιώσιμου συστήματος μεταφορών εξετάζοντας τρόπους για τη μείωση της ρύπανσης.
- **Πώς μπορούν να καταστούν συμπεριληπτικοί οι σχολικοί χώροι;** Οι συμμετέχοντες σε αυτή την ομάδα επικεντρώθηκαν κυρίως στην Μπολόνια και συζήτησαν για τις μεταφορές και τις αναπηρίες. Η ομάδα συγκροτήθηκε από μια δασκάλα της περιοχής και τους μαθητές της. Εξήγησαν πώς η διοίκηση του σχολείου τους ανακατασκευάζει τους εξωτερικούς χώρους λαμβάνοντας υπόψη τα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα και τις ιδιαίτερες ανάγκες του φύλου. Στόχος τους ήταν να προωθήσουν την ανάπτυξη του αισθήματος της κοινότητας και να εγείρουν ανησυχίες για τους υπαίθριους χώρους και την ανάγκη να κατανοηθεί ο χώρος ως κοινό προνόμιο μεταξύ των μαθητών στα σχολεία και όχι ως προνόμιο μόνο για ορισμένους μαθητές.

Σε αυτό το στάδιο είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων στο Εργαστήριο Πολιτικής ανέφερε κάποια μορφή άμεσης ή έμμεσης εμπειρίας σεξισμού, ρατσισμού και ομοφοβίας σε δημόσιους χώρους. Εξήγησαν ότι, παρά τις εμπειρίες αυτές, δεν τους δόθηκε ποτέ η ευκαιρία να σκεφτούν συγκεκριμένους τρόπους για να συμβάλουν στη δημιουργία μιας πόλης χωρίς αποκλεισμούς, μέσω μιας προσέγγισης εκ των κάτω προς τα πάνω.

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν επίσης ότι οι κοινωνίες πρέπει να απομακρυνθούν από τις υπάρχουσες, σχεδόν καθολικές ανδροπρεπείς πολιτικές και να ευαισθητοποιήσουν την κοινότητα των φορέων χάραξης πολιτικής σχετικά με την ανάγκη να δημιουργηθούν πιο δεκτικές και συμπεριληπτικές κοινωνίες.

Ειδικότερα, όσον αφορά την προσβασιμότητα και τις συγκοινωνίες, η εξεύρεση λύσεων για συμπεριληπτικής μορφής κινητικότητα απαιτεί μια πολύπλευρη προσέγγιση. Αρχικά, μια κοινότητα πρέπει να προσδιορίσει τις ομάδες-στόχους της και να κατανοήσει τις ανάγκες του ευάλωτου πληθυσμού χρησιμοποιώντας έρευνες, συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τα ιδιότυπα προβλήματα κινητικότητας που αντιμετωπίζουν οι ομάδες αυτές. Η εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών μέσω της συνεργασίας με τοπικές οργανώσεις και κυβερνητικές υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για τις μεταφορές είναι επίσης απαραίτητη.

Για τον καθορισμό και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων απαιτείται συλλογή και ανάλυση δεδομένων, καθώς και μετρήσιμοι στόχοι. Από την άποψη αυτή, είναι ζωτικής σημασίας η ιεράρχηση των σημείων που πρέπει να δοθεί έμφαση:

- **Καθορίστε ποιες κρίσιμες περιοχές ή γειτονιές χρειάζονται τις πιο επείγουσες βελτιώσεις όσον αφορά την κινητικότητα:** Η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής ώστε να βελτιώνονται οι στρατηγικές· οι νέες τεχνολογίες θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτή την αξιολόγηση. Οι συμμετέχοντες θεωρούν επίσης ότι η διεξαγωγή πιλοτικών πρωτοβουλιών σε συγκεκριμένες τοποθεσίες είναι χρήσιμη για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας, του αντικτύπου τους και για την συλλογή ανατροφοδότησης από τους χρήστες και τους ενδιαφερόμενους φορείς ούτως ώστε να τροποποιηθούν οι λύσεις.
- **Η προσβασιμότητα είναι θέμα βελτίωσης υποδομών και οικονομικής δυνατότητας:** Ορισμένες στρατηγικές είναι η εφαρμογή επιδότησης του εισιτηρίου για άτομα με χαμηλό εισόδημα και η παροχή οικονομικών κινήτρων για τη χρήση προσβάσιμων μέσων μεταφοράς.

- **Η εποπτεία της εφαρμογής των νόμων και των κανονισμών για την προσβασιμότητα:** Για να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες μεταφοράς, η επέκταση των επιτυχημένων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών ώστε να καλύψουν περισσότερες περιοχές και να προσεγγίσουν ευρύτερο κοινό, καθώς και η επιδίωξη επιχορηγήσεων και χρηματοδότησης από κυβερνητικούς φορείς, φιλανθρωπικές οργανώσεις και συμπράξεις του ιδιωτικού τομέα για την υποστήριξη της επέκτασης μπορεί να αποτελέσουν πολύτιμες λύσεις.

Συνολικά, οι συμμετέχοντες έδειξαν θετική στάση απέναντι στην προοπτική συμπεριληπτικών πόλεων. Πιστεύουν ακράδαντα ότι αυτό θα μπορούσε να προωθήσει την κοινωνική ισότητα, να μειώσει τις ανισότητες και να αυξήσει τις ευκαιρίες προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.

Ενστερνίζονται επίσης λύσεις ψηφιακής κινητικότητας, αλλά παραμένουν επιφυλακτικοί όσον αφορά την τεχνητή νοημοσύνη και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην προστασία της ιδιωτικής ζωής. Έχουν επίσης εκφράσει ανησυχίες σχετικά με την αναποτελεσματική διαχείριση των δημόσιων πόρων και το υψηλό κόστος διαβίωσης που έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό και τις ελλείψεις παροχές εκπαίδευσης και υγείας για πολλά μέλη της κοινότητας.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι τα Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία αποτέλεσαν την απαρχή νέων συνεργασιών. Πιο συγκεκριμένα, το Istituto Enrico Mattei (San Lazzaro di Savena - Μπολόνια, Ιταλία), θα συνεργαστεί με τους φοιτητές που συμμετείχαν στα διαδικτυακά σεμινάρια του Εργαστηρίου Πολιτικής για τη δημιουργία ενός υπαίθριου χώρου μελέτης ο οποίος παραχωρήθηκε από τον δήμο προς ανάθεση στο σχολείο ενός έργου αστικής ανάπλασης.

Αυτός ο συμπεριληπτικός υπαίθριος χώρος μελέτης θα περιλαμβάνει ράμπες για τα άτομα με αναπηρίες, τουαλέτες για όλα τα φύλα και χώρους που προορίζονται για την ενημέρωση σε θέματα υγείας για τους μαθητές οι οποίοι μπορεί να έχουν προβλήματα υγείας αλλά εξακολουθούν να θέλουν να αισθάνονται ελεύθεροι να συμμετέχουν σε μια ομάδα εργασίας σε υπαίθριο χώρο.

Ο συμπεριληπτικός υπαίθριος χώρος μελέτης θα επικεντρωθεί στην προσβασιμότητα και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με τη χρήση φωτισμού εξοικονόμησης ενέργειας και κωδικών QR για την σήμανση εκπαίδευσης των πολιτών (τουαλέτες για όλα τα φύλα, σεβασμός της βιοποικιλότητας του κήπου, χωριστή συλλογή αποβλήτων και επαναχρησιμοποίηση των υλικών).

Η συμπερίληψη στα συστήματα αστικών μεταφορών συνεπάγεται τη διασφάλιση δίκαιων ευκαιριών για όλους τους μετακινούμενους- σε αυτές περιλαμβάνονται η μείωση της βίας και της παρενόχλησης στα μέσα μαζικής μεταφοράς, η εξασφάλιση ασφαλέστερων νυχτερινών μετακινήσεων και η παροχή σαφούς, στοχευμένης και αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Όπως ανέφεραν οι συμμετέχοντες, ένα μελλοντικό εύρυθμο σύστημα μεταφορών θα πρέπει να είναι οικολογικά βιώσιμο και να υποστηρίζει την κοινωνική ισότητα, υποστηρίζοντας την πρόσβαση όλων των ανθρώπων στην εργασία και τις ευκαιρίες εκπαίδευσης, την υγειονομική περίθαλψη, τις κοινωνικές υπηρεσίες, τον πολιτισμό και την ψυχαγωγία.

Επομένως, μια προσέγγιση της πολιτικής μεταφορών με γνώμονα την ευαισθητοποίηση του φύλου είναι απαραίτητη για την επίτευξη της βιωσιμότητας στις συγκοινωνίες, την ενίσχυση της κοινωνικής συμπερίληψης και τη συμβολή στην κοινωνική δικαιοσύνη.

The screenshot shows a Zoom meeting interface. At the top, there's a toolbar with icons for content, chat, participants (21), hand, reactions, view, notes, stages, app, and other functions. Below the toolbar, three video thumbnails are visible: a woman on the left, a woman in the center with her hand on her forehead, and a man on the right. To the right of the thumbnails are two circular icons, one with the letter 'L' and another with three dots, labeled 'Linda (Gue...)' and 'Visualizza tutti' respectively. The main part of the screen displays a presentation slide titled '1. Città e Mobilità'. The slide contains text in Italian and several infographics. The text includes: 'La mobilità permette alle persone di approfittare delle diverse occasioni della vita urbana - permette di "usare" la città', 'La libertà di movimento nella città può essere sostenuta o ostacolata a seconda di chi sei e che mezzo usi', and 'Mobilità di prossimità vs Mobilità lunga' and 'Mobilità della produzione e Mobilità della cura'. The infographics include: 'SLUMS ON THE RISE' (1.1 BILLION URBAN RESIDENTS ARE LIVING IN SLUMS), 'AIR POLLUTION IS NO LONGER AN EXCLUSIVELY URBAN PROBLEM' (TOWNS & SPOKES PROVIDE AIR QUALITY), 'IN THE DEVELOPING WORLD 1 BILLION PEOPLE LACK ACCESS TO HEALTHY AIR', 'ALREADY ONLY ONE IN TWO URBAN RESIDENTS HAVE CONVENIENT ACCESS TO PUBLIC TRANSPORT', and '3 IN 4 CITIES HAVE PUBLIC SPACE'. At the bottom of the slide, it says 'THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2021 SPECIAL EDITION: URBANS IN 2030/2050/2100/2030'.

Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα»

Γενικές Πληροφορίες

Η ενεργητική μετακίνηση έχει πολλά οφέλη για το περιβάλλον και την υγεία. Ωστόσο, τα οφέλη αυτά δεν κατανέμονται ισομερώς στον πληθυσμό, επειδή η χρήση τους συνδέεται στενά με τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές παραμέτρους ενός ατόμου. Μέσα από τον φακό της διατομικότητας, πρόσφατες μελέτες έχουν αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο το φύλο και οι αλληλεπιδράσεις με άλλους κοινωνικοοικονομικούς και πολιτιστικούς παράγοντες επηρεάζουν την απόφαση ενός ατόμου να χρησιμοποιήσει ενεργητικά μέσα μεταφοράς σε αστικό περιβάλλον (Yuan et al., 2023). Γενικά, οι γυναίκες με χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό επίπεδο τείνουν να περπατάνε περισσότερο εξ ανάγκης (ό.π.). Οι γυναίκες με υψηλότερη κοινωνικοοικονομική θέση, υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο, περισσότερο ελεύθερο χρόνο και πρόσβαση σε ασφαλείς και εύχρηστες υποδομές τείνουν να χρησιμοποιούν περισσότερο το ποδήλατο (ό.π.). Κοινωνικοί και πολιτισμικοί παράγοντες που σχετίζονται με το φύλο μπορεί επίσης να αποτρέπουν ορισμένες γυναίκες από την ενεργητική μετακίνηση (ό.π.). Η συνεκτίμηση αυτών των δεδομένων για την προώθηση των πολιτικών αστικού σχεδιασμού θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανάπτυξη κοινοτικών προγραμμάτων που θα ενδυναμώσουν τις γυναίκες και τα κορίτσια, θα δημιουργήσουν ασφαλέστερα περιβάλλοντα για όλους τους μεμονωμένους χρήστες και θα προσαρμόσουν πιο συμπεριληπτικές πολιτιστικές αφηγήσεις γύρω από τις εκστρατείες για την ενεργητική μετακίνηση.

Μια έκθεση που διεξήχθη από το Υπουργείο Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, με τίτλο «Η ισότητα των φύλων στις μεταφορές στη Σερβία», αποσκοπεί στην παροχή τεκμηριωμένων πολιτικών για την αντιμετώπιση της ανισότητας των φύλων στις μεταφορές (Σερβική Δημοκρατία, 2019). Οι μεταφορές είναι ένας από τους βασικούς τομείς που επηρεάζουν την πρόσβαση στους πόρους. Κατά συνέπεια, οι ικανότητες κινητικότητας με βάση το φύλο είναι ζωτικής σημασίας για τη συμμετοχή στις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές μιας κοινότητας, καθώς και για την προσωπική ευημερία και την ποιότητα ζωής των πολιτών μιας πόλης. Η υιοθέτηση της διάστασης του φύλου στο σχεδιασμό της

πολιτικής μεταφορών αποτελεί πρωτοποριακή προσέγγιση στο σερβικό πλαίσιο (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, τα Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία διοργανώθηκαν από το Placemaking Western Balkans στις 19 Μαΐου 2023. Το Placemaking Western Balkans διοργάνωσε μια εκδήλωση με φυσική παρουσία η οποία διήρκεσε μισή μέρα και διεξήχθη στη Σχολή Αρχιτεκτονικής Τοπίου στο Βελιγράδι, όπου φιλοξένησε και παρέδωσε τέσσερα διαφορετικά Εργαστήρια Πολιτικής, ένα για κάθε μια από τις θεματικές ενότητες του "Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities"

Για το Εργαστήριο Πολιτικής σχετικά με την ισότητα των φύλων, τις γυναίκες και την αστική κινητικότητα ειδικότερα, η ομάδα των συμμετεχόντων επικεντρώθηκε στη συζήτηση για τη χρήση πολλαπλών γραμμών δημόσιων μεταφορών (από γυναίκες) που περνούν από την οδό Mekenzijska. Επιπλέον, η ομάδα συζήτησε την παρουσία (ή την απουσία) και την ποιότητα άλλων μέσων μετακίνησης, όπως το ποδήλατο και το αυτοκίνητο, επίσης από τη σκοπιά των γυναικών.

Κατά τη διάρκεια της ομαδικής συζήτησης, οι συμμετέχοντες εντόπισαν ορισμένους σημαντικούς κινδύνους και ζητήματα που αφορούν τη συγκεκριμένη γειτονιά όσον αφορά την αστική κινητικότητα, μελετώντας τις επιπτώσεις και τον αντίκτυπό τους στη ζωή των γυναικών:

- **Ανάρμοστη συμπεριφορά στα μέσα μαζικής μεταφοράς:** οι συμμετέχοντες συζήτησαν ότι η αλλαγή συμπεριφοράς είναι δύσκολο να επιτευχθεί, αλλά εντόπισαν μια καίρια ανάγκη για τη δημιουργία ασφαλών σημείων στα μέσα μαζικής μεταφοράς, ιδίως για τις γυναίκες και τα νεαρά κορίτσια.
- **Καλύτερος εξοπλισμός και χώροι:** πέραν του υφιστάμενου περιβάλλοντος και των συνθηκών που συνδέονται με τις συνήθειες, οι χώροι και ο εξοπλισμός που συνδέονται με τις δημόσιες συγκοινωνίες, όπως οι πινακίδες στάσεων, οι λεωφορειολωρίδες, τα πεζοδρόμια, οι χώροι αναμονής, δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Είναι πολύ σημαντική η ανάγκη για την παροχή καινούριων, πιο ελκυστικών χώρων και μέσων που σχετίζονται με τις μεταφορές, ώστε να διευκολυνθούν οι επιβάτες, ιδίως οι γυναίκες, τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι και οι οικογένειες, να αισθάνονται πιο ευπρόσδεκτοι και να επωφελούνται από τη χρήση των δημόσιων μεταφορών. Κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας τους, οι συμμετέχοντες πρότειναν και σχεδίασαν ορισμένες λύσεις υποδομής που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών.

Οι συμμετέχοντες σε αυτό το εργαστήριο πολιτικής ήταν κυρίως φοιτητές μηχανικής και έδειξαν πρόθυμοι να συνεχίσουν την ενασχόλησή τους με την αστική κινητικότητα που ανταποκρίνεται στο φύλο, παρόλο που μοιράστηκαν την ανησυχία τους ότι η εισαγωγή μιας κοινωνικής πτυχής, και ειδικότερα μιας έμφυλης πτυχής στον τομέα της μηχανικής μπορεί να αποτελέσει πρόκληση.

Εν κατακλείδι, οι συμμετέχοντες έθεσαν ορισμένα σημαντικά ζητήματα όσον αφορά τις δημόσιες συγκοινωνίες και την ισότητα των φύλων, όπως η έλλειψη

ασφαλών χώρων, η έλλειψη επαρκούς εξοπλισμού και η έλλειψη χώρων όπου οι άνθρωποι μπορούν να περπατούν και να μετακινούνται χωρίς να χρησιμοποιούν αυτοκίνητο. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, οι συμμετέχοντες παρουσίασαν νέα σχέδια και υποδομές που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη δημιουργία μιας πιο φιλικής, ασφαλούς και προσβάσιμης γειτονιάς.

Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα»

Γενικές Πληροφορίες

Η βιώσιμη αστική κινητικότητα αποτελεί μια από τις κύριες προκλήσεις και ένα θέμα που απασχολεί πολλές πόλεις της ΕΕ. Μεταξύ της αυξημένης βιώσιμης αστικής κινητικότητας, αφενός, και της οικονομικής ανάπτυξης και της μειωμένης περιβαλλοντικής ρύπανσης, αφετέρου, υπάρχουν ισχυροί δεσμοί. Σύμφωνα με μελέτη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (2020), υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που συμβάλλουν στην ανισότιμη και άνιση αστική κινητικότητα των γυναικών. Ένας σημαντικός παράγοντας που συζητείται στη μελέτη είναι η προσωπική ασφάλεια. Οι γυναίκες συχνά αντιμετωπίζουν κινδύνους και απειλές στους δημόσιους χώρους, όπως σεξουαλική παρενόχληση, επιθέσεις και άλλες μορφές εγκλημάτων (ό.π.). Οι πτυχές αυτές επηρεάζουν αρνητικά την ελευθερία κίνησης των γυναικών και τις αναγκάζουν να εφαρμόζουν στρατηγικές αυτοβοήθειας, αποφεύγοντας ορισμένες περιοχές ή αποφεύγοντας να μετακινούνται συγκεκριμένες ώρες της ημέρας. Έτσι, οι γυναίκες αδικούνται όσον αφορά την πρόσβασή τους σε θέσεις εργασίας, υπηρεσίες, εκπαίδευση ή άλλες κοινωνικές δραστηριότητες (ό.π.). Μια άλλη σημαντική πτυχή που εντοπίστηκε κατά τη διάρκεια της μελέτης είναι η έλλειψη διαθεσιμότητας και καλής ποιότητας υποδομών δημόσιων συγκοινωνιών. Οι γυναίκες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση αποτελεσματικής και άνετης μετακίνησης, επειδή τα δίκτυα μεταφορών δεν είναι επαρκώς προσβάσιμα ή προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες τους (ό.π.). Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες στον δημόσιο φωτισμό, οι σταθμοί λεωφορείων ή τρένων χωρίς εγκαταστάσεις για τις γυναίκες, όπως τουαλέτες ή ασφαλείς χώροι αναμονής, αποτρέπουν τις γυναίκες από το να

αισθάνονται ασφαλείς και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Η μελέτη ανέδειξε επίσης την ανισότητα στην κατανομή των αστικών υποδομών και υπηρεσιών. Οι περιοχές διαμονής των γυναικών, ιδίως των πιο μειονεκτούντων, μπορεί να βρίσκονται σε μεγάλες αποστάσεις από τα αστικά κέντρα, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους χώρους εργασίας ή άλλες βασικές εγκαταστάσεις. Αυτό δημιουργεί αυξημένη εξάρτηση από τις δημόσιες συγκοινωνίες ή άλλους τρόπους μεταφοράς, οι οποίοι μπορεί να είναι δαπανηροί και ακατάλληλοι για τις ανάγκες τους.

Είναι σημαντικό περισσότερες γυναίκες να αναλάβουν ενεργό ρόλο στον αστικό σχεδιασμό και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, προκειμένου να συμβάλουν στη συνεκτίμηση των ειδικών πτυχών και αναγκών των γυναικών στην αστική κινητικότητα και τον αστικό σχεδιασμό.

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στη Ρουμανία το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα» διοργανώθηκε από την Helixconnect στην πόλη Timișoara στις 21 Ιουνίου 2023. Το Εργαστήριο Πολιτικής πραγματοποιήθηκε δια ζώσης και συμμετείχαν 12 νέοι, οι οποίοι δραστηριοποιούνται ενεργά στην τοπική τους κοινότητα ως εθελοντές, ως εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και ως μέλη τοπικών πρωτοβουλιών νεολαίας.

Κατά τη φάση της προσέλευσης συμμετεχόντων, η Helixconnect χρησιμοποίησε κυρίως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς πρόκειται για εργαλεία που χρησιμοποιούν καθημερινά οι νέοι. Ως αποτέλεσμα, δημιουργήθηκε ένα facebook event και το οποίο προωθήθηκε μέσω του Facebook και του Instagram. Επιπλέον, η Helixconnect έστειλε ορισμένες στοχευμένες προσκλήσεις σε τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς και εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας για να διασφαλίσει τη συμμετοχή ατόμων με διαφορετικό υπόβαθρο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Helixconnect διοργάνωσε όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής για όλα τα θέματα την ίδια ημέρα, με αποτέλεσμα οι συμμετέχοντες να γνωρίζονται ήδη μεταξύ τους και να μην υπάρχει ανάγκη για πρόσθετες δραστηριότητες γνωριμίας (ice breaking). Όσον αφορά την αστική κινητικότητα και την συμπερίληψη των φύλων, οι συμμετέχοντες δεν είχαν προηγούμενες γνώσεις και αφιερώθηκε έτσι ορισμένος χρόνος στην αρχή του Εργαστηρίου Πολιτικής για να ερευνηθούν τις υπάρχουσες πολιτικές και να ενημερωθούν

καλύτερα για τις σχέσεις μεταξύ των μηχανισμών αστικής κινητικότητας, του σχεδιασμού μιας πόλης και της συμπερίληψης των φύλων, της προσβασιμότητας και της ασφάλειας εντός της πόλης. Ορισμένα από τα θέματα που συζητήσαν οι συμμετέχοντες στις ομάδες τους είναι τα εξής:

- Εναλλακτικές επιλογές εφαρμογών μετακίνησης τύπου ride-hailing με επίκεντρο τις γυναίκες: Η συμπερίληψη πρακτικών όπως «Οι γυναίκες για τις γυναίκες» σε πλατφόρμες όπως η Bolt, η Uber ή άλλες υπηρεσίες κοινής μετακίνησης αναφέρθηκε ως θετική ενέργεια.
- Η έλλειψη οδικού φωτισμού σε ορισμένες περιοχές, όπως η ζώνη Soarelui, προκαλεί ζητήματα ασφάλειας.
- Ασφάλεια στα ταξί και στις υπηρεσίες μεταφοράς ride-hailing. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας τόσο για τους οδηγούς όσο και για τους επιβάτες, όπως κάποιου είδους διαχωριστικά μεταξύ των μπροστινών και των πίσω καθισμάτων. Επισημάνθηκε επίσης η απουσία καμερών παρακολούθησης στα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Ανεπαρκείς χώροι για γονείς με καροτσάκια ή εγκύους στα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια και την παρενόχληση στα ταξί και τις υπηρεσίες μεταφοράς ride-hailing. Έλλειψη υποστήριξης ή πρωτοβουλιών που επικεντρώνονται αποκλειστικά στην ασφάλεια των γυναικών, όπως το "Bolt for Women".
- Οι γυναίκες αναγκάζονται να διανύουν μεγαλύτερες αποστάσεις με τα πόδια για να αποφύγουν επικίνδυνες περιοχές.
- Περιστατικά αποδοκιμασίας και catcalling ((λεκτική) σεξουαλική παρενόχληση στο δρόμο).
- Μεγαλύτερη διάρκεια μετακίνησης λόγω προσεκτικής οδήγησης, ενδιάμεσων στάσεων για μικροδουλειές ή για τη μεταφορά των παιδιών στο σχολείο.
- Προβλήματα παρενόχλησης στα ταξί και στις υπηρεσίες ride-hailing.
- Ψηλά σκαλιά στα τρένα και τα τραμ.
- Ανάγκη για περισσότερους χώρους ξεκούρασης / ταΐσματος παιδιών σε δημόσιους χώρους.

Η συζήτηση περιστράφηκε κυρίως γύρω από τις προκλήσεις και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αστική κινητικότητα, αν και συζητήθηκαν

επίσης ευρύτερα θέματα σχετικά με την προσβασιμότητα, ιδίως για τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία. Οι συμμετέχοντες επισήμαναν διάφορους τομείς στους οποίους απαιτούνται βελτιώσεις και παρεμβάσεις για την εξασφάλιση ασφαλέστερων, πιο συμπεριληπτικών και προσβάσιμων συστημάτων αστικών μεταφορών. Οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου κατέδειξαν την ανάγκη για αλλαγές πολιτικής, τροποποιήσεις των υποδομών και εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την αντιμετώπιση των ειδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αστική κινητικότητα. Ορισμένες από τις κύριες λύσεις και προτάσεις για περαιτέρω ρυθμίσεις πολιτικής περιλαμβάνουν:

- **Διαφορετικό χρώμα και ήχος για τις θέσεις που προορίζονται για εγκύους στα λεωφορεία:** Αυτή η ιδέα προτείνει την εισαγωγή οπτικών και ηχητικών ενδείξεων για την επισήμανση των θέσεων που προορίζονται για έγκυες γυναίκες στα λεωφορεία. Κάνοντας τις θέσεις αυτές εύκολα αναγνωρίσιμες, οι υπόλοιποι επιβάτες μπορούν να προσφέρουν τις θέσεις τους στις εγκύους, εξασφαλίζοντας την άνεση τους κατά τη διάρκεια της διαδρομής.
- **Ράμπες για βρεφικά καροτσάκια με κουμπιά στα λεωφορεία:** Η ιδέα αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση της προσβασιμότητας των γονέων με βρεφικά καροτσάκια όταν χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Η εγκατάσταση ραμπών με κουμπιά στα λεωφορεία θα διευκολύνει την επιβίβαση και την αποβίβαση βρεφικών καροτσιών, εξασφαλίζοντας μια πιο συμπεριληπτική και φιλική προς το χρήστη εμπειρία μετακίνησης στα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- **Κάμερες παρακολούθησης σε δημόσιες τουαλέτες και μέσα μαζικής μεταφοράς:** Η ιδέα αυτή προτείνει την εγκατάσταση καμερών παρακολούθησης στις δημόσιες τουαλέτες και στα μέσα μαζικής μεταφοράς για την ενίσχυση της ασφάλειας και την αποτροπή πιθανών περιστατικών. Με την εξασφάλιση ενός χώρου που επιτηρείται, μπορεί να προληφθεί η παρενόχληση και να βελτιωθεί η συνολική ασφάλεια.
- **Walking buddy:** Η καθιέρωση ενός συστήματος "walking buddy", όπου άτομα μπορούν εθελοντικά να συνοδεύουν γυναίκες που δεν αισθάνονται ασφαλείς όταν περπατούν μόνες τους, παρέχοντάς τους ένα αίσθημα ασφάλειας και συντροφικότητας.

- **Φύλαξη Γειτονιάς:** Ενθάρρυνση της σύστασης ομάδων φύλαξης γειτονιάς για την προώθηση της ασφάλειας και της επιφυλακής εντός των κοινοτήτων, δημιουργώντας ένα δίκτυο υποστήριξης και μειώνοντας τον κίνδυνο παρενόχλησης ή οποιονδήποτε περιστατικών.
- **Αναδιάρθρωση των δημόσιων μεταφορών με στόχο την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα:** Εφαρμογή μέτρων για τη βελτίωση της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων δημόσιων μεταφορών, όπως αυξημένος φωτισμός, κάμερες παρακολούθησης και προσωπικό ασφαλείας. Αυτό θα βελτίωνε τη συνολική εμπειρία και θα εξασφάλιζε ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για τις γυναίκες.
- **Εντοπισμός επικίνδυνων περιοχών και αύξηση της αστυνομικής περιπολίας:** Διενέργεια αξιολογήσεων για τον εντοπισμό περιοχών με υψηλά ποσοστά παρενόχλησης ή ανασφάλειας και αύξηση της παρουσίας αστυνομικών περιπολιών κατά τις νυχτερινές ώρες στις περιοχές αυτές για την αποτροπή πιθανών περιστατικών.
- **Εφαρμογή της πρακτικής «Οι γυναίκες για τις γυναίκες» στις υπηρεσίες μεταφοράς τύπου ride-hailing:** Υπεράσπιση της υιοθέτησης πρακτικών όπως το «Οι γυναίκες για τις γυναίκες» που εφαρμόζει η Bolt σε όλες τις πλατφόρμες ride-hailing, διασφαλίζοντας έτσι ότι οι γυναίκες έχουν τη δυνατότητα να ζητούν γυναίκες οδηγούς για μεγαλύτερη ασφάλεια και άνεση.
- **Θετικά παραδείγματα από άλλους τομείς:** Αντλώντας έμπνευση από επιτυχημένες πρωτοβουλίες σχετικά με την προσβασιμότητα σε άλλους τομείς, όπως ηλεκτρικές ράμπες σε εμπορικά κέντρα ή σκάλες με μεγαλύτερο κενό μεταξύ τους, και προσαρμόζοντάς τις στις δημόσιες υποδομές για την ενίσχυση της προσβασιμότητας.
- **Πεζοδρόμια στο επίπεδο του δρόμου:** Επανασχεδιασμός των κρασπέδων ώστε να είναι στο ίδιο επίπεδο με το οδόστρωμα, διευκολύνοντας την περιήγηση χωρίς εμπόδια για άτομα με καροτσάκια, με βοηθήματα κινητικότητας ή αποσκευές.

Για τον εντοπισμό αυτών των λύσεων οι συμμετέχοντες συμμετείχαν σε συζητήσεις καταιγισμού ιδεών και διεξήγαγαν έρευνα σχετικά με πολιτικές και μηχανισμούς που εφαρμόζονται σε άλλες πόλεις και οι οποίοι θα μπορούσαν ενδεχομένως να προσαρμοστούν και στη δική τους κοινότητα. Διερεύνησαν διάφορες πτυχές της αστικής κινητικότητας, εντόπισαν βασικά ζητήματα και προκλήσεις και στη συνέχεια ανέπτυξαν από κοινού ιδέες πολιτικής για την

αντιμετώπισή τους. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, οι συμμετέχοντες επέδειξαν έντονο αίσθημα ανησυχίας και ενσυναίσθησης απέναντι στο ζήτημα του τρόπου με τον οποίο οι γυναίκες αδικούνται όσον αφορά την αστική κινητικότητα. Αναγνώρισαν τις εμπειρίες των γυναικών που αντιμετωπίζουν κινδύνους ασφάλειας, παρενόχλησης και προβλήματα προσβασιμότητας και εξέφρασαν κοινή δέσμευση για τη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και συμπεριληπτικού αστικού περιβάλλοντος. Οι λύσεις που πρότειναν στόχευαν στην παροχή ασφαλέστερων εναλλακτικών μεταφοράς, στην ενίσχυση της προσβασιμότητας στις υποδομές και στην προώθηση της ευαισθητοποίησης και της ανάληψης θετικών προτύπων.

Επίσης, οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν τη σημασία του διαλόγου, της ευαισθητοποίησης και της προώθησης αλλαγών πολιτικής και βελτιώσεων των υποδομών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

Εν κατακλείδι, όλοι οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την επιθυμία τους να εξακολουθήσουν να δραστηριοποιούνται στο θέμα αυτό. Αναγνώρισαν ότι η αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αστική κινητικότητα απαιτεί συνεχείς προσπάθειες και διαρκή υποστήριξη. Εξέφρασαν ενδιαφέρον για περαιτέρω συνεργασία, συμμετοχή σε σχετικές πλατφόρμες και εμπλοκή με τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή και η παρακολούθηση των προτεινόμενων λύσεων. Συνολικά, το Εργαστήριο Πολιτικής ήταν μια παραγωγική και διαφωτιστική εμπειρία και οι λύσεις που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου έχουν εξαιρετικές πιθανότητες να επιφέρουν θετικές αλλαγές στα αστικά περιβάλλοντα, διασφαλίζοντας ότι οι γυναίκες μπορούν να μετακινούνται ελεύθερα, με ασφάλεια και αξιοπρέπεια. Είναι σημαντικό να προσεγγίσουμε τους ενδιαφερόμενους φορείς και να συνεργαστούμε μαζί τους για την υλοποίηση των απαραίτητων αλλαγών που θα οδηγήσουν σε μια πιο δίκαιη και συμπεριληπτική αστική κινητικότητα για όλους.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα»

Γενικές Πληροφορίες

Οι πόλεις έχουν σχεδιαστεί για να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των αρτιμελών, κατά βάση, ανδρών που τις χρησιμοποιούν. Οι γυναίκες, ωστόσο, βιώνουν την πόλη διαφορετικά από τους άνδρες. Ως αποτέλεσμα, οι γυναίκες και τα νεαρά κορίτσια συχνά αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη δυσκολία στην πρόσβαση στην απασχόληση, την εκπαίδευση, τις υπηρεσίες φροντίδας και συχνά ακόμη και στις δραστηριότητες αναψυχής (Kouame, 2023). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα συστήματα αστικής κινητικότητας και οι δημόσιοι χώροι στις περισσότερες χώρες δεν είναι ούτε συμπεριληπτικά ούτε ασφαλή. Η Λευκωσία επεξεργάζεται επί του παρόντος σχέδια για την ανανέωση της αστικής κινητικότητας, με στόχο τη δημιουργία πιο ελκυστικών και συμπεριληπτικών δημόσιων μέσων μεταφοράς, προκειμένου να συνδεθεί το ιστορικό κέντρο της πόλης με τις γύρω αστικές περιοχές (Kollinger, 2021). Στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου, η Λευκωσία αλλάζει σταδιακά το σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών της με πρόσθετες λεωφορειολωρίδες, καθώς και εκστρατείες για την προώθηση της χρήσης ποδηλάτων και άλλων μέσων μεταφοράς (ό.π.). Η κυκλοφοριακή συμφόρηση, ιδιαίτερα κατά τις ώρες αιχμής, είναι ένα πρόβλημα που επηρεάζει την ποιότητα ζωής πολλών πολιτών στη Λευκωσία (Andreou, 2021). Ως εκ τούτου, ένα νέο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας βρίσκεται υπό εκπόνηση με στόχο την κάλυψη των αναγκών κινητικότητας των ανθρώπων και τη διασφάλιση μιας κοινωνικά ισότιμης δομής για όλους, ιδιαίτερα για τις ευάλωτες ομάδες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν πρόσθετες προκλήσεις στην καθημερινή τους ζωή (ό.π.).

Σε μια προσπάθεια να προωθηθούν τα βιώσιμα μέσα μεταφοράς, αναπτύχθηκε μια σειρά από εργαστήρια στη Λευκωσία για την προώθηση του ποδηλάτου ως ένα υγιές και βιώσιμο μέσο μεταφοράς (Philippou, 2022). Αυτό που πραγματικά έκανε τη διαφορά σε αυτά τα εργαστήρια, ήταν ότι το ποδήλατο προωθήθηκε ως

σύμβολο ελευθερίας, και ως ασφαλείς και συμπεριληπτικές κοινότητες που θα μπορούσαν να προωθήσουν και να προστατεύσουν τα δικαιώματα των γυναικών (ό.π.). Τα εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή γυναικών και από τις δύο κυπριακές κοινότητες, των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, γεγονός που προσέδωσε έναν ακόμη πιο συμπεριληπτικό χαρακτήρα στην πρωτοβουλία αυτή (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Το Εργαστήριο Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα» διεξήχθη σε ένα κέντρο νεολαίας στον Άγιο Δομέτιο με τη συμμετοχή 11 ατόμων. Ο Citizens in Power επέλεξε την τοποθεσία στρατηγικά, καθώς στον Άγιο Δομέτιο τα μέσα μαζικής μεταφοράς είναι περιορισμένα και είναι ένα μέρος όπου διαμένουν πολλές οικογένειες μεταναστών και νεαρών αιτούντων άσυλο.

Οι συμμετέχοντες στο Εργαστήριο Πολιτικής ήταν κυρίως νέοι άνθρωποι με ενδιαφέρον για τις τέχνες, μεταξύ των οποίων κάποιοι νέοι δάσκαλοι και φοιτητές θεάτρου και μουσικής, καθώς και ένας αρχιτέκτονας και ένας πολιτικός μηχανικός. Γνωρίζονταν όλοι μεταξύ τους από παλαιότερες δραστηριότητες που έγιναν στο κέντρο νεολαίας και, ως εκ τούτου, δεν υπήρχε ανάγκη για μια icebreaking δραστηριότητες. Είναι ενδιαφέρον ότι ορισμένοι από τους συμμετέχοντες έχουν λάβει μέρος σε άλλα Εργαστήρια Πολιτικής στο πλαίσιο του "MAAT: Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities", γεγονός που αναδεικνύει την εμπλοκή τους με το έργο και την προθυμία τους να παραμείνουν ενεργοί στις επερχόμενες εξελίξεις.

Το Εργαστήριο Πολιτικής πραγματοποιήθηκε σε τρία μέρη. Πρώτον, ο συντονιστής παρουσίασε το έργο και τον στόχο των Εργαστηρίων Πολιτικής. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και αφιέρωσαν περίπου 30 λεπτά για να εξοικειωθούν με τη γειτονιά γύρω από το Κέντρο Νεολαίας. Καθώς περπατούσαν στη γειτονιά, τους δόθηκαν οδηγίες να χαρτογραφήσουν την περιοχή, να βρουν κοντινές στάσεις μέσω μαζικής μεταφοράς, να εντοπίσουν μέρη που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αύξηση της κοινωνικοποίησης στην περιοχή και να βρουν πιθανά εμπόδια και προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίζουν οι νεαρές γυναίκες και τα ευάλωτα μέλη της κοινότητας στην καθημερινότητά τους.

Μετά τον περίπατό τους στην περιοχή, οι συμμετέχοντες επέστρεψαν και τους ανατέθηκε να συζητήσουν για τα ζητήματα που εντόπισαν και να δημιουργήσουν

ένα σχέδιο δράσης με λύσεις που θα μπορούσε να ακολουθήσει η τοπική διοίκηση για να συμβάλει στη δημιουργία μιας συμπεριληπτικής και προσβάσιμης κοινότητας. Η ομαδική εργασία διήρκεσε περίπου μία ώρα και στη συνέχεια δόθηκαν επιπλέον 30 λεπτά και στις δύο ομάδες για να παρουσιάσουν τα σχέδια δράσης τους.

Μερικά από τα κύρια προβλήματα όσον αφορά την αστική κινητικότητα και πώς αυτή επηρεάζει την συμπερίληψη και την προσβασιμότητα της γειτονιάς του Αγίου Δομετίου είναι:

- **Απουσία πεζοδρομίων:** Οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι είδαν πολλούς ανθρώπους να περπατούν στο δρόμο, καθώς δεν υπάρχουν πεζοδρόμια δίπλα στους κεντρικούς δρόμους, γεγονός που καθιστά επικίνδυνο για τους κατοίκους της περιοχής, ιδίως για τα παιδιά, τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία.
- **Απουσία ποδηλατοδρόμων:** Δεν υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι για τα ποδήλατα, γεγονός που καθιστά πιο δύσκολη και επικίνδυνη τη μετακίνηση όσων θέλουν να χρησιμοποιήσουν το ποδήλατο ως μέσο μεταφοράς.
- **Οι στάσεις λεωφορείων εντοπίζονται μόνο στον κεντρικό δρόμο:** Δεν υπάρχουν στάσεις λεωφορείων στη γειτονιά. Οι μόνες στάσεις λεωφορείων στην περιοχή είναι αυτές στον κεντρικό δρόμο. Αυτό είναι ιδιαίτερα δύσκολο αν ληφθεί υπόψη η έλλειψη πεζοδρομίων που δυσχεραίνει τη μετακίνηση στην περιοχή. Υπάρχουν μέρη που απαιτούν περισσότερο από 30 λεπτά περπάτημα για να φτάσει κανείς από τη στάση λεωφορείου που βρίσκεται στον κεντρικό δρόμο του Αγίου Δομετίου.
- **Δεν υπάρχουν αρκετά λεωφορεία:** Τα δρομολόγια των λεωφορείων είναι περιορισμένα και όχι ιδιαίτερα ευέλικτα, γεγονός που απαιτεί πολύ προσεκτικό προγραμματισμό. Ενδιάμεσα κάθε στάσης του κάθε λεωφορείου που σταματά στον Άγιο Δομέτιο μεσολαβούν περίπου 40 λεπτά και το τελευταίο λεωφορείο είναι στις 21.40. Δεν υπάρχουν νυχτερινά δρομολόγια λεωφορείων στην περιοχή.
- **Δεν υπάρχει επαρκής φωτισμός στους δρόμους:** Αυτό αποτελεί μια πρόσθετη πρόκληση για τους κατοίκους της γειτονιάς του Αγίου Δομετίου, καθώς συχνά αναγκάζονται να περπατούν ως η μόνη επιλογή μετακίνησης στην περιοχή. Ωστόσο, δεν υπάρχουν πεζοδρόμια ούτε επαρκής φωτισμός, γεγονός που καθιστά την κατάσταση πιο δύσκολη και συχνά εκθέτει τους

κατοίκους της περιοχής σε πραγματικούς κινδύνους καθώς αναγκάζονται να περπατούν στην κίνηση του δρόμου.

Στα σχέδια δράσης τους για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι συμμετέχοντες πρότειναν:

- **Συναντήσεις διαβούλευσης μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης και των υπηρεσιών του δήμου και των κατοίκων της γειτονιάς:** Φέρνοντας σε επαφή τα μέλη της κοινότητας με την κοινότητα χάραξης πολιτικής θα βοηθηθούν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι επαγγελματίες στον τομέα του σχεδιασμού και της πολεοδομίας να συνειδητοποιήσουν ορισμένα από τα προβλήματα που βιώνουν τα μέλη της κοινότητας στην καθημερινή τους ζωή και τις ανάγκες τους.
- **Μια νέα προσέγγιση στον επανασχεδιασμό ορισμένων σημείων της γειτονιάς:** Είναι ζωτικής σημασίας η δημιουργία νέων υποδομών και η δημιουργία πεζοδρομίων και πεζοδρόμων στους κεντρικούς δρόμους της περιοχής. Υπάρχουν πολλοί κάτοικοι στον Άγιο Δομέτιο, ιδιαίτερα νέοι μετανάστες, οι οποίοι αναγκάζονται να περπατούν πάνω στο δρόμο, καθώς δεν υπάρχουν πεζοδρόμια στους κεντρικούς δρόμους της περιοχής.
- **Συχνότερη εξυπηρέτηση από τα μέσα μεταφοράς:** Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν, όχι μόνο στον Άγιο Δομέτιο αλλά και στην Κύπρο ευρύτερα, είναι η συχνότητα των μέσων μεταφοράς και η αύξηση των δρομολογίων τους. Χρειάζονται περισσότερες συνδέσεις μεταξύ των κύριων πόλεων καθώς και συχνότερα λεωφορεία που να φτάνουν σε όλα τα σημεία των τοπικών γειτονιών.

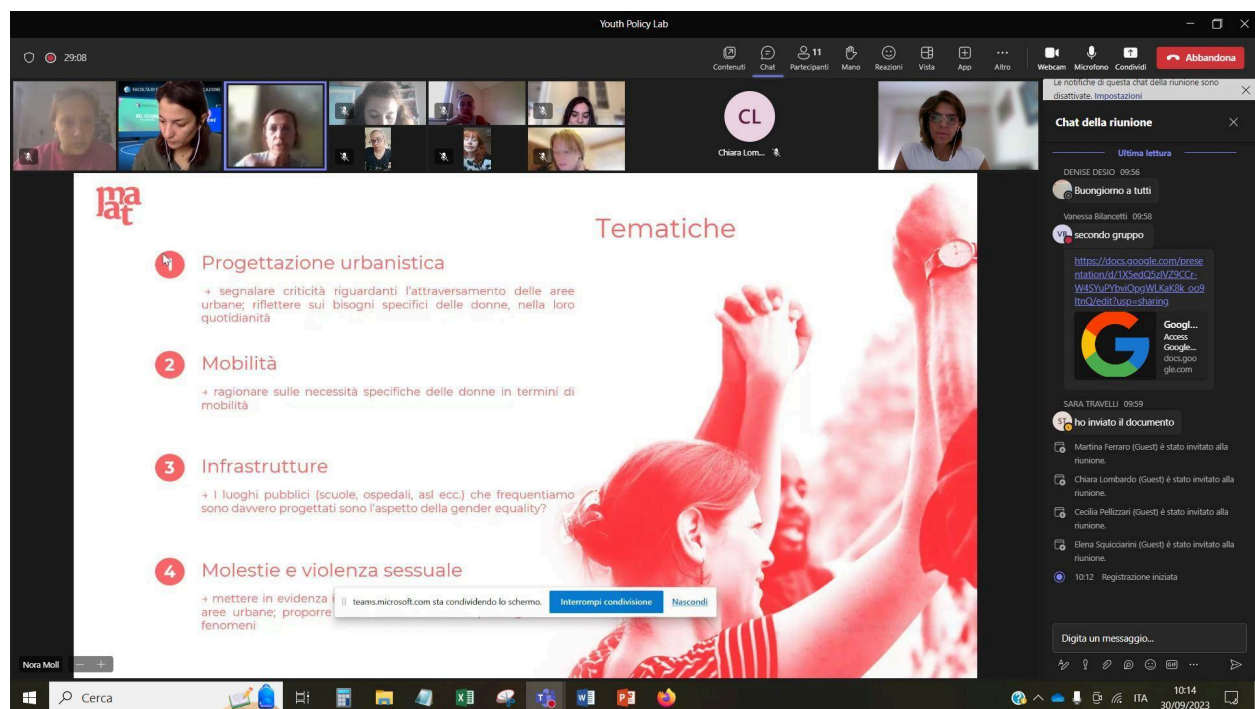
Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς αδικούνται οι γυναίκες ως προς την αστική κινητικότητα»

Γενικές Πληροφορίες

Ο αντίκτυπος της πανδημίας Covid-19 έπληξε δυσανάλογα τις γυναίκες, τις μειονότητες φύλου και τις σεξουαλικές μειονότητες στην Ιταλία. Η παρούσα κατάσταση κατέστησε την Ιταλία ως την πρώτη χώρα αποδέκτη της χρηματοδότησης του Σχεδίου Επόμενης Γενιάς της ΕΕ (Next Generation), το οποίο ορίστηκε από την ΕΕ για να βοηθήσει τις χώρες να ανακάμψουν από την πανδημία. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, το Υπουργείο Οικονομίας και

Χρηματοοικονομικών διεξήγαγε μελέτη αξιολόγησης του φύλου, η οποία εντόπισε μια ιδιαίτερη πρόκληση στην προώθηση μιας συμπεριληπτικής κοινωνίας ως προς το φύλο στο νότιο τμήμα της Ιταλίας (Ministero dell'economia e delle finanze, 2021). Ορισμένα από τα θέματα που συζητήθηκαν στη μελέτη αυτή ήταν η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, η απασχόληση των μητέρων, η ανισορροπία των οικογενειακών καθηκόντων, οι απόφοιτες γυναίκες σε τομείς STEM, καθώς και οι γυναίκες σε καταστάσεις σοβαρής στέρησης στέγης και το προσδόκιμο υγιούς ζωής των γυναικών (ό.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στην Ιταλία διοργανώθηκαν 3 Εργαστήρια Πολιτικής από το Uninettuno. Τα δύο από αυτά παραδόθηκαν διαδικτυακά και το άλλο με φυσική παρουσία. Συνολικά, συμμετείχαν 16 άτομα στο Εργαστήριο Πολιτικής ενώ 15 εξ αυτών ήταν γυναίκες, στην πλειοψηφία τους φοιτήτριες στα πανεπιστήμια Uninettuno και La Sapienza· σπούδαζαν Φιλοσοφία Πολιτιστική Κληρονομιά, Μηχανική, Αρχιτεκτονική και Ψυχολογία. Ως εισαγωγή στα Εργαστήρια Πολιτικής, οι συντονιστές παρουσίασαν ένα εργαστήριο που διεξήχθη στη Βιέννη, διερευνώντας τον φιλικό προς τα φύλα πολεοδομικό σχεδιασμό ως παράδειγμα για να βοηθήσουν στη δρομολόγηση της συζήτησης και στην εμπλοκή των συμμετεχόντων σε ομαδικές συζητήσεις. Το βίντεο είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Το πρώτο Εργαστήριο Πολιτικής πραγματοποιήθηκε δια ζώσης στις 22 Ιουνίου 2023, με τέσσερις συμμετέχοντες. Τα άλλα δύο Εργαστήρια Πολιτικής πραγματοποιήθηκαν επίσης διαδικτυακά, με τη μορφή διαδικτυακών σεμιναρίων στις 27 και 30 Σεπτεμβρίου.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου Εργαστηρίου Πολιτικής οι συμμετέχοντες εντόπισαν βασικά ζητήματα που επηρεάζουν την συμπερίληψη και την ενεργό συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνία ως αποτέλεσμα των υφιστάμενων μηχανισμών αστικού σχεδιασμού:

- **Η Ρώμη είναι μια μεγάλη και αχανής πόλη:** Στη Ρώμη, οι σημαντικές δημόσιες υπηρεσίες δεν βρίσκονται σε κοντινή απόσταση ή μία από την άλλη και δεν υπάρχει επαρκές σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών που να βοηθά τους ανθρώπους να μετακινούνται. Επιπλέον, η χρήση του λεωφορείου ή του μετρό συνεπάγεται συχνά καθυστερήσεις και βλάβες. Παράλληλα, η χρήση του ποδηλάτου ως μέσο μετακίνησης στην πόλη δεν συνιστάται ιδιαίτερα λόγω της κυκλοφορίας και της έλλειψης ποδηλατοδρόμων, ιδίως στο κέντρο της πόλης.
- **Εμφανείς κοινωνικοοικονομικές διαφορές στα διάφορα σημεία της πόλης:** Ένα βασικό παράδειγμα αυτού του ζητήματος είναι η ποιότητα των δημόσιων σχολείων σε διάφορα μέρη της Ρώμης. Υπάρχουν περιοχές όπου τα σχολεία δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένα, με κατεστραμμένες εγκαταστάσεις και έλλειψη χώρων για τους μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό. Αυτό συνεπάγεται διαφορετικές εμπειρίες για τους μαθητές σε κάθε περιοχή της πόλης, με πιθανές επιπτώσεις στην ευρύτερη συμπερίληψή τους στην κοινωνία.
- **Έλλειψη δημόσιων χώρων συγκέντρωσης των νέων:** Η Ρώμη έχει αναγάγει τους περισσότερους από τους δημόσιους χώρους της πόλης, όπως τα πάρκα και οι πλατείες, σε τουριστικούς προορισμούς, με αποτέλεσμα οι περισσότερες περιοχές να είναι κατάμεστες από τουρίστες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ως αποτέλεσμα, υπάρχουν λιγότερες πολιτιστικές δραστηριότητες και λιγότεροι ελεύθεροι χώροι που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι νέοι της περιοχής για να συναντηθούν και να κοινωνικοποιηθούν σε έναν ήρεμο και πράσινο χώρο.
- **Ο χρόνος που αφιερώνεται στον προσωπικό ελεύθερο χρόνο είναι περιορισμένος:** Η Ρώμη είχε μετατραπεί σε μια πολυσύχναστη πόλη και οι κάτοικοι της αναγκάζονται να ζουν με γρήγορους ρυθμούς που συχνά τους

αφήνουν πολύ λίγο χρόνο για τον εαυτό τους. Για παράδειγμα, η μετακίνηση από μία συνοικία σε μία άλλη και από ένα εμπορικό κέντρο διαρκεί πολύ, με αποτέλεσμα να μην έχουν τόσο χρόνο για να χαλαρώσουν και να ασχοληθούν με δραστηριότητες που σχετίζονται με τα χόμπι τους. Τα φαινόμενα αυτά οδηγούν σε υψηλότερα επίπεδα άγχους και στρες και καταδεικνύουν την ανάγκη για ισορροπία μεταξύ εργασίας και κοινωνικής ζωής.

- **Εμπόδια στην τόνωση της κοινωνικής ζωής:** Οι δρόμοι στη Ρώμη είναι γεμάτοι αυτοκίνητα, με περιορισμένο χώρο για περπάτημα, γνωριμία με νέους ανθρώπους και κοινωνικοποίηση. Ως αποτέλεσμα, η κοινωνική αλληλεπίδραση και επαφή σε καθημερινή βάση είναι πιο δύσκολη.
- **Πολλοί κάτοικοι έχουν αναφέρει ότι αισθάνονται ανασφαλείς:** Υπάρχουν πολλοί δρόμοι στο κέντρο της Ρώμης οι οποίοι δεν διαθέτουν επαρκή φωτισμό και δεν υπάρχουν πάντα πινακίδες σχετικά με την ονομασία των δρόμων ή τις κατευθύνσεις προς τις στάσεις των μέσων μαζικής μεταφοράς. Αυτά δημιουργούν ένα αίσθημα ανασφάλειας, ιδίως για τις γυναίκες και τις ευάλωτες κοινότητες.

Μόλις εντόπισαν αυτά τα βασικά προβλήματα σχετικά με τις υφιστάμενες πολιτικές και μηχανισμούς αστικού σχεδιασμού στην πόλη τους, οι συμμετέχοντες αποφάσισαν να επικεντρωθούν σε ένα από αυτά τα προβλήματα για να διερευνήσουν περαιτέρω αδυναμίες και να δημιουργήσουν το δικό τους σχέδιο δράσης για μια πόλη περισσότερο συμπεριληπτική ως προς τα φύλα. Αποφάσισαν να επιλέξουν την έλλειψη δημόσιων χώρων ως το κύριο θέμα που θα εξέταζαν. Καθώς οι συμμετέχοντες διερεύνησαν περαιτέρω αυτό το πρόβλημα, συζήτησαν πώς αντί για χώρους στάθμευσης όπως η Piazza dei Sanniti, οι δημόσιες πλατείες θα πρέπει να μετατραπούν σε χώρους πρασίνου όπου οι άνθρωποι θα μπορούν να συχνάζουν, να συναντιούνται και να κοινωνικοποιούνται. Επιπλέον, είναι αναγκαία η ύπαρξη νέων εκστρατειών για την διοχέτευση των τουριστών σε άλλες περιοχές της πόλης οι οποίες είναι λιγότερο γνωστές ώστε να δημιουργηθεί μια νέα μορφή βιομηχανίας δημιουργικού τουρισμού που θα επιτρέψει στα υπάρχοντα τουριστικά σημεία να αναπνεύσουν, να γίνουν πολυπολιτισμικά κέντρα και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη ενός προσβάσιμου, φιλικού και συμπεριληπτικού ως προς τα φύλα κέντρου της πόλης. Συνολικά, υπάρχει σαφής ανάγκη να προωθηθεί η κοινωνική αλληλεπίδραση μέσω νέων πολιτικών που σχετίζονται με τον αστικό σχεδιασμό στη Ρώμη: δημιουργία περισσότερων χώρων πρασίνου, προσθήκη παγκακιών σε όλες τις δημόσιες πλατείες για να κάθονται οι

άνθρωποι και να κοινωνικοποιούνται, προώθηση της ενεργού συμμετοχής μέσω της τέχνης και άλλων δραστηριοτήτων.

Το δεύτερο Εργαστήριο Πολιτικής επικεντρώθηκε σε διάφορα προβλήματα σε ολόκληρη την Ιταλία, τα οποία, και πάλι, αποδεικνύουν ότι πολλές πόλεις της Ιταλίας απέχουν σημαντικά από το να γίνουν συμπεριληπτικές ως προς το φύλο πόλεις:

- Στο Agrigento (Σικελία) υπάρχει έλλειψη κοινωνικών υπηρεσιών·
- Στην Brescia (Λομβαρδία) ο αστικός σχεδιασμός δεν είναι καλά οργανωμένος, υπάρχουν στενοί δρόμοι με ανεπαρκή φωτισμό και έλλειψη αστυνομικού ελέγχου·
- Στο Montecatini (Τοσκάνη) υπάρχει έντονη παράνομη καταναγκαστική πορνεία στους δρόμους, υπό την καθοδήγηση εγκληματικών οργανώσεων, η οποία τροφοδοτεί το αίσθημα ανασφάλειας στους δρόμους κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Χρησιμοποιώντας διάφορες ιταλικές περιφέρειες και πόλεις ως παραδείγματα, οι συμμετέχοντες στο δεύτερο Εργαστήριο Πολιτικής εντόπισαν διάφορες προκλήσεις και εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καθημερινή τους ζωή στην Ιταλία. Ορισμένα από αυτά τα παραδείγματα περιλαμβάνουν την έλλειψη επαρκούς φωτισμού σε χώρους στάθμευσης και σε σταθμούς ηλεκτρικού ρεύματος και βενζίνης· δεν υπάρχουν φώτα στους δρόμους στις στάσεις των μέσων μαζικής μεταφοράς· δεν υπάρχουν καφετέριες ή οποιαδήποτε άλλη ανοιχτή υπηρεσία αργά το βράδυ/νύχτα για τους εργαζόμενους που περιμένουν τα λεωφορεία, το μετρό και τα τρένα· έλλειψη δημόσιων τουαλετών και κακή κατάσταση των υφιστάμενων. Ένα άλλο θέμα που τονίστηκε ιδιαίτερα από τους συμμετέχοντες είναι ότι η αστυνομία δεν είναι αισθητή στους δρόμους και οι πολίτες δεν αισθάνονται ότι μπορούν να εμπιστευτούν την αστυνομία για την ασφάλειά τους, ιδίως οι γυναίκες και οι ευάλωτοι πληθυσμοί.

Ορισμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων και την προώθηση της ενεργού εμπλοκής και συμμετοχής των νέων γυναικών στον αστικό σχεδιασμό περιλαμβάνουν:

- Καθαρισμός και φωτισμός των αστικών περιοχών,
- Ευαισθητοποίηση, κυρίως των νέων, και παροχή εκπαίδευσης σε θέματα φύλου και σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία,

- Να υπάρχει περισσότερος χώρος για πολιτικό διάλογο ώστε να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή.

Παρά την προθυμία τους να βρουν τρόπους ώστε οι νέοι να συμμετέχουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στις πόλεις τους, οι συμμετέχοντες στο Εργαστήριο Πολιτικής συνειδητοποίησαν ότι για να είναι εφικτή και επιτυχής μια τέτοια λύση θα πρέπει να γίνουν αλλαγές στις τοπικές διοικήσεις. Επί του παρόντος, η πλειονότητα των τοπικών διοικητικών στελεχών στις περισσότερες ιταλικές πόλεις είναι άνδρες και υπάρχει γενική έλλειψη ποικιλομορφίας στις κοινότητες χάραξης πολιτικής. Οι συμμετέχοντες ζήτησαν περισσότερη ποικιλομορφία στη λήψη αποφάσεων στον αστικό σχεδιασμό, δηλώνοντας ότι οι γυναίκες θα μπορούσαν να σχεδιάζουν διαφορετικές τουαλέτες, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των γυναικών για καθαρές και ασφαλείς δημόσιες τουαλέτες. Επιπλέον, περισσότερες γυναίκες στο αστυνομικό σώμα θα βοηθούσαν τις γυναίκες να εμπιστευτούν περισσότερο την αστυνομία και να είναι ανοικτές να μιλήσουν για θέματα ασφάλειας και να μοιραστούν κάποιες από τις προσωπικές τους εμπειρίες, ώστε να βοηθήσουν την αστυνομία να αναπτύξει νέες πολιτικές για την αντιμετώπιση της εγκληματικής δραστηριότητας στους δρόμους της Ιταλίας. Μια άλλη βασική πρόκληση που επηρεάζει την ενεργό συμμετοχή των νέων στον τοπικό αστικό σχεδιασμό είναι η γενική έλλειψη χρηματοδότησης των τοπικών υποδομών και η προφανής έλλειψη ενδιαφέροντος για τις προκλήσεις και τα προβλήματα των γυναικών στον αστικό χώρο. Παρόλα αυτά, οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι «μια ανασφαλής πόλη αποτελεί πρόβλημα για όλους, όχι μόνο για τις γυναίκες». Ως εκ τούτου, η παροχή δυνατότητας στους κατοίκους και στα μέλη των τοπικών κοινοτήτων να συμβάλουν σε μια θετική αλλαγή είναι απαραίτητη για τη δημιουργία προσβάσιμων και συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων. Αυτά τα Εργαστήρια Πολιτικής προσέφεραν στους νέους την ευκαιρία να αναλογιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην κοινωνία τους και να εντοπίσουν πιθανές λύσεις. Για να επιτευχθεί τελικά μια επιτυχημένη αλλαγή, θα πρέπει να συνεχιστούν παρόμοιες δραστηριότητες: εργαστήρια σε σχολεία, εκπαιδεύσεις για νέους, εργαστήρια σε κέντρα δια βίου μάθησης και σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τοπικές συνεδρίες διαβούλευσης, διαδραστικά και συμμετοχικά εργαστήρια στα κέντρα των πόλεων.

Στο τελικό Εργαστήριο Πολιτικής, οι συμμετέχοντες επικεντρώθηκαν σε επιπλέον προβλήματα που επίσης συμβάλλουν στα σημερινά κενά μεταξύ των φύλων σε πολλές πόλεις της Ιταλίας. Μερικά από αυτά περιλαμβάνουν: ανεπαρκής

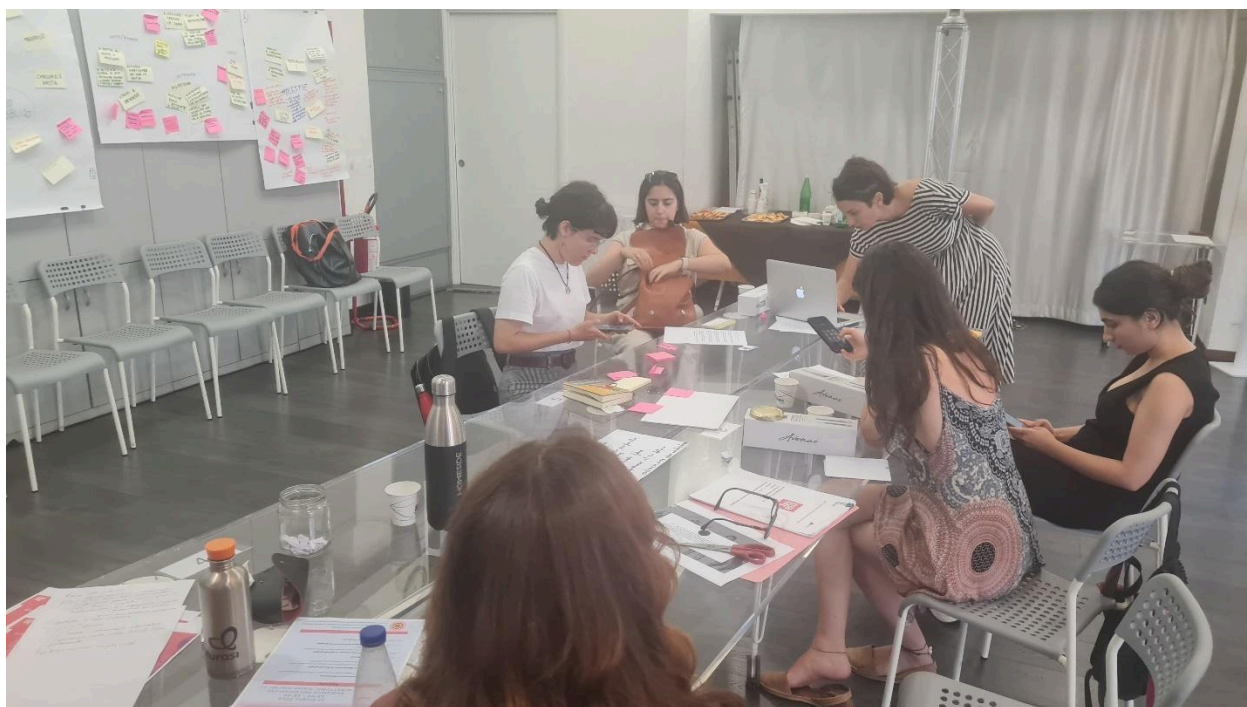
αστυνομικός έλεγχος, έλλειψη προληπτικών παρεμβάσεων στα σχολεία, σκοτεινοί δρόμοι, έλλειψη κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών υγείας, αναποτελεσματικά μέσα μαζικής μεταφοράς. Όπως υποστήριξαν οι συμμετέχοντες, όλα αυτά τα ζητήματα καλλιεργούν ένα ευρέως διαδεδομένο αίσθημα ανασφάλειας και έλλειψης ασφάλειας και εμπιστοσύνης στην αστυνομία και στις τοπικές κυβερνήσεις, ιδίως για τις γυναίκες και τον ευάλωτο πληθυσμό. Είναι επίσης προφανές ότι διαφορετικά σημεία των πόλεων προκαλούν διαφορετικά συναισθήματα και εμπειρίες στους κατοίκους τους. Σε ορισμένα μέρη της πόλης, για παράδειγμα, μέρη όπως οι σταθμοί τρένων και μετρό, οι δημόσιες τουαλέτες και τα πάρκα μπορεί να μοιάζουν πιο επικίνδυνα.

Ορισμένα από τα προβλήματα σε σχέση με τον αστικό σχεδιασμό και την συμπερίληψη των φύλων έχουν συζητηθεί σε όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής. Ωστόσο, κάθε Εργαστήριο Πολιτικής παρείχε ορισμένες ειδικές λύσεις για τα προβλήματα αυτά. Το τρίτο Εργαστήριο Πολιτικής πρότεινε: εκ νέου εκπαίδευση των αστυνομικών και των τοπικών νομικών υπηρεσιών ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν μεγαλύτερη υποστήριξη στον ευάλωτο πληθυσμό και να αντιμετωπίζουν εγκλήματα όπως οι σεξουαλικές επιθέσεις· ανακατασκευή και αναδιοργάνωση των αστικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένης της προσθήκης περισσότερων φωτών στους δρόμους· πλατύτερα και καθαρότερα πεζοδρόμια· διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης στα σχολεία και στους χώρους εργασίας καθώς και διαδικτυακές εκστρατείες αλλά και εκστρατείες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τη δημιουργία ασφαλέστερων δρόμων και μέσων μαζικής μεταφοράς.

Πριν από αυτά τα Εργαστήρια Πολιτικής, η πλειονότητα των συμμετεχόντων δεν είχε συμμετάσχει σε εργαστήρια συμμετοχής διαδικασιών πολιτικής, γεγονός που δείχνει για άλλη μια φορά την έλλειψη ευκαιριών συμμετοχής των νέων στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της τοπικής τους κοινότητας. Επιπλέον, ο προβληματισμός και η διερεύνηση των θεμάτων που σχετίζονται με τον αστικό σχεδιασμό μέσα από τον φακό της διάστασης του φύλου ήταν αρχικά πρόκληση, αλλά οι συμμετέχοντες κατάφεραν να εντοπίσουν διαφορετικές λύσεις. Μία από τις κύριες λύσεις απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των μελών της κοινότητας και των κατοίκων της περιοχής στο έργο των δημόσιων φορέων και των δημόσιων χρηματοδοτήσεων, ώστε να είναι ενήμεροι και να συμβάλλουν στις εξελίξεις της πόλης τους. Όπως υποστήριξαν οι συμμετέχοντες, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι δημόσιοι οργανισμοί πρέπει να επενδύσουν σε πολιτικές που αντιμετωπίζουν τις

προκλήσεις των ευάλωτων ατόμων της κοινότητας, καθώς τα τελευταία τριάντα χρόνια οι κοινωνικές υπηρεσίες, η κοινωνική στέγαση και η δημόσια εκπαίδευση έχουν λάβει μηδενική προσοχή και έχουν αποχρηματοδοτηθεί σε μεγάλο βαθμό. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν επίσης τα συναισθήματά τους, λέγοντας ότι η δυναμική της τοπικής κοινωνίας έχει μια πατριαρχική και ατομικιστική δομή, η οποία πρέπει να αλλάξει μέσω τοπικών πρωτοβουλιών και δράσεων με βάση την κοινότητα.

Σε γενικές γραμμές, οι συμμετέχοντες ενεπλάκησαν στις ομαδικές συζητήσεις και έδειξαν προθυμία να συνεχίσουν να εμπλέκονται με το Έργο και να οργανώσουν πρόσθετες τοπικές δράσεις για την προώθηση της συμπερίληψης των φύλων. Το κύριο αποτέλεσμα των συζητήσεων των Εργαστηρίων Πολιτικής ήταν το γεγονός ότι οι διαδικασίες αστικού σχεδιασμού στη Ρώμη και σε άλλες ιταλικές πόλεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους την κατασκευή δημόσιων χώρων, ώστε οι γυναίκες και τα μέλη της κοινότητας LGBTQI+, καθώς και τα άτομα με αναπηρία και οι ηλικιωμένοι να μπορούν να μετακινούνται ελεύθερα και με ασφάλεια στις πόλεις τους. Ουδέτερες ως προς το φύλο τουαλέτες, περισσότερα φώτα στους δρόμους και καλύτερα μέσα μεταφοράς θα μπορούσαν να αποτελέσουν τα κύρια σημεία εκκίνησης για τη βελτίωση των τοπικών πόλεων και των αστικών χώρων. Μακροπρόθεσμα, οι τοπικές κυβερνήσεις θα πρέπει να επικεντρωθούν στη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών, της σχολικής εκπαίδευσης και των κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων, ώστε να διαδώσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την συμπερίληψη των φύλων και την προσβασιμότητα και να δώσουν στην τοπική κοινότητα τη δυνατότητα να συμμετάσχει στις τοπικές πολιτικές.

Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών»

Γενικές Πληροφορίες

Μια ανάλυση του αστικού σχεδιασμού και της αρχιτεκτονικής με γνώμονα την ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου θα μπορούσε να περιλαμβάνει ένα φάσμα υφιστάμενων τοπικών διαδικασιών και πρακτικών, ξεκινώντας από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και καθορισμού στόχων, μέσω της σύλληψης και της ανάπτυξης λύσεων σχεδιασμού, και καταλήγοντας στην πρακτική συμπερίληψη και συμμετοχή όλων των ομάδων και κοινοτήτων του πληθυσμού (Lalic et al., 2021). Μια νέα έρευνα που διεξήχθη από το UN Women, με ιδιαίτερη έμφαση στο Βελιγράδι, με τίτλο "Cities for Women!" (μτφ. «Πόλεις για τις Γυναίκες»), συνέβαλε στη χαρτογράφηση των υφιστάμενων έμφυλων προκλήσεων και πρακτικών παραδειγμάτων και βοήθησε στην ανάλυση των υφιστάμενων πολιτικών και κατευθυντήριων γραμμών με στόχο την προώθηση του ευαίσθητου ως προς το φύλο αστικού σχεδιασμού (ό.π.).

Οι στόχοι της ανάλυσης του αστικού σχεδιασμού και της αρχιτεκτονικής από τη σκοπιά της ισότητας των φύλων είναι (ό.π.):

Ενίσχυση της κατανόησης και της ενημέρωσης όλων των ενδιαφερομένων μερών (επαγγελματίες, πολίτες, μέσα ενημέρωσης) σχετικά με τις πτυχές του φύλου στον αστικό σχεδιασμό και την αρχιτεκτονική.

Αποσαφήνιση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών, καθώς και άλλων ομάδων χρηστών του αστικού περιβάλλοντος.

Πρώθηση και ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανάγκη συμπερίληψης των πτυχών του φύλου στον αστικό σχεδιασμό και την αρχιτεκτονική.

Ανάλυση της δυνατότητας εφαρμογής και προσαρμογής των σύγχρονων μεθοδολογιών αστικού σχεδιασμού στο τοπικό πλαίσιο.

Ενίσχυση της ικανότητας των αστικών σχεδιαστών να αντιμετωπίζουν τις έμφυλες προκλήσεις κατά τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των δημόσιων χώρων.

Ενθάρρυνση των αστικών σχεδιαστών, των δημόσιων υπηρεσιών και των υπευθύνων λήψης αποφάσεων να συμπεριλάβουν τις αρχές της συμπερίληψης στις πολιτικές, τα έργα και τα προγράμματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα Εργαστήρια Πολιτικής στη Σερβία διοργανώθηκαν από το Placemaking Western Balkans στις 19 Μαΐου 2023. Το Placemaking Western Balkans πραγματοποίησε μια συνάντηση με φυσική παρουσία διάρκειας μισής ημέρας στη Σχολή Αρχιτεκτονικής Τοπίου στο Βελιγράδι, όπου φιλοξένησε και παρέδωσε τέσσερα διαφορετικά Εργαστήρια Πολιτικής, ένα για κάθε ένα από τα θέματα του "Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities".

Όσον αφορά το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες των γυναικών», η ομάδα των συμμετεχόντων επικεντρώθηκε στην ανάδειξη ανεπαρκούς εξοπλισμού που δεν υφίσταται στους δημόσιους χώρους της οδού Mekenzijeva, και ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των γυναικών, ενώ ορισμένες φορές μάλιστα αναιρεί τις ανάγκες αυτές. Μερικά από τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν ήταν στοιχεία αστικού εξοπλισμού, όπως παγκάκια, ράμπες προσβασιμότητας και ανέσεις δημόσιου χώρου, όπως δημόσιες τουαλέτες.

Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες στο Εργαστήριο Πολιτικής δημιούργησαν διάφορα σχέδια σχεδιασμού χώρων πρασίνου που αναγνωρίστηκαν ως σημεία στα οποία οι γυναίκες αισθάνονται ανασφαλείς. Στα νέα σχέδια δόθηκε προσοχή στις παιδικές χαρές, στους δημόσιους χώρους για κοινωνικοποίηση και βόλτες, στον επανασχεδιασμό των κεντρικών πλατειών με επαρκείς δημόσιους χώρους και ανέσεις που θα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των γυναικών και των ευάλωτων κοινοτήτων. Οι συμμετέχοντες προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν τον υποβαθμισμένο και μη ασφαλή χώρο και να εξεύρουν λύσεις για τον επανασχεδιασμό και την επαναδημιουργία χώρων με μη ικανοποιητικά αποτελέσματα όσον αφορά την αρχιτεκτονική, όπως μη φωτισμένοι δρόμοι, κλιμακοστάσια και χώροι στάθμευσης. Μεγάλο μέρος του υφιστάμενου δημόσιου φωτισμού έχει χαρακτηριστεί ως ακατάλληλο και υποβαθμισμένο από άποψη ασφάλειας, καθιστώντας το στρεσογόνο και δυσάρεστο για τις γυναίκες που περπατούν τη νύχτα. Συζητήθηκαν επίσης άλλα ζητήματα του αστικού σχεδιασμού, όπως η προσαρμογή νέων μέτρων χάραξης πολιτικής για χώρους που ανταποκρίνονται στο φύλο και η διεξαγωγή νέων και πιο λεπτομερών ερευνών για την παροχή συγκεκριμένων δεδομένων στο πλαίσιο της πόλης στο Βελιγράδι όσον αφορά τον αστικό σχεδιασμό και τις ανάγκες των γυναικών.

Συμπερασματικά, μέσα από το Εργαστήριο Πολιτικής διαπιστώθηκε ότι το θέμα του σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων είναι ανεπαρκές και ότι χρειάζονται περισσότερα δεδομένα σχετικά με το φύλο, ώστε να βελτιωθούν οι υπάρχοντες δημόσιοι χώροι και να δημιουργηθούν νέοι χώροι που θα καλύπτουν τις ανάγκες, τις προσδοκίες και τις δυνατότητες των γυναικών στις τοπικές τους κοινότητες. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν το κίνητρο και την προθυμία τους να εξακολουθήσουν να εμπλέκονται στο έργο για να κατανοήσουν καλύτερα πώς να συλλέγουν τα σωστά δεδομένα σχετικά με τις ανάγκες των γυναικών και πώς να εφαρμόζουν αυτού του είδους τις γνώσεις στη δημιουργία στρατηγικών αστικού σχεδιασμού με μεγαλύτερη ευαισθησία ως προς το φύλο.

Εργαστήρια Πολιτικής στη Ρουμανία με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών»

Γενικές Πληροφορίες

Μια πρόσφατη μελέτη που διεξήχθη από την κυβέρνηση της Ρουμανίας το 2020 επισήμανε ότι οι γυναίκες συχνά συναντούν ανεπαρκείς και μη ασφαλείς δημόσιους χώρους, οι οποίοι περιορίζουν την ελευθερία μετακίνησής τους και την ενεργό συμμετοχή τους στη ζωή της πόλης (Κυβέρνηση της Ρουμανίας, 2020). Η έλλειψη επαρκούς φωτισμού, τα στενά ή κακώς συντηρημένα πεζοδρόμια, η έλλειψη χώρων ανάπαυσης και η διακοπή των διαδρομών, καθώς και η έλλειψη αισθήματος ασφάλειας λόγω παρενόχλησης και σεξουαλικής επίθεσης, είναι πτυχές που αδικούν τις γυναίκες κατά τη χρήση και την πρόσβαση στους δημόσιους χώρους των πόλεων. Η έκθεση υπογραμμίζει επίσης την ανισότητα στην πρόσβαση σε αστικές υποδομές και υπηρεσίες. Οι γυναίκες μπορεί να βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όσον αφορά τη θέση των κατοικιών τους σε σχέση με τους χώρους εργασίας, τα σχολεία ή τις βασικές υπηρεσίες. Αυτό μπορεί να προκαλέσει εξάρτηση από τις δημόσιες συγκοινωνίες ή άλλες μορφές μεταφοράς, με πρόσθετο οικονομικό και χρονικό κόστος για τις γυναίκες. Ο αστικός σχεδιασμός μπορεί επίσης να παραβλέπει τις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών όσον αφορά τους βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, τα κέντρα υγείας ή άλλες βασικές υπηρεσίες φροντίδας των παιδιών και της υγείας των γυναικών. Οι αποφάσεις σχετικά με την αστική ανάπτυξη λαμβάνονται συχνά χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πτυχές και οι εμπειρίες των γυναικών. Αυτό μπορεί να οδηγήσει στην παράβλεψη των αναγκών και των προτιμήσεών τους και στη διαιώνιση των έμφυλων ανισοτήτων στον αστικό χώρο. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, η παρούσα έκθεση τονίζει την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη και ευαίσθητη ως προς το φύλο προσέγγιση της διαδικασίας αστικού σχεδιασμού.

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στην Ρουμανία το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών» οργανώθηκε και πάλι στην Timișoara με τους ίδιους συμμετέχοντες οι οποίοι συμμετείχαν στα άλλα Εργαστήρια Πολιτικής. Συνεπώς, έλαβαν μέρος συνολικά 13 άτομα, εκ των οποίων οι 11 ήταν γυναίκες και όλες τους είχαν ενεργό συμμετοχή στην κοινότητα ως εθελοντές, εργαζόμενες στον τομέα της νεολαίας και/ή μέλη τοπικών πρωτοβουλιών και ομάδων.

Όσον αφορά το κύριο θέμα του Εργαστηρίου Πολιτικής, οι συμμετέχοντες δεν είχαν ιδιαίτερες προϋπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τους μηχανισμούς και τις πολιτικές αστικού σχεδιασμού όσον αφορά την συμπερίληψη των φύλων και την προσβασιμότητα. Ως εκ τούτου, πέρασαν το πρώτο μισό του Εργαστηρίου Πολιτικής εξετάζοντας τις υφιστάμενες πολιτικές, προσπαθώντας να εντοπίσουν τις επιπτώσεις που έχουν στην συμπερίληψη των φύλων. Ορισμένα από τα κύρια θέματα και ζητήματα που τέθηκαν στην ομαδική συζήτηση περιλαμβάνουν:

- Αναφορά στον *Νόμο Αρ. 350/2001* περί εδαφικού σχεδιασμού και πολεοδομίας. Στις πολιτικές των περισσότερων τοπικών κυβερνήσεων δεν γίνεται ειδική αναφορά σε βελτιώσεις που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των γυναικών στις πόλεις, παρά τις διατάξεις που αφορούν τη δημιουργία συνθηκών για την ικανοποίηση των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία.
- Το γενικό σχέδιο αστικής ανάπτυξης της Timișoara δίνει έμφαση στη δημιουργική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ως αποτέλεσμα συμμετοχικών προσπαθειών σε επίπεδο κοινότητας. Ωστόσο, οι ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών και των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+ δεν λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη και δεν περιλαμβάνονται στα τοπικά σχέδια δράσης.
- Ομοίως, δεν υπάρχουν τοπικά σχέδια δράσης για την ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας, όπως η τοποθέτηση καμερών και ο φωτισμός των δρόμων, ώστε να εξασφαλιστεί ασφαλέστερο αστικό περιβάλλον για τις γυναίκες, τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ+, τα άτομα με αναπηρία και άλλα ευάλωτα μέλη της κοινότητας.
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στις καθορισμένες ζώνες για την αποβίβαση των παιδιών έξω από τα σχολεία της περιοχής, όπου οι γονείς μπορούν να αφήνουν ή να παραλαμβάνουν τα παιδιά τους με ασφάλεια.
- Η ασφάλεια των πάρκων και των χώρων στάθμευσης συζητήθηκε επίσης ως μια σημαντική πτυχή που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον αστικό σχεδιασμό για την παροχή ασφών και άνετων χώρων για τις γυναίκες.

Αφού οι συμμετέχοντες εντόπισαν αυτά τα ζητήματα, διερεύνησαν και ανέπτυξαν έναν κατάλογο πιθανών λύσεων για τα προβλήματα αυτά. Ορισμένες από τις λύσεις που συζητήθηκαν στο Εργαστήριο Πολιτικής στη Ρουμανία για τον αστικό σχεδιασμό είναι οι εξής:

- **Συμπερίληψη των ιδιαίτερων αναγκών των γυναικών στους νόμους και στα σχέδια αστικής ανάπτυξης:** Αυτό περιλαμβάνει τη διαδικασία εντοπισμού και ρητής διατύπωσης των απαιτήσεων για τη δημιουργία αστικών χώρων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και την ασφάλεια των γυναικών. Περιλαμβάνει διατάξεις για προσβάσιμες υποδομές, επαρκώς φωτισμένους δημόσιους χώρους και την ενσωμάτωση των έμφυλων πτυχών στις πολιτικές αστικού σχεδιασμού.
- **Ασφαλείς χώροι για τις γυναίκες στις αγορές:** Οι αγορές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην τοπική οικονομία και οι γυναίκες συχνά συμμετέχουν ενεργά στον τομέα αυτό. Η δημιουργία ασφαλών χώρων για τις πωλήτριες, όπως η ενσωμάτωση αντικλεπτικών μέτρων ή κουμπιών πανικού, μπορεί να ενισχύσει την ασφάλεια και την ευημερία τους κατά την άσκηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους.
- **Συμπεριληπτικές ως προς το φύλο ομάδες αστικού σχεδιασμού:** Είναι σημαντικό να υπάρχει ποικιλόμορφη εκπροσώπηση στις ομάδες που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη στρατηγικών αστικού σχεδιασμού. Η συμπερίληψη γυναικών επαγγελματιών με εμπειρία στον αστικό σχεδιασμό, την αρχιτεκτονική και την κοινοτική ανάπτυξη διασφαλίζει ότι οι γυναικείες θέσεις και ανάγκες ενσωματώνονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τα αρχικά μόλις στάδια.
- **Καθορισμένα σημεία αποβίβασης κοντά σε σχολεία:** Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γονείς όταν αφήνουν ή παραλαμβάνουν τα παιδιά τους από το σχολείο, θα πρέπει να δημιουργηθούν καθορισμένες ζώνες κοντά σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι ζώνες αυτές θα επιτρέπουν στους γονείς να σταθμεύουν για μικρό χρονικό διάστημα, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των παιδιών τους και μειώνοντας την κυκλοφοριακή συμφόρηση γύρω από τις σχολικές εγκαταστάσεις.
- **Βελτιωμένες μαιευτικές υπηρεσίες:** Η δημιουργία νέων μαιευτικών υπηρεσιών και η ανακαίνιση των υφιστάμενων μπορεί να προσφέρει καλύτερη πρόσβαση σε ποιοτική υγειονομική περίθαλψη για τις γυναίκες. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις εξειδικευμένες ανάγκες των εγκύων γυναικών,

παρέχοντας ένα άνετο και υποστηρικτικό περιβάλλον για την προγεννητική και μεταγεννητική φροντίδα.

- **Εγκαταστάσεις φύλαξης παιδιών σε πανεπιστημιούπολεις:** Η δημιουργία κέντρων φροντίδας παιδιών εντός της πανεπιστημιούπολης μπορεί να υποστηρίξει τους νέους γονείς, ιδίως τις μητέρες που επιδιώκουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι εγκαταστάσεις αυτές θα παρέχουν ένα ασφαλές και φροντιστικό περιβάλλον για τα παιδιά, επιτρέποντας στους γονείς να εξισορροπήσουν τις ακαδημαϊκές τους επιδιώξεις με τις υποχρεώσεις τους ως γονείς.
- **Βελτιωμένες ανέσεις στα πάρκα:** Τα πάρκα θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να είναι πιο συμπεριληπτικά και φιλικά προς την οικογένεια. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή καθαρών τουαλετών εξοπλισμένων με χώρους αλλαγής πάνας και καθορισμένους χώρους για θηλασμό. Τέτοιες ανέσεις διασφαλίζουν ότι οι γυναίκες, ιδίως οι μητέρες, μπορούν να απολαμβάνουν άνετα τους δημόσιους χώρους ενώ φροντίζουν τις ανάγκες των παιδιών τους.
- **Πρωώθηση της απασχόλησης των γυναικών στον κατασκευαστικό και πολεοδομικό τομέα:** Η ενθάρρυνση των ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες σε παραδοσιακά ανδροκρατούμενους τομείς, όπως ο κατασκευαστικός και ο πολεοδομικός σχεδιασμός, μπορεί να προωθήσει την ισότητα των φύλων και την διαφορετικότητα στο εργατικό δυναμικό. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω στοχευμένων προγραμμάτων προσλήψεων, επαγγελματικής κατάρτισης και πρωτοβουλιών καθοδήγησης για την υποστήριξη της επαγγελματικής εξέλιξης των γυναικών σε αυτούς τους τομείς.
- **Βελτίωση της προσβασιμότητας στα ιστορικά κέντρα των πόλεων:** Η αποκατάσταση των δημόσιων χώρων στα ιστορικά κέντρα των πόλεων περιλαμβάνει τη διαμόρφωσή τους ώστε να είναι πιο προσβάσιμοι και φιλικοί προς το χρήστη. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την αντικατάσταση των ανώμαλων λιθόστρωτων δρόμων με πιο ομαλά πεζοδρόμια, την εξάλειψη των εμποδίων και τη διασφάλιση ότι τα πεζοδρόμια και τα μονοπάτια είναι προσβάσιμα για άτομα με κινητικές δυσκολίες ή για γονείς με καροτσάκια.
- **Πεζογέφυρες με βελτιωμένη προσβασιμότητα:** Η κατασκευή πεζογεφυρών με σκάλες και ανελκυστήρες σε περιοχές με μεγάλη κυκλοφοριακή συμφόρηση συμβάλλει στην αντιμετώπιση των

προβλημάτων ασφάλειας και κινητικότητας των γυναικών. Αυτές οι πεζογέφυρες παρέχουν ασφαλείς και αποτελεσματικές επιλογές για τη διέλευση πολυσύχναστων δρόμων, εξυπηρετώντας άτομα με καροτσάκια και άτομα με περιορισμένη κινητικότητα.

- **Ειδικοί χώροι στάθμευσης για γυναίκες:** Ο σχεδιασμός ή η ανακαίνιση χώρων στάθμευσης ώστε να περιλαμβάνουν ειδικούς χώρους για τις γυναίκες μπορεί να ενισχύσει την ασφάλεια και την ευκολία τους. Οι χώροι αυτοί θα πρέπει να είναι στρατηγικά τοποθετημένοι πιο κοντά στις εισόδους, καλά φωτισμένοι και εύκολα προσβάσιμοι, μειώνοντας την ανάγκη των γυναικών να διανύουν μεγάλες αποστάσεις σε αμυδρά φωτιζόμενες ή απομονωμένες περιοχές.

Κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου Πολιτικής, οι συμμετέχοντες κατανόησαν εις βάθος τη σύνδεση μεταξύ αστικού σχεδιασμού και συμπερίληψης των φύλων και της προσβασιμότητας σε μια πόλη, γεγονός που τους επέτρεψε να προσφέρουν διεξοδικές λύσεις για διάφορες πτυχές της καθημερινής ζωής και ρουτίνας των γυναικών σε μια κοινωνία. Παρόλο που στην αρχή οι συμμετέχοντες αντιμετώπισαν προκλήσεις στην εξεύρεση πιθανών λύσεων, διερεύνησαν διάφορες πτυχές της αστικής κινητικότητας και κατάφεραν να εντοπίσουν εφικτές και αποτελεσματικές λύσεις αντλώντας έμπνευση από τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες στην Τιμίσοαρα και στην ΕΕ ευρύτερα.

Εν κατακλείδι, το Εργαστήριο Πολιτικής για τον αστικό σχεδιασμό ανέδειξε διάφορες λύσεις που θα βοηθήσουν στη δημιουργία μιας συμπεριληπτικής και προσβάσιμης για τις γυναίκες πόλης, οι οποίες περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τη συμπερίληψη των αναγκών των γυναικών στους νόμους και στα σχέδια αστικής ανάπτυξης, την ενεργή διαβούλευση με τις γυναίκες της κοινότητας, τη δημιουργία ασφαλών χώρων για τις γυναίκες στις αγορές, συμπεριληπτικές ως προς το φύλο ομάδες αστικού σχεδιασμού, καθορισμένες ζώνες αποβίβασης κοντά σε σχολεία, βελτιωμένες μαιευτικές υπηρεσίες, εγκαταστάσεις φροντίδας παιδιών σε πανεπιστημιούπολεις και βελτιωμένες ανέσεις σε πάρκα. Οι ομαδικές συζητήσεις ήταν ενδιαφέρουσες και παραγωγικές, με τους συμμετέχοντες να μοιράζονται προσωπικές εμπειρίες, ανησυχίες και καινοτόμες ιδέες για τη δημιουργία μιας συμπεριληπτικής ως προς το φύλο κοινωνίας.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών»

Γενικές Πληροφορίες

Η νέα πολιτική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων για την περίοδο 2020-2025 στοχεύει στην προώθηση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο του πολεοδομικού σχεδιασμού για την αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων και προκλήσεων που μπορεί να αντιμετωπίζουν τα διάφορα φύλα στην καθημερινή τους ζωή, από τη βία και τα στερεότυπα, τις ανισότητες και τις μισθολογικές διαφορές στην αγορά εργασίας, στον τομέα της υγείας, μέχρι την εκπαίδευση και τη χάραξη πολιτικής (Michianakis, 2021). Ο δημόσιος χώρος είναι μια μορφή κοινότητας που αντικατοπτρίζει όλες τις μορφές διακρίσεων και ανισοτήτων που υπάρχουν σε μια κοινωνία, και η Κύπρος είναι ακριβώς αυτό (Καθημερινή, 2023). Ένα απλό παράδειγμα είναι το γεγονός ότι ακόμη και τα ονόματα των οδών έχουν παρθεί

από διάσημους άνδρες ενώ τα ονόματα που έχουν παρθεί από γυναίκες είναι πολύ περιορισμένα (ο.π.).

Για να σχεδιάσουμε πόλεις που θα εξυπηρετούν τις γυναίκες, είναι σημαντικό να κατανοήσουμε όλες τις διαφορετικές οπτικές γωνίες της αστικής ζωής και να λάβουμε υπόψη μας γυναίκες από διαφορετικά υπόβαθρα ώστε να εντοπίσουμε τα προβλήματά τους και να βρούμε τρόπους να καταστήσουμε τις πόλεις καλύτερες για όλους (Thompson, 2022). Είναι επίσης σημαντικό να θυμόμαστε ότι η ισότητα σε αριθμούς δεν οδηγεί πάντα σε ισότητα στο αποτέλεσμα, γι' αυτό χρειάζονται περισσότερες γυναίκες σε ηγετικούς ρόλους για να αντιμετωπιστούν οι πραγματικές ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στις σύγχρονες πόλεις από τη ρίζα τους και όχι με αριθμούς που μπορεί να μην αντιμετωπίζουν το πραγματικό πρόβλημα (ο.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς ο αστικός σχεδιασμός δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των γυναικών» στην Κύπρο πραγματοποιήθηκε την ίδια ημέρα με το Εργαστήριο Πολιτικής με θέμα «Πώς οι δημόσιες αστικές υποδομές δεν εξυπηρετούν τις γυναίκες», στις 24 Σεπτεμβρίου 2023, στην πλατεία Ζουχούρι στη Λάρνακα. Το Εργαστήριο Πολιτικής διοργανώθηκε στο πλαίσιο ενός τοπικού φεστιβάλ, του MAZ(ouhour)I Festival, το οποίο είχε ως στόχο την προώθηση της συμπερίληψης και της διαπολιτισμικότητας μέσω της συμμετοχής των πολιτών, της τέχνης, της μουσικής και του θεάτρου.

Οι συμμετέχοντες αντλήθηκαν από το πλήθος που επισκέφθηκε το φεστιβάλ και ήταν οι ίδιοι συμμετέχοντες που συμμετείχαν στο Εργαστήριο Πολιτικής για τις δημόσιες αστικές υποδομές. Η ομάδα των συμμετεχόντων περιελάμβανε φοιτητές πανεπιστημίου, έναν πολιτικό μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα και δύο μηχανικούς λογισμικού.

Το Εργαστήριο Πολιτικής υλοποιήθηκε σε τρεις φάσεις:

- **Φάση ένα:** Οι συμμετέχοντες αντλήθηκαν μεταξύ των ατόμων που συμμετείχαν στο φεστιβάλ MAZI. Παρόλο που είχε γίνει διάδοση του Εργαστηρίου Πολιτικής πριν από την ημέρα παράδοσης, δεν υπήρχαν έντυπα εγγραφής και έτσι δεν γνωρίζαμε από πριν ποιοι θα ήταν οι συμμετέχοντες. Μόλις σχηματίσαμε μια μικρή ομάδα συμμετεχόντων, ρωτώντας τους αν θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στο Εργαστήριο Πολιτικής, τους παρουσιάσαμε το έργο και τον στόχο του εργαστηρίου

δίνοντάς τους μια βασική εισαγωγή σε θέματα που αφορούν τις δημόσιες υποδομές και τον αστικό σχεδιασμό, καθώς και στις συνδέσεις μεταξύ αυτών των δύο θεμάτων και στο πώς οι λύσεις μπορούν να συμβάλουν στην συμπερίληψη και την προσβασιμότητα - αρχικά σε επίπεδο πολιτικής και στη συνέχεια να εφαρμοστούν στην ανάπτυξη των υποδομών της πόλης.

- **Φάση δύο:** Στη συνέχεια, τους ζητήσαμε να αφιερώσουν περίπου 1 ώρα μόνοι τους (ή σε μικρότερες ομάδες) για να περπατήσουν στην πλατεία και τη γύρω περιοχή, να εξερευνήσουν το κέντρο της Λάρνακας, να συζητήσουν μεταξύ τους και να εντοπίσουν ζητήματα καθώς και βασικά παραδείγματα που συμβάλλουν σε μια προσβάσιμη και συμπεριληπτική πόλη.
- **Φάση τρία:** Μετά από αυτό, συγκεντρωθήκαμε όλοι μαζί ως ομάδα για να συζητήσουμε για τα θέματα που εντόπισαν και να σκεφτούμε πιθανές λύσεις για τα προβλήματα αυτά.

Οι συμμετέχοντες συνεργάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια των τριών φάσεων του Εργαστηρίου Πολιτικής. Αρχικά, χωρίστηκαν σε μικρότερες ομάδες και περπάτησαν στο κέντρο της Λάρνακας για να εξερευνήσουν την περιοχή που περιβάλλει την πλατεία, προσπάθησαν να βρουν χώρους πρασίνου, μικρότερες πλατείες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν από τους πολίτες για την προώθηση της διαπολιτισμικότητας, τρόπους με τους οποίους οι πολίτες θα μπορούσαν να συμμετάσχουν ενεργά στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής, έργα τέχνης στον δρόμο κ.λπ.

Στη συνέχεια επανήλθαν ως ομάδα για να συζητήσουν όσα παρατήρησαν και να διερευνήσουν ορισμένα από τα κύρια ζητήματα που εντόπισαν. Σε αυτή τη φάση, οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν επίσης αν γνωρίζουν για οποιεσδήποτε τοπικές ομάδες που εκπροσωπούν τους πολίτες στην τοπική διοίκηση. Η διαπίστωση έλλειψης εκπροσώπησης ορισμένων ομάδων στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής ήταν ένα από τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου Πολιτικής, αν και οι συμμετέχοντες ήταν αρχικά κάπως διστακτικοί στο να συνειδητοποιήσουν την έλλειψη εκπροσώπησης των γυναικών και των ευάλωτων μελών της κοινότητας στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Αυτό αποτέλεσε έκπληξη, διότι οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να εντοπίσουν πολλά ζητήματα στον αστικό σχεδιασμό κατά τη διάρκεια της Φάσης 2, αλλά το να εντοπίσουν λύσεις ήταν πιο δύσκολο. Υποστήριξαν την ανάγκη ενεργού συμμετοχής των υποεκπροσωπούμενων κοινοτήτων στη χάραξη πολιτικής, ως ένα

από τα πρωταρχικά και σημαντικότερα βήματα που πρέπει να γίνουν για τη δημιουργία συμπεριληπτικών κοινοτήτων.

Οι συμμετέχοντες είχαν το χρόνο να παρατηρήσουν την πλατεία Ζουχούρι και να εξοικειωθούν με την ευρύτερη περιοχή πριν συμμετάσχουν στην ομαδική συζήτηση και να σκεφτούν πιθανές λύσεις και σχέδια δράσης που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια προσβάσιμη και συμπεριληπτική πόλη. Κατά την παρατήρηση των μέτρων συμπερίληψης και προσβασιμότητας που εφαρμόζονται επί του παρόντος στην πλατεία, οι συμμετέχοντες είχαν πρόσβαση στην αρχιτεκτονική μελέτη που συζητούσε αυτά τα θέματα και εξηγούσε επίσης το πλάνο της τοπικής αυτοδιοίκησης να χρησιμοποιήσει την πλατεία για την προώθηση της συμπερίληψης, της τέχνης, της εκπροσώπησης των διαφόρων ομάδων της κοινότητας και να βοηθήσει την πόλη τους να γίνει πιο ανοιχτή και προσβάσιμη.

Ωστόσο, η γύρω περιοχή στερείται αυτών των στοιχείων και παρόλο που η τοπική αυτοδιοίκηση έχει δηλώσει ότι στοχεύει να προβεί σε αλλαγές σε όλο το κέντρο για τη δημιουργία μιας πιο προσβάσιμης και βιώσιμης πόλης, υπάρχει έλλειψη διαφάνειας ως προς τα βήματα που λαμβάνονται, ως προς το αν εκπροσωπούνται όλα τα φύλα στις συναντήσεις που σχετίζονται με την πολιτική, ως προς το αν οι πολίτες συμβάλλουν ενεργά σε αυτές τις αποφάσεις κ.λπ.

Το θέμα αυτό δεν παρατηρείται μόνο στην πόλη της Λάρνακας. Η Κύπρος έχει λάβει πολύ χαμηλό ποσοστό σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ όσον αφορά τη συμπερίληψη των γυναικών και των ευάλωτων ομάδων σε τομείς που σχετίζονται με την Πολιτική και τη Διακυβέρνηση. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, αυτό είναι ένα πρόβλημα που υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια στην Κύπρο και παρόλο που επιθυμούν να υπάρξει αλλαγή, δεν φάνηκαν πολύ αισιόδοξοι στο ότι κάτι τέτοιο θα συμβεί στο εγγύς μέλλον.

Όταν τους ζητήθηκε να προτείνουν τις δικές τους λύσεις και σχέδια δράσης, οι συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι η καλύτερη λύση θα ήταν να ξεκινήσουν με την εμπλοκή των πολιτών σε τοπικές πρωτοβουλίες και δράσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην προώθηση ή την υποστήριξη νέων πολιτικών για τον αστικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη.

Βασικός παράγοντας σε αυτή τη διαδικασία είναι τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, οι τοπικές ΜΚΟ και πρωτοβουλίες κ.λπ. Η δημιουργία εκστρατειών ευαισθητοποίησης, διαδραστικών εργαστηρίων, ομαδικών συζητήσεων και

Εργαστηρίων Πολιτικής σε δημόσιους χώρους θα μπορούσε να βοηθήσει τους πολίτες να αισθανθούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ασφάλεια στην έκφραση των σκέψεων τους και στην εκπροσώπηση της κοινότητάς τους.

Μόλις συσταθούν αυτές οι ομάδες, θα μπορούσαν να ζητήσουν συναντήσεις με εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης ή να τους προσκαλέσουν σε αυτές τις συναντήσεις, ώστε να καθιερωθεί ένας διάλογος και μια συνεχής επικοινωνία μεταξύ των πολιτών και των κατοίκων της πόλης, των υποεκπροσωπούμενων ομάδων και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η λύση αυτή θα είναι επίσης επωφελής για την τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς θα παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τις πραγματικές ανάγκες της πόλης όσον αφορά τις πολιτικές αστικού σχεδιασμού για την προώθηση της συμπερίληψης, της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας.

Ας ελπίσουμε ότι μια λύση όπως αυτή θα οδηγήσει τελικά περισσότερες γυναίκες, άτομα ΛΟΑΤΚΙ+ και άτομα άλλων υποεκπροσωπούμενων κοινοτήτων (π.χ. μετανάστες, άτομα με αναπηρία) να γίνουν επίσημα μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναλάβουν θέσεις σχετικές με τη χάραξη πολιτικής.

Συνολικά, το Εργαστήριο Πολιτικής για τον Αστικό Σχεδιασμό κατάφερε να εντοπίσει τρόπους με τους οποίους η πόλη θα μπορούσε να δημιουργήσει περισσότερες πολιτικές για την προώθηση της συμπερίληψης και της προσβασιμότητας, ενώ παράλληλα πρότεινε τρόπους ώστε οι πολίτες να συμμετέχουν πιο ενεργά στη χάραξη τοπικής πολιτικής και στον αστικό σχεδιασμό της πόλης τους.

Κατά τη διάρκεια αυτού του Εργαστηρίου Πολιτικής, οι συμμετέχοντες συνειδητοποίησαν ότι η εκπροσώπηση των γυναικών, των ατόμων που ανήκουν στις κοινότητες LGBTQI+ καθώς και άλλων ομάδων είναι ένα απολύτως πραγματικό και υπαρκτό πρόβλημα που επιφέρει πρακτικές επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι τοπικές κυβερνήσεις και στις πολιτικές που εφαρμόζονται όσον αφορά τον σχεδιασμό και τη βιωσιμότητα των πόλεων. Υπάρχει επίσης έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τις συζητήσεις που λαμβάνουν χώρα κατά τη λήψη αποφάσεων για νέες πολιτικές και στρατηγικές και για τα βήματα που λαμβάνονται επί του παρόντος για την επίλυση ορισμένων υφιστάμενων προβλημάτων.

Αυτό που έκανε αυτό το Εργαστήριο Πολιτικής επιτυχημένο ήταν το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν με το περιβάλλον, να

κινηθούν μόνοι τους στον χώρο και να εξερευνήσουν στοιχεία σχετικά με το θέμα της συζήτησης. Ως αποτέλεσμα, το Εργαστήριο Πολιτικής είχε έναν «πρακτικό», πιο «χειροπιαστό» χαρακτήρα και δεν βασιζόταν αποκλειστικά σε θεωρητικό επίπεδο. Αυτό συνέβαλε θετικά στον εντοπισμό πιθανών λύσεων επειδή οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να διαπιστώσουν και να εξοικειωθούν με τα προβλήματα επί τόπου, μπόρεσαν να συσχετιστούν με τα προβλήματα αυτά και να σκεφτούν καινοτόμες και ρεαλιστικές προσεγγίσεις για την επίλυσή τους, λαμβάνοντας υπόψη τους πολίτες της πόλης.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Ιταλία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές»

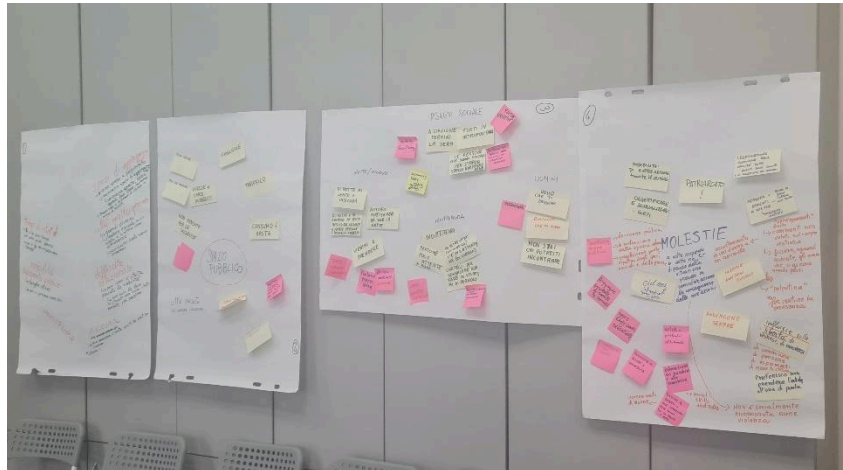
Γενικές Πληροφορίες

Το 2013 η Ιταλία επικύρωσε τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας. Επιπλέον, η χώρα εισήγαγε και εφάρμοσε μια σειρά νομοθετικών μέτρων για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών της (Grevio, 2018). Ωστόσο, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες στατιστικές για τη βία κατά των γυναικών, την ενδοοικογενειακή κακοποίηση και τις γυναικοκτονίες, ποσοστό άνω του 31% των γυναικών ηλικίας από 16 έως 70 ετών έχουν βιώσει κάποια μορφή σεξουαλικής ή σωματικής βίας κατά τη διάρκεια της ζωής τους (Istat, 2014). Κατά τη διάρκεια του αποκλεισμού που επιβλήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19 (Μάρτιος έως Ιούνιος 2020), σημειώθηκε αύξηση 119,6% σε σχέση με το 2019 στις τηλεφωνικές γραμμές και τις διαδικτυακές συνομιλίες των κέντρων κατά της βίας (Bertolucci, 2021).

Η έμφυλη βία είναι κάτι που συμβαίνει παντού. Πρόσφατες μελέτες διαπίστωσαν ότι η παρενόχληση στους δρόμους αποτελεί μια από τις πιο διαδεδομένες μορφές σεξουαλικής βίας, που συνδέεται στενά με τον ρατσισμό, την ομοφοβική και τρανσφοβική συμπεριφορά (Fileborn and O'Neil, 2023).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Το Εργαστήριο Πολιτικής για τις γυναίκες και τις σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές της Ιταλίας διοργανώθηκε από το Uninettuno. Όπως περιεγράφηκε προηγουμένως, το Uninettuno διοργάνωσε συνολικά τρία Εργαστήρια Πολιτικής, μία εκδήλωση με φυσική παρουσία και δύο διαδικτυακά σεμινάρια. Κατά τη διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων, οι συμμετέχοντες συζήτησαν δύο θέματα από τις θεματικές ενότητες του "Mobilising Youth for Gender Inclusive Cities": α) αστικός σχεδιασμός και οι ανάγκες των γυναικών και, β) σεξουαλικές επιθέσεις και γυναίκες στις αστικές περιοχές. Συνολικά, 16 συμμετέχοντες έλαβαν μέρος στα Εργαστήρια Πολιτικής και 15 από αυτούς ήταν γυναίκες και οι πλείστες ήταν φοιτήτριες στο Uninettuno και στα πανεπιστήμια La Sapienza και σπούδαζαν Φιλοσοφία, Πολιτιστική Κληρονομιά, Μηχανική, Αρχιτεκτονική και Ψυχολογία.

Πιο συγκεκριμένα, για τα Εργαστήρια Πολιτικής για τις γυναίκες και τις σεξουαλικές επιθέσεις, οι συζητήσεις εκτυλίχθηκαν γύρω από τις προσωπικές εμπειρίες των συμμετεχόντων. Στην αρχή, οι συμμετέχοντες προσπάθησαν να ορίσουν την παρενόχληση στα αστικά κέντρα και να συζητήσουν τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει τη ζωή των γυναικών, τη συμπεριφορά και τις ενέργειές τους μέσα σε μια κοινότητα. Ορισμένες από τις διατυπώσεις που προέκυψαν άμεσα από τους συμμετέχοντες είναι οι εξής:

- «Η παρενόχληση δεν είναι απλώς σωματική· μπορεί να είναι ένα άγγιγμα ή απλώς «η αίσθηση της παρουσίας ενός άνδρα κοντά»
- «Είναι οποιαδήποτε παραβίαση του προσωπικού μου χώρου»
- «Είναι κάθε είδους σχόλιο που δεν επιτρεπόταν προηγουμένως, κάθε είδους προσβολή με βάση το φύλο σου»

Οι συμμετέχοντες είχαν συζητήσει ιδιαίτερα το φαινόμενο του catcalling, το οποίο ορίζεται ως μια μορφή σεξουαλικής επίθεσης που περιλαμβάνει «κομπλιμέντα», σφυρίγματα, σχόλια για το σώμα ή τα ρούχα κάποιου, επίμονα βλέμματα προς τις γυναίκες, κοίταγμα, περίεργα βλέμματα, άνδρες που γυρίζουν όταν περνούν γυναίκες κ.λπ.

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι οι ενέργειες αυτές επηρεάζουν την ελευθερία κίνησης των γυναικών, τις αποφάσεις τους για το τι θα φορέσουν, για το πού θα επιλέξουν να περπατήσουν, για το πώς σκέφτονται και προβληματίζονται σχετικά με την ημέρα τους, πώς εκφράζονται και πώς ενεργούν γενικότερα. Για παράδειγμα, οι γυναίκες που συμμετείχαν δήλωσαν ότι μερικές φορές αποφεύγουν να χρησιμοποιούν το λεωφορείο σε ώρες αιχμής ή να συμμετέχουν ενεργά σε διάφορες συζητήσεις στον κοινωνικό τους κύκλο, στη δουλειά ή στο πανεπιστήμιο.

Λόγω των χρονικών περιορισμών των Εργαστηρίων Πολιτικής, οι συμμετέχοντες συζήτησαν τα τρία αυτά θέματα λεπτομερέστερα:

- **Πρωινές και Νυχτερινές Ώρες:** Η νύχτα θεωρείται ως μη ασφαλής στιγμή για τις περισσότερες νεαρές γυναίκες, ιδίως αν είναι μόνες τους ή αν περνούν από απομονωμένα και σκοτεινά μέρη. Η παρατεταμένη αναμονή στα νυχτερινά λεωφορεία δημιουργεί επίσης ένα αίσθημα δυσφορίας, ιδίως επειδή η περιοχή ή οι άνθρωποι που περνούν από εκεί μπορεί να εκλαμβάνονται περισσότερο ως απειλή παρά ως υποστήριξη για τις γυναίκες. Επιπλέον, υποστηρίχθηκε ότι ορισμένα μπαρ και νυχτερινά κέντρα όπου συχνάζουν πολλοί άνθρωποι δεν είναι πάντα ασφαλή για τις γυναίκες και την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙΑ+.

Οι πρωινές ώρες δεν αποτελούν πάντα λύση σε αυτά τα αγχώδη συναισθήματα, καθώς οι γυναίκες έχουν δηλώσει ότι δεν αισθάνονται ασφαλείς χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής μεταφοράς ούτε τις ώρες αιχμής.

Μερικές από τις **λύσεις** που συζητήθηκαν περιλαμβάνουν:

- ο Μειωμένη χρέωση ταξί για τις γυναίκες κατά τις νυχτερινές ώρες
- ο Καλύτερο σύστημα δημόσιων μεταφορών- περισσότερες διαδρομές, αύξηση του αριθμού των λεωφορείων/μετρό
- ο Εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με τις σεξουαλικές επιθέσεις, ιδίως σε μπαρ και νυχτερινά κέντρα
- ο Μαθήματα αυτοάμυνας που να παρέχονται από τις τοπικές αρχές

- **Κοινωνικές Δυσκολίες:** Σε κεντρικούς σταθμούς είναι σύνηθες να βλέπεις άτομα που βιώνουν κοινωνική περιθωριοποίηση, οικονομικές δυσχέρειες, προβλήματα ψυχικής υγείας και καταστάσεις κοινωνικής δυσπραγίας. Το να είναι μια γυναίκα μόνη της και να περνάει από διάφορους σταθμούς κατά τη διάρκεια της νύχτας, ή ακόμη και την ημέρα, μπορεί να είναι τρομακτικό και να οδηγήσει σε επιπρόσθετο άγχος.

Μερικές από τις **λύσεις** που εισηγήθηκαν από τους συμμετέχοντες περιλαμβάνουν:

- ο Περισσότερα κοινωνικά προγράμματα για τη βοήθεια περιθωριοποιημένων και ευάλωτων κοινοτήτων
- ο Βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών για την αποφυγή των κοινωνικών προβλημάτων
- ο Αύξηση των μισθών
- ο Δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης
- ο Προσαρμογή νέων πολιτικών κοινωνικής στέγασης
- ο Οικονομική και κοινωνική στήριξη των ατόμων με χαμηλότερο μισθό, των αστέγων και άλλων μελών της κοινότητας που χρειάζονται περισσότερη στήριξη
- **Αδιαφορία:** Στην πλειονότητα των πόλεων στην Ιταλία επικρατεί μεγάλη αδιαφορία για τα θέματα φύλου. Υποστηρίχθηκε ότι υπάρχει μια γενική έλλειψη ευαισθητοποίησης ή προσπάθειών από τις τοπικές κυβερνήσεις για τη διάδοση της ευαισθητοποίησης και την οργάνωση εκστρατειών για την προώθηση των αναγκών των γυναικών και τη δυνατότητα συζήτησης σχετικά με την συμπερίληψη των φύλων και τα υπάρχοντα κενά. Οι συμμετέχοντες διατύπωσαν διάφορες σκέψεις και δυνητικές **λύσεις** που θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας ισότιμης και συμπεριληπτικής κοινωνίας:
 - ο Επιγραφές για την ευαισθητοποίηση σε θέματα που σχετίζονται με το φύλο, αλλά και για την ενημέρωση των ευάλωτων μελών της κοινότητας σχετικά με το τι πρέπει να κάνουν σε επικίνδυνες καταστάσεις.
 - ο Εκστρατείες επικοινωνίας για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την συμπερίληψη των φύλων
 - ο Συμβουλευτικά κέντρα και κέντρα υποστήριξης για γυναίκες

Επιπλέον, οι συμμετέχοντες εξήγησαν ότι οι αστικοί χώροι κατακλύζονται από εικόνες γυναικών με σεξουαλικό χαρακτήρα, εμφανείς σε βιτρίνες καταστημάτων ή διαφημίσεις, σε όλη την πόλη. Ως εκ τούτου, τα σώματα των γυναικών υφίστανται

καθημερινή εκμετάλλευση, συχνά χωρίς καν να συνειδητοποιείται ο αντίκτυπος αυτών των ενεργειών στις γυναίκες. Η παρενόχληση και το catcalling αποτελούν μια πολιτισμική νομιμοποίηση της αρρενωπότητας ως δύναμης στα σώματα των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙΑ+ και είναι ενέργειες που ενισχύουν το πατριαρχικό σύστημα, το οποίο καθιστά το γυναικείο σώμα αντικείμενο και το σεξουαλικοποιεί. Για το λόγο αυτό, η εκπαίδευση, τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι εκστρατείες επικοινωνίας σχετικά με τα σεξουαλικά και έμφυλα ζητήματα υποστηρίχθηκαν σθεναρά από όλους τους συμμετέχοντες, καθώς πολλά θέματα εξακολουθούν να αποτελούν ταμπού στην ιταλική κοινωνία. Προστέθηκε επίσης ότι είναι απαραίτητο να προσφερθεί στήριξη στις γυναίκες, τον ευάλωτο πληθυσμό και τις μειονότητες που βιώνουν σεξουαλική βία και παρενόχληση, να αυξηθεί η χρηματοδότηση για προγράμματα κατά της βίας, σπίτια γυναικών και καταφύγια για γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙΑ+ άτομα, καθώς και να προσφερθεί καλύτερη εκπαίδευση από νεαρή ηλικία.

Ένα θέμα που οδήγησε σε διαφωνίες μεταξύ των συμμετεχόντων ήταν ο ρόλος και οι ενέργειες που πρέπει να αναλάβει η αστυνομία για την ασφάλεια των γυναικών. Ορισμένοι από τους συμμετέχοντες υποστήριξαν ότι η αστυνομία δεν έχει την κατάλληλη εκπαίδευση για να αντιμετωπίσει θέματα όπως η ασφάλεια και η προστασία των γυναικών, ενώ άλλοι υποστήριξαν ότι η αστυνομία συχνά καταφεύγει στη βία και την επιθετικότητα, γεγονός που μπορεί να εντείνει συγκεκριμένα περιστατικά.

Συνοψίζοντας, όλοι οι συμμετέχοντες συμμετείχαν ενεργά στη συζήτηση και εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους να παραμείνουν σε επαφή με το έργο, καθώς εξήγησαν ότι υπάρχει γενική έλλειψη ευαισθητοποίησης σχετικά με τις προκλήσεις και τις πιέσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καθημερινή τους ζωή και ότι η νεολαία δεν έχει πολλές ευκαιρίες να συμμετάσχει στη χάραξη πολιτικής και σε άλλες τοπικές συναντήσεις για να συζητήσει τα κενά και να σκεφτεί λύσεις για μια συμπεριληπτική κοινότητα.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Σερβία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές»

Γενικές Πληροφορίες

Οι σεξουαλικές επιθέσεις εναντίον γυναικών και μειονοτήτων φύλου και σεξουαλικών μειονοτήτων είναι ένα συνηθισμένο περιστατικό στη Σερβία, όπως και σε ολόκληρο τον κόσμο. Το 2007, μια ομάδα φοιτητών ψυχολογίας από τη Φιλοσοφική Σχολή του Βελιγραδίου, διεξήγαγε μια έρευνα για να διερευνήσει ορισμένες αληθινές περιπτώσεις σεξουαλικών επιθέσεων και να προσπαθήσει να εντοπίσει μέτρα που θα μπορούσαν να αποτρέψουν αυτή τη μορφή βίας καθώς και τρόπους υποστήριξης των θυμάτων (Tanaskovic and Raceta, 2007).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Στη Σερβία όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής πραγματοποιήθηκαν κατά την κοινή εκδήλωση του Placemaking Western Balkans στις 19 Μαΐου 2023. Το Placemaking Western Balkans διοργάνωσε μια εκδήλωση διάρκειας μισής ημέρας στη Σχολή Αρχιτεκτονικής Τοπίου στο Βελιγράδι, όπου φιλοξένησε και παρέδωσε τέσσερα διαφορετικά Εργαστήρια Πολιτικής.

Κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου Πολιτικής για τις γυναίκες και την έκθεσή τους σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές, οι συμμετέχοντες συζήτησαν τους ρυθμούς ημέρας/νύχτας της οδού Mekenzijeva, ως παράδειγμα για τη γενική αντίληψη της ασφάλειας και της προστασίας στις αστικές περιοχές. Επισημάνθηκαν φαινόμενα όπως τα σφυρίγματα, το catcalling, οι επιθέσεις και η ανεπιθύμητη σωματική επαφή στα μέσα μαζικής μεταφοράς ή στις υπόγειες διαβάσεις πεζών, ως μερικά από τα φαινόμενα που βιώνουν οι γυναίκες καθώς μετακινούνται στην πόλη. Οι νεαρές γυναίκες που συμμετείχαν, εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για τον αυξανόμενο αριθμό αρνητικών περιστατικών που σχετίζονται με σεξουαλικές επιθέσεις, με τα οποία έρχονται αντιμέτωπες σε καθημερινή βάση.

Το κύριο μέρος της συζήτησης επικεντρώθηκε στις προσωπικές εμπειρίες των γυναικών, καθώς οι συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί αλλαγή συμπεριφοράς μέσα σε μια κοινωνία. Οι βασικές ιδέες που συζητήθηκαν

αφορούσαν προτάσεις για τη βελτίωση της γενικής αντίληψης της ασφάλειας και της προστασίας με τη διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης και την ανακατασκευή υφιστάμενων «μη ασφαλών» χώρων, όπως είσοδοι πάρκινγκ και υπόγειες διαβάσεις. Όσον αφορά τα γενικά στοιχεία σχεδιασμού και διάρθρωσης της οδού Mekenzijska, οι συμμετέχοντες επικεντρώθηκαν στην προσπάθεια να καθορίσουν τα μέτρα «προληπτικού σχεδιασμού», τα οποία θα αποτρέψουν τις πιθανές σεξουαλικές επιθέσεις. Ορισμένες από αυτές τις ιδέες ήταν αρκετά απλές, π.χ. καλύτερη συντήρηση των ψηλών φυτών και θάμνων στις πλατείες και καλύτερη συντήρηση του δημόσιου φωτισμού.

Συμπερασματικά, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, ένας από τους κύριους λόγους για τα υφιστάμενα κενά στις πολιτικές και τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με τις σεξουαλικές επιθέσεις και την ασφάλεια των γυναικών, είναι η έλλειψη επαρκούς κατανόησης της σχέσης μεταξύ της ανεπιθύμητης και επικίνδυνης συμπεριφοράς προς τις γυναίκες και του αστικού σχεδιασμού. Είναι απαραίτητο να καθοριστούν τα εμπόδια στην εφαρμογή και τη δημιουργία νέων πολιτικών για την ασφάλεια των γυναικών εντός της τοπικής κοινότητας και όλοι οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν το κοινό ενδιαφέρον να παραμείνουν συνδεδεμένοι και εμπλεκόμενοι με το έργο, ώστε να προσπαθήσουν να επηρεάσουν τους τοπικούς φορείς χάραξης πολιτικής και να δημιουργήσουν μια θετική αλλαγή στην πόλη τους.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Ρουμανία με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές»

Γενικές Πληροφορίες

Πρόσφατη έρευνα στη Ρουμανία ανέλυσε τους παράγοντες και τους μηχανισμούς που συμβάλλουν στο ανησυχητικό φαινόμενο των σεξουαλικών επιθέσεων (OSCE, 2019). Μέσω της έρευνας που διεξήχθη, εντοπίστηκαν ορισμένοι παράγοντες που εκθέτουν τις γυναίκες σε υψηλότερο κίνδυνο σεξουαλικών επιθέσεων στις αστικές περιοχές. Ένας βασικός παράγοντας που συζητήθηκε σε αυτές είναι το αίσθημα ασφάλειας στους δημόσιους χώρους. Οι γυναίκες μπορεί να αισθάνονται λιγότερο

ασφαλείς στις αστικές περιοχές λόγω των σεξουαλικών επιθέσεων και της λεκτικής ή σωματικής παρενόχλησης που μπορεί να αντιμετωπίσουν. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζουν τις μετακινήσεις τους, να αποφεύγουν ορισμένες περιοχές, να αποφεύγουν να μετακινούνται ορισμένες ώρες της ημέρας ή να λαμβάνουν επιπλέον προφυλάξεις. Έτσι, οι γυναίκες εκτίθενται σε αυξημένο κίνδυνο σεξουαλικών επιθέσεων και περιορίζεται η ελευθερία κινήσεών τους στο αστικό περιβάλλον. Μια άλλη σημαντική πτυχή που εξετάζεται είναι ο φωτισμός και οι αστικές υποδομές. Περιοχές με χαμηλό ή κακό φωτισμό, σκοτεινά ή ελάχιστα φωτισμένα πεζοδρόμια, μη ασφαλοστρωμένα πάρκα ή έλλειψη ασφαλών και επαρκώς κατασκευασμένων δρόμων μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρίες για τους δράστες σεξουαλικών εγκλημάτων να δρουν απαρατήρητοι και να εκφοβίζουν τις γυναίκες. Η ανεπαρκής αστική υποδομή μπορεί να αυξήσει την ευπάθεια των γυναικών σε σεξουαλικές επιθέσεις και να διαιωνίσει τις ανισότητες μεταξύ των φύλων στο αστικό περιβάλλον. Τονίζεται επίσης ο ρόλος των έμφυλων προσεγγίσεων και στερεοτύπων στη διαιώνιση των σεξουαλικών επιθέσεων. Οι προκαταλήψεις και οι κοινωνικές νόρμες που κατηγορούν τα θύματα και δικαιολογούν τη συμπεριφορά των θυτών μπορούν να δημιουργήσουν ένα κλίμα που ευνοεί τις σεξουαλικές επιθέσεις. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει πατριαρχικές συμπεριφορές, κουλτούρα βιασμού ή στιγματισμό των θυμάτων. Αυτές οι πτυχές μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της έκθεσης των γυναικών σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές και στην ανεπαρκή αντίδραση της κοινωνίας στην καταπολέμηση του φαινομένου. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες μεταξύ των τοπικών αρχών, της κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών. Συνιστάται η εφαρμογή ολοκληρωμένων στρατηγικών που να αντιμετωπίζουν τόσο τις πτυχές που σχετίζονται με τη σωματική ασφάλεια και τις αστικές υποδομές, όσο και εκείνες που αφορούν την αλλαγή νοοτροπίας και κοινωνικών νορμών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση του δημόσιου φωτισμού, τη δημιουργία ασφαλών δημόσιων χώρων με καλή κυκλοφορία (OSCE, 2019/ CCSAS, 2021/ Lamandi et al., 2016).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Ακολουθώντας το παράδειγμα ορισμένων από τις άλλες χώρες που εφαρμόζουν τα Εργαστήρια Πολιτικής στο πλαίσιο του έργου "Mobilising Youth for Gender Inclusive Cities", ο εταίρος της Ρουμανίας Helixconnect οργάνωσε όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής την ίδια ημέρα, με όλους τους συμμετέχοντες να συμμετέχουν σε όλα τα Εργαστήρια. Ως αποτέλεσμα, στο Εργαστήριο Πολιτικής για τις γυναίκες και τη σεξουαλική επίθεση συμμετείχαν συνολικά 13 συμμετέχοντες,

11 εκ των οποίων ήταν γυναίκες, που δραστηριοποιούνται ενεργά στην κοινότητα ως εθελοντές, εργαζόμενες στον τομέα της νεολαίας ή/και μέλη τοπικών πρωτοβουλιών και ομάδων.

Πιο συγκεκριμένα, η ομάδα συζήτησε τα ακόλουθα θέματα σχετικά με την ασφάλεια των γυναικών στην Timișoara:

- **Εύκολη πρόσβαση στην πορνογραφία στις αστικές περιοχές:** η εύκολη πρόσβαση στην πορνογραφία, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, οδηγεί σε επιθετικές συμπεριφορές καθώς και στην αντικειμενοποίηση και σεξουαλικοποίηση των γυναικών. Αυτό συχνά οδηγεί σε λεκτική ή σωματική παρενόχληση, ιδίως κατά τις θερμότερες εποχές, όταν τα ρούχα είναι πιο ελαφριά.
- **Έλλειψη ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία:** η έλλειψη σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης από νεαρή ηλικία δεν επιτρέπει στα άτομα να διαμορφώσουν υγιείς σχέσεις και όρια.
- **Περιορισμένη εκπροσώπηση των γυναικών ως πρότυπα:** συχνά, η αξία των γυναικών περιορίζεται στην εξωτερική τους εμφάνιση και όχι στις δεξιότητες και τα επιτεύγματά τους. Έχει παρατηρηθεί ότι κατά τη διάρκεια του κύκλου εκπαίδευσης, τα γυναικεία πρότυπα δεν προβάλλονται ευρέως.
- **Ανεπαρκής επιτήρηση:** οι κάμερες, η παρουσία της αστυνομίας και ο φωτισμός των δημόσιων χώρων είναι πολύ περιορισμένος, δημιουργώντας ένα μη ασφαλές περιβάλλον.
- **Πολύπλοκες και αναποτελεσματικές νομοθετικές διαδικασίες:** αυτές έχουν συχνά ως αποτέλεσμα την αδυναμία του κοινωνικού και του δικαστικού συστήματος να θέσουν τους δράστες προ των ευθυνών τους.
- **Απουσία ψυχολόγων:** δεν υπάρχει επαρκής εκπροσώπηση των επαγγελματιών που σχετίζονται με την ψυχολογία στα αστυνομικά τμήματα, ώστε να παρέχεται η απαραίτητη υποστήριξη στους επιζώντες σεξουαλικών επιθέσεων και βίας.
- **Έλλειψη εκπαιδευτικών προγραμμάτων αυτοάμυνας:** οι γνώσεις αυτοάμυνας με τεχνικές αυτοπροστασίας θα μπορούσαν να ενδυναμώσουν τα άτομα, και ειδικότερα τις γυναίκες, τα νεαρά κορίτσια και άλλες ευάλωτες κοινότητες.
- **Ανεπαρκείς επιλογές για την καταγγελία περιστατικών στην αστυνομία:** αναφέρθηκε ότι οι γυναίκες συχνά δεν έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν το φύλο του αξιωματικού που χειρίζεται την υπόθεσή τους,

γεγονός που δεν δημιουργεί έναν ασφαλή χώρο για τις γυναίκες ώστε να αισθάνονται άνετα να μιλήσουν για όσα έχουν βιώσει.

- **Απουσία ειδικά διαμορφωμένων ασφαλών χώρων:** παρατηρείται γενική έλλειψη ασφαλών χώρων σε επίπεδο πόλης για την παροχή υποστήριξης και πόρων στους επιζώντες.
- **Στάσεις των εκπαιδευτικών και του σχολικού προσωπικού σχετικά με τις συμπεριφορές σεξουαλικής παρενόχλησης:** το εκπαιδευτικό σύστημα και οι εργαζόμενοι συχνά μπορεί να διαιωνίζουν μια κουλτούρα σιωπής και κατηγορίας των θυμάτων αντί να ενδυναμώνουν τα νεαρά κορίτσια να μιλήσουν για τις εμπειρίες τους και να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους.
- **Ανεπαρκής παρουσία σχολικών ψυχολόγων:** δεν υπάρχουν αρκετοί ψυχολόγοι και καταρτισμένοι εκπαιδευτικοί που μπορούν να εκπαιδεύσουν τους μαθητές σχετικά με τη συναίνεση, τις υγιείς σχέσεις και την κατάλληλη συμπεριφορά.
- **Σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας:** πρόκειται για έναν πολύ σημαντικό παράγοντα που συχνά συμβάλλει σε ένα εχθρικό και μη ασφαλές περιβάλλον για τις γυναίκες.
- **Catcalling και παρενόχληση στο δρόμο:** αυτά τα περιστατικά είναι συνηθισμένο γεγονός που βιώνουν οι γυναίκες σε δημόσιους χώρους.
- **Κακοποίηση παιδιών:** έχουν παρατηρηθεί και αναφερθεί περιστατικά κακοποίησης παιδιών και ακατάλληλου αγγίγματος σε δημόσιους χώρους ή μέσα μαζικής μεταφοράς.

Μετά τον εντοπισμό αυτών των ζητημάτων σε σχέση με τα περιστατικά σεξουαλικής επίθεσης, οι συμμετέχοντες συζήτησαν για πιθανές λύσεις και πολιτικές που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός ασφαλέστερου περιβάλλοντος για όλους, και ιδιαίτερα για τα νεαρά κορίτσια και τις γυναίκες:

- **Εφαρμογή «σεξουαλικοί θηρευτές κοντά μου»:** Μια εφαρμογή για κινητά που αναπτύχθηκε από την αστυνομία και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον εντοπισμό ατόμων με ιστορικό σεξουαλικών εγκλημάτων, βοηθώντας τους πολίτες να ενημερώνονται και να λαμβάνουν προφυλάξεις.
- **Συνεργασίες με εξειδικευμένες ΜΚΟ για την εκπαίδευση σε θέματα σεξουαλικής κακοποίησης στα σχολεία:** Συνεργασία με οργανώσεις που διαθέτουν εμπειρία σε αυτόν τον τομέα για την παροχή ολοκληρωμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και προσωπικό των σχολείων.

- **Εξορθολογισμός των διαδικασιών καταγγελίας σεξουαλικής κακοποίησης:** Απλούστευση της διαδικασίας καταγγελίας περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης, διασφαλίζοντας ότι οι επιζώντες θα αισθάνονται ότι υποστηρίζονται και θα ενθαρρύνονται να καταγγείλουν τα περιστατικά.
- **Δημιουργία πλατφόρμας ή «ασφαλούς ιστότοπου» για την αναφορά επικίνδυνων περιοχών:** Δημιουργία ειδικής πλατφόρμας όπου οι κάτοικοι μπορούν να αναφέρουν και να μοιράζονται πληροφορίες σχετικά με επικίνδυνες περιοχές, βοηθώντας τις αρχές να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας.
- **Εκπαιδευτικά προγράμματα για τους εκπαιδευτικούς και το προσωπικό των σχολείων:** Εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων που επιμορφώνουν τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης, προάγοντας ένα ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον για τους μαθητές.
- **Αυστηρότερη εφαρμογή των νόμων περί παρενόχλησης:** Εφαρμογή των υφιστάμενων νόμων που σχετίζονται με τη σεξουαλική παρενόχληση με μεγαλύτερη αυστηρότητα και διασφάλιση ότι οι δράστες λογοδοτούν για τις πράξεις τους.
- **Αυξημένες περιπολίες σε πάρκα και γειτονιές:** Ενίσχυση των περιπολιών της αστυνομίας για την τόνωση της ασφάλειας και την αποτροπή πιθανών δραστηριοτήτων σε δημόσιους χώρους.
- **Σχολικοί ψυχολόγοι ως σημεία επικοινωνίας για περιπτώσεις παρενόχλησης:** Καθορισμός σχολικών ψυχολόγων ως πρωταρχικών σημείων επικοινωνίας για τους μαθητές που υφίστανται παρενόχληση, με την παροχή καθοδήγησης, υποστήριξης και πόρων.
- **Συντονισμένες συνεδρίες από ψυχολόγους για την ευαισθητοποίηση σε θέματα παρενόχλησης:** Διεξαγωγή συνεδριών που συντονίζονται από ψυχολόγους για την ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με το τι συνιστά παρενόχληση και πώς μπορούν να προστατευθούν.
- **Υποχρεωτική ύπαρξη αποκλειστικών χώρων για τις γυναίκες στα γυμναστήρια και τα μπαρ:** Παραχώρηση ειδικών χώρων εντός των γυμναστηρίων και των μπαρ που να εξυπηρετούν τις ανάγκες και την ασφάλεια των γυναικών.
- **Υποχρεωτική εκπαίδευση του προσωπικού των μπαρ σε θέματα ασφάλειας:** Παροχή κατάρτισης στο προσωπικό των μπαρ σχετικά με την

αναγνώριση και την αντιμετώπιση περιπτώσεων σεξουαλικής παρενόχλησης, δημιουργώντας έτσι ένα ασφαλέστερο περιβάλλον.

Γενικώς, οι συμμετέχοντες αρχικά δυσκολεύτηκαν, καθώς ο εντοπισμός πιθανών λύσεων για τις εντεινόμενες ανησυχίες σχετικά με τον αυξανόμενο αριθμό των σεξουαλικών επιθέσεων στις σύγχρονες αστικές περιοχές δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Τόνισαν τη σημασία της συμμετοχής σε διάλογο και άλλες παρόμοιες δραστηριότητες, όπως αυτές των Εργαστηρίων Πολιτικής, για την ευαισθητοποίηση και την υποστήριξη αλλαγών πολιτικής και βελτιώσεων των υποδομών, ώστε να συμβάλουν στην αντιμετώπιση του ζητήματος των σεξουαλικών επιθέσεων. Όλοι οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την επιθυμία να παραμείνουν συνδεδεμένοι με το έργο και να συνεχίσουν να εργάζονται πάνω σε όλα τα θέματα, ώστε να συμβάλουν στην κατεύθυνση μιας πιο ασφαλούς και ισότιμης κοινότητας. Το θέμα των γυναικών και των σεξουαλικών επιθέσεων, αν και δεν ήταν το κύριο θέμα σε όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής, τέθηκε και συζητήθηκε σε όλη τη διάρκεια, καθώς εντοπίστηκαν συνδέσεις με τις άλλες θεματικές ενότητες, γεγονός που αποτελεί επίσης ένδειξη ότι οι σεξουαλικές επιθέσεις είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό και πραγματικά υπαρκτό θέμα που πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω στην Τιμίσοαρα.

Εργαστήρια Πολιτικής στην Κύπρο με θέμα «Πώς οι γυναίκες εκτίθενται περισσότερο σε σεξουαλικές επιθέσεις στις αστικές περιοχές»

Γενικές Πληροφορίες

Η σεξουαλική επίθεση είναι κάθε μορφή ανεπιθύμητης σεξουαλικής συμπεριφοράς που οδηγεί σε αίσθημα δυσφορίας και άγχους για το άτομο που δέχεται την επίθεση. Είναι επίσης μια μορφή μείωσης της αυτοεκτίμησης του θύματος και επίδειξης μιας μορφής ελέγχου και εξουσίας πάνω του (The Impossible Works Team, 2018).

Ο σεξισμός αναφέρεται σε όλες τις μορφές συμπεριφοράς, δράσης και σκέψης που δείχνουν ότι κάποιος πιστεύει ότι το ένα φύλο είναι καλύτερο από τα άλλα (ηθικά, δεοντολογικά, κοινωνικά ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο) (ο.π.).

Μόνο 15 από τις 31 ευρωπαϊκές χώρες έχουν σαφή ορισμό του όρου «βιασμός». Στις χώρες αυτές περιλαμβάνονται το Βέλγιο, η Κύπρος, η Κροατία, η Δανία, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισλανδία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Ισπανία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Amnesty International, 2022). Όλες οι υπόλοιπες χώρες ορίζουν τον βιασμό με άλλα κριτήρια, όπως το αν υπήρχε βία ή απειλή για πιθανή βία (ο.π.). Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1 στις 20 γυναίκες ηλικίας 15 ετών και άνω έχει υποστεί βιασμό, που αντιστοιχεί σε 9 εκατομμύρια γυναίκες, ενώ 1 στις 10 γυναίκες ηλικίας 15 ετών και άνω έχει υποστεί κάποια μορφή σεξουαλικής βίας (ο.π.).

Στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία εξακολουθούν να υπάρχουν διάφορες μορφές ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων, όπως το μισθολογικό χάσμα, η μη αμειβόμενη φροντίδα του σπιτιού από τις γυναίκες, ο αυξανόμενος αριθμός εμπορίας ανθρώπων και σεξουαλικών επιθέσεων κατά των γυναικών (Reporter, 2023). Υπάρχουν διάφορα βήματα που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την επίτευξη μιας συμπεριληπτικής και ισότιμης κοινωνίας, όπως η δημιουργία και εφαρμογή ενός πιο συνεκτικού συστήματος για την προστασία των θυμάτων σεξουαλικών επιθέσεων και η διοργάνωση τοπικών εκστρατειών για την ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να μιλήσουν δημόσια (ο.π.).

Υλοποίηση των Εργαστηρίων Πολιτικής

Σελίδα

UNIVERSITÀ TELEMATICA
INTERNAZIONALE UNINETTUNO

Το Εργαστήριο Πολιτικής για τις γυναίκες και τις σεξουαλικές επιθέσεις στην Κύπρο διοργανώθηκε στις 5 Αυγούστου στην παραλία Fig Tree στον Πρωταρά, έναν κατεχοχήν καλοκαιρινό προορισμό που προσελκύει τόσο Κύπριους κατοίκους όσο και τουρίστες. Δυστυχώς, έχει στιγματιστεί από επαναλαμβανόμενα περιστατικά σεξουαλικών επιθέσεων, βίας και κατηγοριών για βιασμό. Αναγνωρίζοντας το επείγον του θέματος, ο Citizens in Power αποφάσισε να συγκαλέσει στον Πρωταρά ένα Εργαστήριο Πολιτικής με επίκεντρο τις γυναίκες και τις σεξουαλικές επιθέσεις. Ο πρωταρχικός στόχος ήταν να δημιουργηθεί μια ασφαλής και υποστηρικτική πλατφόρμα για τις γυναίκες ώστε να μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να συνεργαστούν για την επινόηση στρατηγικών ευαισθητοποίησης και να συμμετάσχουν σε ουσιαστικές συζητήσεις σχετικά με πιθανά μέτρα πρόληψης και βελτίωσης της ασφάλειας με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας μεταξύ των γυναικών.

Το Εργαστήριο Πολιτικής περιελάμβανε μια ποικιλόμορφη ομάδα 16 συμμετεχόντων, οι οποίοι συμμετείχαν ενεργά στην εκδήλωση και συνέβαλαν στην ομαδική συζήτηση. Οι συμμετέχοντες αντιπροσώπευαν ένα ευρύ φάσμα ηλικιών και επαγγελμάτων, αντανakλώντας τη συμπεριληπτική προσέγγιση της τοπικής πρωτοβουλίας. Από τους 16 συμμετέχοντες, οι 14 ήταν γυναίκες και οι 2 ήταν άνδρες. Επιπλέον, 2 άτομα ήταν μέλη της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, μία γυναίκα και ένας άνδρας. Το επαγγελματικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων ήταν εξίσου ποικίλο, καλύπτοντας διάφορους τομείς. Οι συμμετέχοντες μας συμπεριλάμβαναν φοιτητές πανεπιστημίου, εθελοντές Erasmus+, μέλη της ομάδας του CIP, επαγγελματίες από τον ιδιωτικό τομέα με ρόλους στη διαφήμιση, σε ειδησεογραφικά κανάλια και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθώς και μέλη άλλων ΜΚΟ. Επιπλέον, ένας συμμετέχων είχε εμπειρία στον τομέα της ασφάλειας, προσφέροντας πολύτιμες γνώσεις στη συζήτησή μας.

Πρωταρχικό μέλημα του CIP κατά τη διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης ήταν η ασφάλεια όλων των συμμετεχόντων και, ως εκ τούτου, λήφθηκαν προληπτικά

μέτρα. Ενώ η διοργανώτρια ομάδα πραγματοποίησε διαφημιστική προβολή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δημιούργησε μια εκδήλωση στο Facebook για την προώθηση της εκδήλωσης "Women Reclaim the Night", η τελική τοποθεσία και η ατζέντα της εκδήλωσης κοινοποιήθηκαν σκοπίμως αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διασφαλίζοντας ότι οι πληροφορίες αυτές ήταν προσβάσιμες μόνο στους εγγεγραμμένους συμμετέχοντες. Ο στόχος ήταν να καλλιεργηθεί ένα περιβάλλον υποστήριξης και χωρίς αποκλεισμούς κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου Πολιτικής, επιτρέποντας σε όλους τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις απόψεις τους, να μοιραστούν τις προσωπικές τους ιστορίες και να συμμετάσχουν ενεργά στη συζήτηση. Δεδομένης της ευαίσθητης φύσης του θέματος, το πρωταρχικό μέλημα ήταν η δημιουργία ενός ασφαλούς και μη επικριτικού περιβάλλοντος όπου οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να επιλέξουν να μοιραστούν τις προσωπικές τους εμπειρίες και να συνεργαστούν για την εξεύρεση λύσεων για την αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με τη σεξουαλική βία στην Κύπρο.

Αναγνωρίζοντας την ευαισθησία του συγκεκριμένου θέματος, οι διοργανωτές επέλεξαν συνειδητά να διεξάγουν το Εργαστήριο Πολιτικής ως μια ενιαία συνεκτική ομάδα. Και οι 16 συμμετέχοντες συγκεντρώθηκαν σε μια μεγάλη κυκλική διάταξη, που επέτρεψε άμεσες και ανεπίσημες αλληλεπιδράσεις, όπου όλοι μπορούσαν να διατηρήσουν οπτική επαφή και να συμμετάσχουν άνετα.

Η εκδήλωση 'Women Reclaim the Night' ήταν δομημένη γύρω από τρεις βασικές φάσεις. Αρχικά, ένα μέλος της ομάδας του CIP που συμμετέχει ενεργά στο έργο "Mobilising Youth for Gender Inclusive Cities" προέβη σε μια εισαγωγή σχετικά με το έργο και το ευρύτερο θέμα της ασφάλειας των γυναικών. Αυτό αποτέλεσε τη βάση για τις συζητήσεις που ακολούθησαν.

Μετά την εισαγωγή, οι συμμετέχοντες έκαναν έναν σύντομο αναστοχαστικό περίπατο. Κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου, κάθε συμμετέχων είχε την ευκαιρία να αναλογιστεί τα περιστατικά σεξουαλικής επίθεσης που είχε αντιμετωπίσει, να σκεφτεί τις προσωπικές του εμπειρίες και να σκεφτεί πιθανά μέτρα και πολιτικές που θα αποσκοπούσαν στην προώθηση μιας ασφαλέστερης και πιο συμπεριληπτικής κοινωνίας. Αυτή η διαδραστική δραστηριότητα επέτρεψε στους συμμετέχοντες να επιδοθούν σε μια ενδοσκόπηση του εαυτού τους και να συμβάλουν στο διάλογο με ουσιαστικό τρόπο.

Μετά τον περίπατο, οι συντονιστές συνέχισαν με τη φάση του Εργαστηρίου Πολιτικής παρέχοντας σε κάθε συμμετέχοντα την ευκαιρία να μοιραστεί τις

προσωπικές του εμπειρίες και να θέσει τις απόψεις του σχετικά με το θέμα της συζήτησης. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της φάσης, οι συντονιστές χρησιμοποίησαν καθοδηγητικές ερωτήσεις για να επιτρέψουν τον ουσιαστικό διάλογο. Ορισμένες από τις βασικές ερωτήσεις που καθοδήγησαν τη συζήτηση περιελάμβαναν:

- Ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις πρόσφατες στατιστικές σχετικά με τις σεξουαλικές επιθέσεις και τους βιασμούς στην Κύπρο;
- Ποιοι είναι οι υφιστάμενοι νόμοι και πολιτικές; Ποιες είναι οι κυριότερες οργανώσεις, κυβερνητικές και μη κυβερνητικές, που εργάζονται στον τομέα αυτό;
- Πώς αλληλεπιδρά η σεξουαλική επίθεση με άλλες μορφές καταπίεσης, όπως ο ρατσισμός και οι διακρίσεις μεταξύ ΛΟΑΤΚΙ+, και πώς μπορούν οι πολιτικές να αντιμετωπίσουν αυτές τις αλληλεπιδράσεις;
- Ποιες είναι οι βέλτιστες πρακτικές για την υποστήριξη των επιζώντων σεξουαλικών επιθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη και νομική αρωγή;
- Πώς μπορούν οι χώροι εργασίας, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλοι οργανισμοί να δημιουργήσουν ασφαλή και συμπεριληπτικά περιβάλλοντα για την πρόληψη των σεξουαλικών επιθέσεων;

Κατά τη διάρκεια της φάσης του Εργαστηρίου Πολιτικής, επικράτησε μια βαθιά αίσθηση σεβασμού μεταξύ όλων των συμμετεχόντων, ακόμη και όταν προέκυψαν διαφορετικές απόψεις για το θέμα. Ήταν προφανές ότι όλοι προσέγγισαν τη συζήτηση με πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας.

Ένα σημαντικό σημείο ομοφωνίας μεταξύ της πλειονότητας των συμμετεχόντων ήταν η έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού εντός της κυπριακής αστυνομίας για την αποτελεσματική υποστήριξη των θυμάτων σεξουαλικής επίθεσης και την αντιμετώπιση τέτοιων περιπτώσεων με την απαιτούμενη ευαισθησία και εμπειρογνωμοσύνη. Το θέμα αυτό ξεχώρισε ως κεντρικό ζήτημα και ανέδειξε την επιτακτική ανάγκη για ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις και βελτιώσεις σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα.

Η συζήτηση ξεκίνησε με την αναφορά ορισμένων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις περιπτώσεις βιασμών και σεξουαλικών επιθέσεων στην Κύπρο. Τα τελευταία έξι χρόνια, διερευνήθηκαν συνολικά 138 υποθέσεις βιασμού από την αστυνομία. Ακόμα πιο ανησυχητικό είναι ότι οι υποθέσεις σεξουαλικής επίθεσης ήταν πολύ

πιο συχνές, καθώς μόνο κατά το έτος 2022 καταγγέλθηκαν 233 υποθέσεις σεξουαλικής επίθεσης.

Ένα σημαντικό θέμα που προέκυψε κατά τη διάρκεια της συζήτησης ήταν η απουσία υποστηρικτικών ομάδων για τα θύματα σεξουαλικής επίθεσης, η οποία συχνά έχει ως αποτέλεσμα πολλά περιστατικά να μην καταγγέλλονται, καθώς τα θύματα δυσκολεύονται να βρουν μια πλατφόρμα για να συζητήσουν τις τραυματικές τους εμπειρίες. Όσον αφορά την ασφάλεια, οι περισσότεροι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι, κάποια στιγμή, δεν αισθάνθηκαν ασφαλείς περπατώντας στους δρόμους τη νύχτα. Επιπλέον, ορισμένες συμμετέχουσες μοιράστηκαν δυσάρεστα περιστατικά που τους συνέβησαν κατά τη διάρκεια της ημέρας, αναδεικνύοντας έτσι την ευαλωτότητα που βιώνουν καθημερινά οι γυναίκες. Τα περιστατικά και οι συμπεριφορές που προκαλούν ανησυχία περιγράφηκαν ως συνηθισμένα φαινόμενα τα οποία οι γυναίκες βιώνουν τακτικά, αλλά πολλές επιλέγουν να μην μιλήσουν, συχνά λόγω της πεποίθησης ότι θα ληφθούν ελάχιστα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων. Κατά συνέπεια, οι γυναίκες έχουν μάθει να ζουν με μια επίμονη αίσθηση ανησυχίας και προβληματισμού για την ασφάλειά τους.

Οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν συνταρακτικές περιγραφές περιστατικών σεξουαλικής επίθεσης που συνέβησαν σε διάφορα περιβάλλοντα, όπως χώρους εργασίας, δρόμους, ακόμη και καταστήματα. Ιδιαίτερα ανησυχητικές ήταν οι εμπειρίες που αφηγήθηκαν σχετικά με τις αντιδράσεις των διωκτικών αρχών σε αυτά τα περιστατικά. Τα θύματα βρέθηκαν συχνά να υποβάλλονται σε ευαίσθητες και ακατάλληλες ερωτήσεις από τους αστυνομικούς, όπως

- «Τι φορούσες;»
- «Μπορείς να μας εξηγήσεις τι συνέβη ακριβώς;»
- «Τι ενέργειες έλαβες;»

Οι ερωτήσεις αυτές, που τέθηκαν από μέλη της αστυνομίας, ενέτειναν τη δυσφορία των θυμάτων και υπογράμμισαν την ανάγκη βελτίωσης της κατάρτισης και της ευαισθησίας της αστυνομικής κοινότητας κατά το χειρισμό υποθέσεων σεξουαλικής επίθεσης.

Οι συμμετέχοντες κατέθεσαν μια σειρά από πρακτικές προτάσεις και συστάσεις πολιτικής με στόχο την ευαισθητοποίηση, την ενίσχυση της ασφάλειας των γυναικών, την παροχή προστασίας και υποστήριξης στα θύματα σεξουαλικών

επιθέσεων και τέλος, την πρόληψη τέτοιων περιστατικών. Οι προτάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- **Εκπαιδευτικές Πρωτοβουλίες:** Εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά, με ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση των νεαρών αγοριών σχετικά με τη σεβαστική συμπεριφορά μεταξύ τους και προς τις γυναίκες.
- **Εξειδικευμένη αστυνομική κατάρτιση:** Ανάπτυξη εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης για τις διωκτικές αρχές προκειμένου να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις καταγγελίες για σεξουαλική επίθεση και σεξουαλική βία, διασφαλίζοντας ότι οι αστυνομικοί είναι αρτιότερα καταρτισμένοι ώστε να χειρίζονται τέτοιες υποθέσεις με ευαισθησία και επαγγελματισμό.
- **Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις:** Υποστήριξη θεσμικών αλλαγών εντός των τοπικών κυβερνήσεων για τη δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης ειδικά προσαρμοσμένων στις ανάγκες των γυναικών.
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης:** Οργάνωση και εκτέλεση ολοκληρωμένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, με στόχο διάφορους χώρους, όπως γειτονιές, πανεπιστήμια και σχολεία, για τη διάδοση πληροφοριών και την προώθηση μιας κουλτούρας ασφάλειας και σεβασμού.
- **Εταιρικές πολιτικές:** Ενθάρρυνση των εταιριών να υιοθετήσουν και να επιβάλουν νέες πολιτικές και νόμους που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στους οργανισμούς τους, προωθώντας ασφαλείς και συμπεριληπτικούς χώρους εργασίας.
- **Βελτιωμένος οδικός φωτισμός:** Ενίσχυση της ασφάλειας των πολιτών με την εγκατάσταση πρόσθετου φωτισμού σε δρόμους, πάρκα και χώρους στάθμευσης, συμβάλλοντας στη δημιουργία καλά φωτισμένων χώρων που αποτρέπουν πιθανούς δράστες και βελτιώνουν τη συνολική ασφάλεια.
- **Τοπικές ομάδες υποστήριξης:** Σύσταση τοπικών ομάδων υποστήριξης με σκοπό την ενδυνάμωση των γυναικών να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να μιλήσουν κατά της σεξουαλικής επίθεσης, ενισχύοντας έτσι το αίσθημα της κοινότητας και της αλληλεγγύης.

Οι προτάσεις αυτές αντικατοπτρίζουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση του ζητήματος των σεξουαλικών επιθέσεων, που περιλαμβάνει την εκπαίδευση, την επιβολή του νόμου, τη θεσμική μεταρρύθμιση, την

ευαισθητοποίηση του κοινού, τις πολιτικές στο χώρο εργασίας, τις βελτιώσεις σε δημόσιους χώρους και την υποστήριξη της κοινότητας.

Οι συμμετέχοντες τόνισαν τον θετικό αντίκτυπο που έχουν εκδηλώσεις όπως το "Women Reclaim the Night" στην ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να διεκδικήσουν την ασφάλεια και τη φωνή τους. Ωστόσο, αναγνώρισαν επίσης μια σημαντική πρόκληση: την ανάγκη αποτελεσματικής επικοινωνίας των προτάσεών τους και των μεταρρυθμίσεων της πολιτικής τους σε κυβερνητικούς φορείς και σε διωκτικές αρχές.

Μια πιθανή λύση που συζητήθηκε ήταν η συμμετοχή εκπροσώπων από αυτές τις κυβερνητικές υπηρεσίες και τις διωκτικές αρχές στα μελλοντικά Εργαστήρια Πολιτικής. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση θα μπορούσε να αποφέρει ουσιαστικότερα αποτελέσματα, προωθώντας την καλύτερη επικοινωνία μεταξύ των γυναικών, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των αρμόδιων κυβερνητικών φορέων. Με την άμεση συμμετοχή αυτών των ενδιαφερομένων μερών στις συζητήσεις, καθίσταται δυνατή η γεφύρωση του χάσματος, η βαθύτερη κατανόηση των επίμαχων προβλημάτων και η συνεργασία για την υλοποίηση ουσιαστικών αλλαγών.

Συνοψίζοντας, οι συμμετέχοντες τόνισαν τη σημασία της εμπλοκής και της συνεργασίας με τις κυβερνητικές υπηρεσίες και τις διωκτικές αρχές ως κρίσιμο βήμα για τη μετατροπή των προτάσεών τους σε εφαρμόσιμες πολιτικές που θα ενισχύσουν την ασφάλεια και τα συστήματα υποστήριξης των γυναικών στην κοινωνία. Το Εργαστήριο Πολιτικής παρείχε μια πλατφόρμα για ποικίλες φωνές που εξέφρασαν το κρίσιμο ζήτημα της ασφάλειας των γυναικών. Ανέδειξε πρακτικές προτάσεις και υπογράμμισε την ανάγκη συνεργασίας με τις κυβερνητικές υπηρεσίες και τις διωκτικές αρχές, ώστε οι προτάσεις αυτές να μετατραπούν σε εφαρμόσιμες πολιτικές που θα ενισχύσουν την ασφάλεια και τα συστήματα υποστήριξης των γυναικών στην κοινωνία.

Συμπέρασμα

Τα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες έριξαν φως στην έλλειψη διαδραστικών και συμμετοχικών ευκαιριών για τους νέους σε όλη την Ευρώπη. Ιδιαίτερα για τις γυναίκες και τις ομάδες ΛΟΑΤΚΙ+, οι οποίες έχουν πολύ λιγότερες ευκαιρίες συμμετοχής στη λήψη τοπικών αποφάσεων. Ομοίως, τα άτομα με αναπηρία και άλλες ευάλωτες κοινότητες συχνά δεν έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά στις κοινότητές τους. Κατά τη διάρκεια των Εργαστηρίων Πολιτικής, οι συμμετέχοντες εντόπισαν πολιτικές και υφιστάμενες πρακτικές στις πόλεις τους, οι οποίες φανερώνουν ότι οι ανάγκες των γυναικών δεν λαμβάνονται υπόψη στον αστικό σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των σύγχρονων πόλεων. Είναι ενδιαφέρον, αλλά όχι περίεργο, ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων σε όλα τα Εργαστήρια Πολιτικής ήταν γυναίκες.

Είναι σημαντικό, ωστόσο, να σημειωθεί ότι οι ισχυρισμοί αυτοί δεν αποτελούν μόνο τη γνώμη των συμμετεχόντων στα Εργαστήρια Πολιτικής για τη Νεολαία, αλλά είναι εμφανείς και στις επίσημες στατιστικές. Ο ρόλος των γυναικών στη χάραξη πολιτικής στην Κύπρο, για παράδειγμα, έχει λάβει ιδιαίτερα χαμηλή βαθμολογία στο Δείκτη Ισότητας Φύλων της ΕΕ (European Institute for Gender Equality, 2022).

Οι προσωπικές εμπειρίες των συμμετεχόντων των Εργαστηρίων Πολιτικής σε όλες τις χώρες, παρείχε πληροφορίες ως προς το χάσμα που υπάρχει σήμερα μεταξύ των φύλων σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις και αποτέλεσε τη βάση για τις συζητήσεις του Εργαστηρίου Πολιτικής για τον εντοπισμό των υφιστάμενων ζητημάτων και των πιθανών λύσεων για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών στις δημόσιες αστικές υποδομές, την αστική κινητικότητα και τον αστικό σχεδιασμό. Σε όλες τις περιοχές εντοπίστηκε μια γενική έλλειψη κατανόησης των αναγκών των γυναικών όσον αφορά τον αστικό σχεδιασμό, με ζητήματα όπως η έλλειψη φωτισμού, η έλλειψη μέτρων για τους πεζούς στις κύριες γειτονιές, οι κακές συνθήκες των δημόσιων μεταφορών και η έλλειψη χώρων πρασίνου να είναι μερικά από τα προβλήματα που εντοπίστηκαν στις περισσότερες περιοχές. Βασικό κομμάτι των συζητήσεων ήταν επίσης οι περιορισμοί και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στις αστικές περιοχές, οι ανάγκες των οποίων συχνά δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον αστικό σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικής.

Οι πιο δύσκολες συζητήσεις έγιναν κατά τη διάρκεια των Εργαστηρίων Πολιτικής που αφορούσαν τις γυναίκες και τις σεξουαλικές επιθέσεις. Σχεδόν σε όλες τις

χώρες, οι γυναίκες που συμμετείχαν είχαν βιώσει κάποια μορφή σεξουαλικής επίθεσης σε κάποια στιγμή της ζωής τους. Το catcalling έχει αναγνωριστεί ως μία από τις πιο συνηθισμένες μορφές σεξουαλικής επίθεσης σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των λύσεων που κλήθηκαν να προτείνουν οι συμμετέχοντες, υπήρξε μεγάλη ποικιλία στις απόψεις και τις λύσεις που προτάθηκαν σε κάθε χώρα, ενώ ορισμένοι από τους συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανησυχία τους ότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί αλλαγή συμπεριφοράς στις κοινότητες, γεγονός που καθιστά δύσκολη την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών από τις ρίζες τους. Άλλοι υποστήριξαν ότι οι γυναίκες, τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ+ και άλλες ομάδες που μέχρι τώρα υποτιμούνταν και υποεκπροσωπούνταν, θα πρέπει να συμμετέχουν πιο ενεργά στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, προκειμένου να συνδράμουν στη δημιουργία συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πόλεων.

Αναφορές

Action Aid. 2013. Making Cities and Urban Spaces Safe for Women and Girls: Safety Audit Participatory Toolkit.

<https://resourcecentre.savethechildren.net/document/making-cities-and-urban-spaces-safe-women-and-girls-safety-audit-participatory-toolkit/>.

Adeleke, N., Olowookere, A., Hassan, M., Komolafe, J., & Asekun-Olarinmoye, E. (2012). Sexual assault against women at Osogbo southwestern Nigeria. Nigerian journal of clinical practice.

Agenor, P.-R., & Agenor, M. (2023). Access to infrastructure and women's time allocation: Implications for growth and gender equality. Journal of Macroeconomics, 75(103472).

Amnesty International. (2022). Let's talk about yes!.

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2018/11/rape-in-europe/>.

Andreou E. (2021). Urban mobility study seeks ways to ease Nicosia congestion. Cyprus Mail.

<https://cyprus-mail.com/2021/11/19/urban-mobility-study-seeks-ways-to-ease-nicosia-congestion/>.

Antunovic, M. (2019). Seksualno uznemiravanje žena u javnom prostoru. Doctoral Dissertation. Zagreb.

Ari, et al. (2022). Fairness and Inclusion for Users of Surface Transport—An Exploratory Thematic Study for Irish Users. Sustainability.

<https://arrow.tudublin.ie/cgi/viewcontent.cgi?article=1559&context=schfsehart>.

Asselberg, K., & Stecher-Rasmussen, S. (2018). How can social protection systems, interlinked with the access to public services and sustainable infrastructure, contribute to achieve gender equality and the empowerment of women and girls? Kessel-Lo, Belgium.

Baraggia, A. and Vimercati, B. 2018. Il Gender City Manager della Città di Torino: l'ente locale tra gender mainstreaming e tutela dei diritti umani, in Il Piemonte delle autonomie, Anno VIII. No 8.

<https://www.piemonteautonomie.it/il-gender-city-manager-della-citta-di-torino-l-ente-locale-tra-gender-mainstreaming-e-tutela-dei-diritti-umani/>.

Barcelona City Council. 2017. Urban planning with a gender perspective.
https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/mesuradegovernurbanismeigenere_220317.pdf.

Beall, J. (1996). Participation in the city: where do women fit in?. Gender and development.

Beebejaun, Y. (2022). Race, Gender, and Positionality in Urban Planning Research. International Journal of Qualitative Methods, 21, 1-10.

Bertolucci F. (2021). Domestic violence against women escalating in Italy.
<https://independentaustralia.net/politics/politics-display/domestic-violence-against-women-escalating-in-italy.15150>.

Bettio F. & Kenny B.L. (2023). Nidi, come Roma sta superando l'Europa.
<https://www.ingenere.it/articoli/nidi-come-roma-sta-superando-europa>.

Bittencourt, L. (2019). Women and Urban Mobility: The importance of recognizing gender differences in urban planning. La ciudad imágenes e imaginario : Actas del Congreso Internacional Interdisciplinar La ciudad: imágenes e imaginarios : [celebrado en la] Facultad de Humanidades, Comunicación y Documentación, Universidad Carlos III de Madrid, 12-15 de marzo de 2018 (pp. 37-43). Madrid: Universidad Carlos III de Madrid.

Bonu Rosenkranz G. et al. (2023). Bruci la città. Generi, transfemminismi e spazio urbano, Edizioni Edifir. <https://edifir.it/prodotto/bruci-la-citta/>.

Borgato A. et al. (2021). 'Women and gender-related aspects'. In: T. Kuttler and M. Moraglio (eds.), Re-thinking Mobility Poverty: Understanding Users' Geographies, Backgrounds and Aptitudes (1st ed.). Routledge.
https://www.researchgate.net/publication/346981910_Women_and_gender-related_aspects.

Bradaš, S. (2021). Urođnjavanje politika lokalnog održivog razvoja u Užicu. Belgrade.

Brilli Y. et al. (2018). Asili nido e diseguaglianze sociali in Italia.
<https://www.ingenere.it/articoli/asili-nido-e-diseguaglianze-sociali-italia>.

Brownlow, A. (2009). Keeping up Appearances: Profiting from Patriarchy in the Nation's 'Safest City'. Urban Studies.

Brun B. (2021). Addressing women social and physical barriers in public space: the case of Barcelona, Politecnico di Milano.

<https://www.politesi.polimi.it/handle/10589/184112>.

Bullock, R., & Tegbaru, A. (2019). Women's agency in changing contexts: A case study of innovation processes in Western Kenya. *Geoforum*.

Cat Calls Rome. 2019. <https://www.instagram.com/catcallsofrome/>.

Caulfield, J. (2022). Citations Styles Guide. *Scribbr*.

<https://www.scribbr.com/citing-sources/citation-styles/>.

CCSAS. (2021). AGENTIA NATIONALA PENTRU EGALITATEA DE SANSE INTRE FEMEI SI BARBATI.

<https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2021/05/Studiu-privind-prevalenta-formelor-de-violenta-impotriva-femeilor.pdf>.

CDP. (2022). Social Infrastructure. Sectoral Strategic Guidelines.

https://www.cdp.it/resources/cms/documents/CDP_SOCIAL_INFRASTRUCTURE_ENG.pdf.

Centro Donna di Padova. 2021. We want to walk freely: a cat-calling questionnaire result.

<https://www.centrodonnapadova.it/news/628-lasciateci-camminare-in-pace-i-risultati-del-questionario-sul-cat-calling.html>.

Centro Studi e Documentazione Pensiero Femminile ETS. 2023. Palestra di autodifesa verbale.

<http://www.cr.piemonte.it/web/comunicati-stampa/comunicati-stampa-2023/543-gennaio-2023/11167-molestie-verbali-come-reagire-senza-violenza>.

Chopra, D. (2018). Initiating women 's empowerment; achieving gender equality: Interlinkages amongst Social Protection, Infrastructure and Public Services. New York.

Chowdhury, S. & van Wee, B. (2020). 'Examining women's perception of safety during waiting times at public transport terminals', *Transport Policy*.

https://www.researchgate.net/publication/341430205_Examining_women's_perception_of_safety_during_waiting_times_at_public_transport_terminals.

City of Berlin. 2021. Gender Mainstreaming in Urban Development.

https://civitas.eu/sites/default/files/berlin_gender_mainstreaming_0.pdf.

City of Vienna. 2021. Gender Mainstreaming in Urban Planning and Urban Development.

<https://www.wien.gv.at/english/administration/gendermainstreaming/principles/manual.html>.

Corsi M. (2020). Per una ripresa ribelle e femminista.

https://iris.uniroma1.it/retrieve/e3835328-adff-15e8-e053-a505fe0a3de9/Corsi_ripresa-ribelle_2020.pdf.

Council of Europe. (n.d.). Εργαστήρια Πολιτικής meetings.

<https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/international-policy-labs>.

EU4Youth. (n.d.). The concept and practice of Policy Lab: an instrument to enhance youth participation in policy making.

https://www.eu4youthdays.eu/index.php?option=com_sppagebuilder&view=page&id=51&Itemid=203.

European Court of Auditors. (2013). Sustainable Urban Mobility in the EU: No substantial improvement is possible without Member States' commitment.

<https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/urban-mobility-6-2020/en/index.html>.

European Institute for Gender Equality. (2022). Gender Equality Index: Cyprus.

<https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022/CY>.

Fasoli A. & Tassinari S. (2017). Engaged by Design: The Role of Emerging Collaborative Infrastructures for Social Development. Roma Makers as A Case Study. The design Journal.

https://www.researchgate.net/publication/319560601_Engaged_by_Design_The_Role_of_Emerging_Collaborative_Infrastructures_for_Social_Development_Roma_Makers_as_A_Case_Study/link/59b42025aca2728472d8ac89/download.

Fileborn, B., & O'Neill, T. 2021. From "Ghettoization" to a Field of Its Own: A Comprehensive Review of Street Harassment Research, in Trauma. Violence, & Abuse. Volume 24., No. 1.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/15248380211021608>.

Fondazione Cariplo. 2020. #YouthLab Young people as a resource for the present time.

<http://welfareinazione.fondazionecariplo.it/it/article/2020/06/24/youthlab-tutti-i-giovani-sono-una-risorsa-per-il-presente/245/>.

Forbes. (2022). 11 Ways To Promote A Culture Of Gender Equality In The Workplace. *Forbes Coaches Council*.

<https://www.forbes.com/sites/forbescoachescouncil/2022/03/08/11-ways-to-promote-a-culture-of-gender-equality-in-the-workplace/?sh=5e9bd1b8444a>.

Fun Icebreaker Ideas & Activities. (n.d.), <https://www.icebreakers.ws/>.

Gauvin, L., Tizzoni, M., Piaggese, S., Young, A., Adler, N., Verhulst, S., Cattuto, C. (2020). Gender gaps in urban mobility. *Humanities and Social Sciences Communications*, 7(1), 1-13.

Gelmini, F. and Zambianchi, M. 2013. A History, Concepts and Practice of Time Policies and Time Planning: The Bergamo Case, in De Madariaga, I. S. and Roberts, M., *Fair Shared Cities. The Impact of Gender Planning in Europe*, Routledge.

Gil Solá, A. (2016). 'Constructing work travel inequalities: The role of household gender contracts', *Journal of Transport Geography*.
https://www.researchgate.net/publication/302869784_Constructing_work_travel_in_equalities_The_role_of_household_gender_contracts.

Gojkovic T. et al. (2021). Youth Policy Lab Methodology. Western Balkans Youth Lab. [file:///C:/Users/user/Downloads/WBYL_Youth%20Policy%20Lab_Methodology%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/WBYL_Youth%20Policy%20Lab_Methodology%20(2).pdf).

Gottesdiener E. (2002). Requirements by Collaboration: Workshops for Defining Needs. *Addison-Wesley Professional*.
<https://www.oreilly.com/library/view/requirements-by-collaboration/0201786060/>.

Government of Romania. (2020). Romania: Regional Development Program.
https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/43814/Raport_final_-_Consolidarea_capacitatii_de_planificare.pdf.

Greed, C. (2012). Planning for sustainable transport or for people's needs.

Greio Report submitted by Italy pursuant to Article 68. paragraph 1 of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. <https://rm.coe.int/greio-state-report-italy/>.

Hinrichs-Krapels S. et al. (2020). Using Εργαστήρια Πολιτικής as a process to bring evidence closer to public policymaking: a guide to one approach. *Palgrave Communications*. <https://www.nature.com/articles/s41599-020-0453-0>.

ILR Worker Institute. 2015. Hollback project on street harassment.

<https://www.ilr.cornell.edu/worker-institute/blog/research-and-publications/ilr-and-hollaback-release-largest-analysis-street-harassment-date>.

Institut Paris Region. (2019). The feeling of insecurity in public transport in the Paris region in 2019.

<https://www.institutparisregion.fr/nos-travaux/publications/le-sentiment-dinsecurite-dans-les-transport-collectifs-franciliens-en-2019/>.

Istat. 2014.

<https://www.istat.it/it/violenza-sulle-donne/il-fenomeno/violenza-dentro-e-fuori-la-famiglia/numero-delle-vittime-e-forme-di-violenza>.

Iturralde Farrus B. (2021). Feminist urbanism for cities that recognise a plurality of voices. A collective assessment of the Sant Antoni Superblock.

https://www.4cities.eu/wp-content/uploads/2021/10/MSCThesis_4CITIES_ITURRALDE_BELEN.pdf.

Kathimerini. (2023). Πώς θα έμοιαζε μια πόλη σχεδιασμένη για γυναίκες; (How would a city designed for women look like?).

<https://www.kathimerini.com.cy/gr/prosfores/pws-tha-emoiaze-mia-poli-sxediasme-ni-gia-gynaikes>.

Kawgan-Kagan, I. (2020). Are women greener than men? A preference analysis of women and men from major German cities over sustainable urban mobility. Transportation Research Interdisciplinary Perspectives.

Kenny B. L. (2021). Nidi, 4,6 miliardi per un paese a due velocità.

<https://www.ingenere.it/articoli/nidi-46-miliardi-un-paese-due-velocita>.

Khan, T. (2018). Women and Infrastructure: A Synthesis of GrOW Research Findings. Ottawa.

Kimbell, L. (2015). Applying Design Approaches to Policy Making: Discovering Policy Lab. University of

Brighton. https://ualresearchonline.arts.ac.uk/id/eprint/9111/2/Kimbell_PolicyLab_report.pdf.

Kollinger c. (2021). Nicosia runs study to ensure urban mobility plan is fit for purpose.

<https://www.eltis.org/in-brief/news/nicosia-runs-study-ensure-urban-mobility-plan-fits-its-purpose>.

Kouame T. A. (2023). Women's mobility must be a key focus in urban policy. The World Bank.

<https://www.worldbank.org/en/news/opinion/2023/03/08/women-s-mobility-must-be-a-key-focus-in-urban-policy>.

Kronsell, A. et al. (2015). 'Achieving climate objectives in transport policy by including women and challenging gender norms: The Swedish case', International Journal of Sustainable Transportation.

https://www.researchgate.net/publication/291017908_Achieving_climate_objectives_in_transport_policy_by_including_women_and_challenging_gender_norms_The_Swedish_case.

Lalic, M., Zindovic, M., & Djuric, N. (2021). Analiza urbanističkog planiranja i projektovanja u Srbiji sa stanovišta rodne ravnopravnosti. Belgrade: UN Women.

Lamandi et al. (2016). CRIMINALITATEA SĂVÂRȘITĂ CU VIOLENȚĂ ÎN ROMÂNIA. <https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2016/07/rezumat-Asanache.pdf>.

Lubitow, A., Carathers, J., Kelly, M., & Abelson, M. (2017). Transmobilities: mobility, harassment, and violence experienced by transgender and gender nonconforming public transit riders in Portland, Oregon. Gender, Place & Culture.

Lucas K. (2021). Transport and social exclusion: Where are we now? Transport Studies Unit, University of Oxford.

https://www.researchgate.net/publication/254409601_Transport_and_social_exclusion_Where_are_we_now.

Mappa Roma. 2017. Le differenze di genere nei quartieri.

<https://www.mapparoma.info/mappe/mapparoma20-differenze-di-genere/>.

Marathovouniotis S. (2023). Level up Nicosia: for a more inclusive capital. In-Cyprus News.

<https://in-cyprus.philenews.com/news/local/level-up-nicosia-for-a-more-inclusive-capital/>.

Marin, M. (2019). Seksualno nasilje u javnom prostoru. Zagreb.

Măriuca et al. (2019). ANALIZĂ DIAGNOSTIC ÎN DOMENIUL EGALITĂȚII DE GEN ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2014-2019.

https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Analiza_diagnostic_egalitatea_gen_2014-2019.pdf.

Markham, W., Macken, P., Bonjean, C., & Corder, J. (1983). A Note on Sex, Geographic Mobility, and Career Advancement. *Social Forces*.

Meier, K., & Nicholson-Crotty, J. (2006). Gender, Representative Bureaucracy, and Law Enforcement: The Case of Sexual Assault. *Public Administration Review*.

Michalopoulos S. (2021). Cyprus to push for gender equality at Porto summit. EURACTIV.

<https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/cyprus-to-push-for-gender-equality-at-porto-summit/>.

Michianakis C. (2021). Οι πόλεις οδηγούν τον δρόμο στην ισότητα των φύλων (Cities are leading the way in gender equality). *Euro cities*.

https://www.citybranding.gr/2020/03/blog-post_10.html.

Minea. (2007). PLANIFICAREA URBANĂ ÎNTRE COERENȚA UNITĂȚII ȘI GESTIONAREA DIFERENȚELOR. <https://rtsa.ro/rtsa/index.php/rtsa/article/viewFile/150/146>.

Ministero dell'economia e delle finanze. 2021. Le diseguaglianze di genere in Italia e il potenziale contributo del Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza per ridurle.

https://www.rgs.mef.gov.it/Documenti/VERSIONE-I/Comunicazione/Workshop-e-convegna/Seminario_Il_Piano_Nazionale_di_Ripresa_e_Resilienza_e_le_diseguaglianze_di_genere/PNRR-GM-ex-ante.pdf.

N.B.: C.I.P. will create the complete reference list once all partners conduct their Desk Research for the development of the Youth Policy Lab.

Nikitas, A., et al. (2021). 'Cycling in the era of COVID-19: lessons learnt and best practice policy recommendations for a more bike-centric future', *Sustainability* 13(9).

https://www.researchgate.net/publication/351059365_Cycling_in_the_Era_of_COVID-19_Lessons_Learnt_and_Best_Practice_Policy_Recommendations_for_a_More_Bike-Centric_Future.

Ode Sang, A., Sang, N., Hedblom, M., Sevelin, G., Knez, I., & Gunnarsson, B. (2020). Are path choices of people moving through urban green spaces explained by gender and age? Implications for planning and management. *Urban Forestry and Urban Greening*, 49, 126628.

OECD. (2021). Women and SDG 9 – Industry, Innovation and Infrastructure: Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialisation and foster innovation. In OECD, Gender and the Environment: Building Evidence and Policies to Achieve the SDGs. Paris: OECD Publishing.

Onaran, Ö., Oyvat, C., & Fotopoulou, E. (2022). A Macroeconomic Analysis of the Effects of Gender Inequality, Wages, and Public Social Infrastructure: The Case of the UK. Feminist Economics.

OSCE. (2019). RAPORTUL PRIVIND REZULTATELE DIN MOLDOVA.
https://www.osce.org/files/f/documents/e/f/425867_0.pdf.

Paoletti R. & Sansonetti S. (2023). Mobility for all. How to better integrate the gender perspective into transport policy making, The Left Study at the European Parliament, 2023.

Pavlou S. (2015). The Gender Gap in Women's Leadership in Cyprus. Mediterranean Institute of Gender Studies.
<http://www.akti.org.cy/wp-content/uploads/2015/03/Womens-Leadership-and-Participation-in-Decision-making.pdf>.

Philippou E. (2022). Urban cycling workshops seek to empower women. Cyprus Mail.
<https://cyprus-mail.com/2022/10/31/urban-cycling-workshops-seek-to-empower-women/>.

Philippou E. (2022). Women 'Reclaim the Night'. Cyprus Mail.
<https://cyprus-mail.com/2022/03/08/women-reclaim-the-night/>.

Plana, A. (2022). Age, Gender, and Diversity-Blind Urbanism: The Social Nature of Urban Planning. In Global Perspectives on Maintaining Gender, Age, and Religious Diversity in the Workplace (pp. 324-342). IGI Publishing.

Policy Lab Meetings on Inclusive Integration - Council of Europe,
<https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/international-policy-labs>.

Policy Lab UK. (n.d.). Policy Lab in a day.
https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5791f90de5274a0da30001a1/Policy_Lab_in_a_day.pdf.

Regio. (2014). Studiu privind Dezvoltarea urbană în Regiunea Sud-Est, situația actuală și oportunități de dezvoltare.

[https://www.adrse.ro/Documente/Planificare/PDR/2014/Studiu Urban ADR Raport final.pdf](https://www.adrse.ro/Documente/Planificare/PDR/2014/Studiu_Urban_ADR_Raport_final.pdf).

Reporter. (2023). Διαχρονικές διακρίσεις για τις γυναίκες στην Κύπρο – Χάσμα μεταξύ νομοθεσίας και εφαρμογής (Long-term discrimination for women – A gap between the law and its application).

<https://reporter.com.cy/article/2023/3/24/704295/diakhronikes-diakriseis-gia-tis-gu-naikes-sten-kupro-khasma-metaxu-nomothesias-kai-epharmoges/>.

Rispoli T. % Tola M. (2020). Reinventing Socio-Ecological Reproduction, Designing a Feminist Logistics: Perspectives from Italy, Feminist Studies 46.

<https://philpapers.org/rec/RISRSR>.

Roche M. (2022). Women's Equality and Ending Sexual Violence. League of Women Voters. <https://www.lwv.org/blog/womens-equality-and-ending-sexual-violence>.

Rodríguez-García, M., & Donati, F. (2021). European Integral Urban Policies from a Gender Perspective. Gender-Sensitive Measures, Transversality and Gender Approaches. Sustainability.

Rosselli A. & Simonazzi A. (2016). La ricetta contro la crisi si chiama "infrastrutture sociali".

<https://www.ingenere.it/articoli/ricetta-contro-crisi-si-chiama-infrastrutture-sociali>.

Sadar P. (2023). Spotlight on our 2022/23 design placements. Gov.UK.

<https://openpolicy.blog.gov.uk/2023/01/05/spotlight-on-our-2022-23-design-placements/>.

Sahama, I., Wyeth, S., & Pojani, D. (2021). Gender bias in the planning industry and planning outcomes. Australian Planner.

Saigal, T., Vaish, A., & Rao, N. (2020). INTERSECTION OF GENDER WITH AREA AND OCCUPATION IN ANALYSING TRAVEL BEHAVIOUR: A CASE OF RAJASTHAN, INDIA.

Sampsel, K., Godbout, J., Leach, T., Taljaard, M., & Calder, L. (2015). Characteristics associated with sexual assaults at mass gatherings. Emergency Medicine Journal: EMJ.

Sánchez de Madariaga I. (2013). 'The mobility of care: Introducing new concepts in urban transportation'. In: I. Sánchez de Madariaga and M. Roberts (eds.), Fair shared cities: The impact of gender planning in Europe, Routledge.

https://www.researchgate.net/publication/286377551_Mobility_of_care_Introducing_new_concepts_in_urban_transport.

Sansonetti S. & Davern E. (2021). Women and Transport, European Parliament's Committee on Women's Rights and Gender Equality (FEMM).
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/701004/IPOL_STU\(2021\)701004_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/701004/IPOL_STU(2021)701004_EN.pdf).

Science Po. (n.d.). What is the policy lab?
<https://www.sciencespo.fr/public/en/policy-lab.html#:~:text=The%20Policy%20Lab%20is%20an,practice%20of%20solving%20public%20problems>.

SeComS Development Initiative Group and Dornier Consulting International GmbH. (2019). Gender Equality in Transport in Serbia. Belgrade: Republic of Serbia, Ministry of Construction, Transport and Infrastructure.

Sex and the City. 2021. Milan Gender Atlas.
<https://sexandthecity.space/milano-atlante-di-genere/>.

Shuang-Ge, S., Liu-Yue, C., Xiao-Fei, S., & Qui-Xia, C. L.-J. (2011). Prevalence and risk factors of sexual assault in urban females. Chinese Mental Health Journal, 25(11), 840-845.

Stand Up. (n.d.). Survey on of sexual harassment in public places.
<https://www.standup-international.com/it/it/facts>.

Stark, J., & Meschik, M. (2018). Women's everyday mobility: Frightening situations and their impacts on travel behaviour. Transportation Research Part F-traffic Psychology and Behaviour.

Stop street harassment. (n.d.). <https://stopstreetharassment.org/>.

Tanaskovic, B., & Raceta, M. (2007). Istraživanje seksualnog uznemiravanja u javnom prevozu u Beogradu. TEMIDA, 23-32.

The Council of European Municipalities and Regions. (2006). The European Charter for Equality of Women and Men in Local Life.
https://www.ccre.org/docs/charte_egalite_en.pdf.

The Council of European Municipalities and Regions. 2006. The European Charter for Equality of Women and Men in Local Life.
https://www.ccre.org/docs/charte_egalite_en.pdf.

The Impossible Works Team. (2018). Σεξουαλική Παρενόχληση στην Κύπρο: ας ξεκινήσουμε από τα βασικά (Sexual Assault in Cyprus: let's start from the basics). Avant Garde.

<https://avant-garde.com.cy/new-works/new-advice/sexualharrasmentcy>

The World Bank and OSASG Cyprus. (2020). The Economic Impact of a Settlement in Cyprus through a Gender Lens.

<https://uncyprustalks.unmissions.org/sites/default/files/economic-impact-of-a-settlement-with-a-gender-lens-report.pdf>.

Thomson E. (2022). Cities aren't designed for women. Here's what's needed next. World Economic Forum.

<https://www.weforum.org/agenda/2022/10/designing-cities-for-women-undp-report/>.

Transgen .(2007). Gender Mainstreaming European Transport Research and Policies. Building the Knowledge Base and Mapping Good Practices, University of Copenhagen. <https://www.osti.gov/etdeweb/servlets/purl/928105>.

UN Women. (2019). Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls Global Flagship Initiative: International compendium of practices.

<https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2019/01/safe-cities-and-safe-public-spaces-international-compendium-of-practices>.

UN Women. (n.d.). Cyprus. <https://data.unwomen.org/country/cyprus>.

UN Women. 2019. Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls Global Flagship Initiative: International compendium of practices.

<https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2019/01/safe-cities-and-safe-public-spaces-international-compendium-of-practices>.

UNDP. (2022). Designing cities that work for women: What urban life says about gender inequality. <https://feature.undp.org/designing-cities-that-work-for-women/>.

UNESCO. (1986). Collective violence and security: anthropological, legal and political approaches. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000262395>.

UNFICYP. (2022). All in Cyprus: "An inclusive society with empowered women and youth is on the way".

<https://unficyp.unmissions.org/all-cyprus-%E2%80%9C-inclusive-society-empowered-women-and-youth-way%E2%80%9D>.

University of Michigan. (2016). Youth Policy Lab. <https://youthpolicylab.umich.edu/>.

Uteng, T. (2021). Gender gaps in urban mobility and transport planning. *Advances in transport policy and planning*, 8, 33-69.

Van Veenstra, A.F., Kotterink, B. (2017). Data-Driven Policy Making: The Policy Lab Approach, in Et al. *Electronic Participation. Lecture Notes in Computer Science*. Volume 10429.

Wang, X., Shao, C., Yin, C., & Guan, L. (2020). Built environment, life events and commuting mode shift: Focus on gender differences. *Transportation Research Part D-transport and Environment*.

Western Balkans Youth Lab. (2020, December). Youth Policy Lab Methodology. Sarajevo: Regional Cooperation Partner.

World Association of the Major Metropolises (Metropolis). 2021. Safety and Public Space: Mapping Metropolitan Gender Policies. https://www.metropolis.org/sites/default/files/resources/Mapping_Metropolitan-Gender-Policies_2.pdf.

World Bank. (2020). Handbook for Gender-Inclusive Urban Planning and Design. <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/63c07ff8-cd1e-52c0-9441-005b9aa22bcf>.

World Bank. 2020. Handbook for Gender-Inclusive Urban Planning and Design. <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/63c07ff8-cd1e-52c0-9441-005b9aa22bcf>.

Youth Board of Cyprus. (2022). Smart – Youth together for the development of sustainable and smart villages Εργαστήρια Πολιτικής. <https://cyc.org.cy/2022/12/21/smart-y-sustainable-policy-labs-2/>.

Yuan, Y., Masud, M., Chan, H., Chan, W., & Brubacher, J. R. (2023). Intersectionality and urban mobility: A systematic review on gender differences in active transport uptake. *Journal of Transport and Health*, 29, 101572.

Mobilizing Youth for Gender Inclusive Cities

Πακέτο Εργασίας 2: Έκθεση Εργαστηρίων Πολιτικής για τη Νεολαία

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθμός Έργου: 2022-1-IT03-KA220-YOU-000085578

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι θέσεις που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο ΕΑΕΑ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

